

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 1 februari 2010*§ 2 Interpellation om minskade möjligheter för fattiga barnfamiljer att få bistånd till rekreation (nr 2009:36)*

Anförande nr 1

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

K a r i n R å g s j ö (v): Tack, Ulf, för svaret! Det var en vansinnigt tom sal, men jag drar igång ändå.

Att ha försörjningsstöd innebär att man är fattig i förhållande till andra, och det här drabbar barnen speciellt hårt. Den här interpellationen som jag skrev någon gång under förra hösten handlar om familjer som är fattiga och har helt andra förutsättningar. I den här interpellationen fokuserar vi på rekreation. För att få en rekreationsresa nu, till exempel hyra en stuga i Stockholms skärgård, ska man ha haft försörjningsstöd i tre år enligt de riktlinjer som ni har lagt upp. I de riktlinjer vi hade var det ett år.

Det här innebär förstås att det har skurits kraftigt när det gäller bistånd för rekreation. Det kan man se. År 2006 var det 216 hushåll som fick bistånd för rekreation. Det handlar alltså om barnfamiljer. År 2008 var vi nere på 60 hushåll. Så ser det ut. Man har minskat kostnaderna ganska dramatiskt, även om det också förstås handlar om att folk är ute i arbete på ett annat sätt.

Tittar man på siffrorna över det totala antalet hushåll som får försörjningsstöd ser man att det är många som har långvarigt bistånd. Den här gruppen är ofta familjer som drabbas av bli väldigt fast i sin tillvaro. Att vara barn i en familj som har försörjningsstöd innebär att man är i en slags riskzon för sociala problem och hälsoproblem. Det kan man se när man tittar i olika rapporter. Man jämför också med familjer med låg inkomst. Det finns också ett stigma i att ha försörjningsstöd i dag. Ni säger att folk är *beroende*, och det tycker jag är ett lite trist begrepp. Man ser sig tyvärr som en person som ligger lite i utkanten.

Inget av de politiska blocken vill ju att familjer ska fastna i det knapra liv det innebär att ha försörjningsstöd. Men vi vill att man fokuserar på barnen. Du, Ulf, lyfter ofta fram barnen, men i det här sammanhanget är barnen drabbade just av detta. Borde vi inte ha råd att ge de här ganska få familjerna möjlighet att under exempelvis en vecka göra något annat än att sitta och vara bekymrade i sin stadsdel?

I ditt svar skriver du att kostnaderna för ekonomiskt bistånd minskade med 35 miljoner kronor under 2008, och under föregående år minskade kostnaderna med 140 miljoner vilket motsvarar en minskning med 13 procent. Då kan man tycka att man verkligen skulle kunna ha råd att göra något för de här specifika familjerna för att värna barnen. Men det kan jag inte avläsa i ditt svar.

Du säger också att huvudprincipen för rekreationsbidrag alltid har varit att de inte ska beviljas för rekreationsresor och det gällde även i de tidigare riktlinjerna, skriver du.

Själva grejen är dock att förut tog det ett år innan man fick den här möjligheten – nu är det uppe i tre år. Det är en ganska lång period innan man får en möjlighet att vara borta.

Du skriver också i ditt svar att stöd däremot alltid kan beviljas barnet för exempelvis sommarkollo, idrottsresor etcetera. Men det här kan handla om väldigt små barn, och de åker inte i väg själva på idrottsresor, fotbollsläger och så vidare, utan de är hänvisade till sin familj som har försörjningsstöd.

Det barnperspektiv som vi vill lyfta fram fattas i det perspektiv ni har, och det har drabbat barnen specifikt när ni har satt riktlinjerna till tre år. Tre år är en lång tid för ett barn i en familj med försörjningsstöd. Man tycker att en stad som Stockholm skulle kunna värna de här ändå ganska få familjerna som det handlar om. De skulle väl kunna få sticka ut en vecka under en sommar.

Anförande nr 3

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Frågan om försörjningsstöd är både intressant och svår i kombination. Den är intressant eftersom det alltid kommer att finnas människor som i bästa fall temporärt, i värsta fall under lång tid, är fattiga och behöver samhällets gemensamma hjälp för att klara sig. Den är också problematisk, eftersom vi vet att det för människor i allmänhet är en svår tid att vara beroende av socialbidrag. Framför allt för barnfamiljer är det väldigt problematiskt. Det är väl belagt att barn som växer upp under långvarigt socialbidragsberoende ofta får större problem än andra barn.

Mitt i allt detta finns glädjande saker som man ändå ska komma ihåg när man pratar om så pass besvärliga saker som socialbidrag. Det ena är att vi har haft en otroligt bra utveckling. Trots krisen och trots vissa uppgångar mitt under krisen har vi klarat oss väsentligt mycket bättre än vi trodde att vi skulle göra. Socialbidragen är på en historiskt låg nivå. Inte i modern tid har färre stockholmare varit beroende av socialbidrag än nu. Vi klarar oss väsentligt bättre än de andra storstadsområdena.

Detta är något vi alla kan glädjas över, både för att det är färre som behöver detta behovsprövade och ofta, som du säger, stigmatiserande bidrag, men också för att vi de senaste åren har sparat en halv miljard kronor som vi kan använda till andra saker i stället.

När det gäller barn i långvarigt socialbidragsberoende tror jag att man ska vara mer bekymrad över andra saker än i första hand rekreativspengarna. Att det är färre som beviljas dessa pengar beror på att det är väsentligt mycket färre barnfamiljer som har ett långvarigt socialbidragsberoende, vilket är bra. Men det stora problemet är snarare alla andra sociala problem som barn riskerar att få när man har föräldrar som aldrig går till jobbet och aldrig har en arbetsinkomst.

Jag tycker att själva frågan om barnfattigdom, om vi breddar den något, är en intressant fråga. Det är också ganska väl belyst i både Rädda barnens genomgångar och akademiska genomgångar att det är två huvudgrupper vi pratar om. Vi pratar om invandrarfamiljer som inte har fått fäste på svensk arbetsmarknad över huvud taget, och med den nuvarande takt som vi har i den svenska integrationspolitiken så vet vi att det tar alldeles för många år innan någon över huvud taget kommer ut på

arbetsmarknaden. Den andra gruppen är många de facto ensamförsörjande mammor – oftast – som inte har någon pappa att dela kostnaderna med. Detta är i sig ett stort problem, och därför måste man också diskutera själva orsaken till att det är på det sättet och inte bara parera med kommunala socialbidrag.

Allra sist vill jag säga att marginaleffekterna i socialbidragssystemet är rätt extrema. Jag undrar om inte andra åtgärder vore bättre än att bara diskutera ökade nivåer, till exempel att lagstiftningsvägen ge lite större tolerans för måttliga arbetsinkomster trots att man har haft socialbidrag under en tid så att man inte lär sig att varenda krona man tjänar automatiskt försvinner därför att man behöver socialbidrag som påfyllnad.

Det är de resonemangen jag för, men totalt sett är jag ändå ganska optimistisk när det gäller socialbidragsutvecklingen just nu, även för de barnfamiljer i Stockholm som behöver det.

Anförande nr 4

K a r i n R å g s j ö (v): Nu har vi fokuserat på barnen, Ulf. Vi har lämnat in en mängd interpellationer och motioner om försörjningsstöd och andra insatser som kan hjälpa, stötta och lyfta familjer som sitter trångt i den här staden. Det är trots allt ganska många. Det är jättebra, som du säger, om fler kan komma ut i jobb och färre gå på försörjningsstöd. Men om man tittar på siffrorna som faller ut nu ser man att antalet barn i alla hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat, och det handlar i någon form om den ekonomiska kris vi befinner oss i. Från årets lägsta siffra som var 7 231 barn i september har det ökat upp till 7 310 barn i oktober, 7 498 barn i november, och preliminärt är vi uppe i 7 513 barn i december. Det är alltså någon form av ökning.

Vad vi lyfter upp i den här interpellationen är vad vi kan göra för de här familjerna och för de här barnen som är minderåriga, från ett till sju år och inte kan åka på kollo men skulle behöva ett sammanhang som är någorlunda positivt med sina föräldrar. Då tycker vi att man kunde se över just det.

Du säger också i ditt svar att du tror att de här hushållen kommer att minska. Det kan vi inte riktigt tyda, för tittar man på rekreationsstödet över tid så kan man se att i stället minskar det stadigt under hela perioden. Totalt från september till december hade det minskat till 50 hushåll. Det går ständigt nedåt. Det är inte så att de här hushållen får försörjningsstöd i högre utsträckning, utan vi kan snarare se att de åker nedåt. Det är alltså färre familjer som får rekreationsstöd.

Det här handlar alltså om barnen. Det handlar inte om något annat. Vi fokuserar på barnen. Vad kan vi göra för dem? Vad kan vi göra för de ungar som lever i familjer med långvarigt bistånd och som far ganska illa av det? Det bästa är förstås att föräldrarna får jobb. Det inser vi också. Men de som ligger kvar utanför och som inte får jobben, och det är ett antal personer som inte kommer in på arbetsmarknaden, vad kan vi göra för dem sammantaget, tillsammans med familjen, om man tittar på ungar från ett år och uppåt? Det är det vi har försökt lyfta upp i den här interpellationen. Vi tycker ändå att det är oroande att antalet barn ökar. Jag vet inte om du har något svar på det.

Jag kan förstå när jag läser ditt interpellationssvar att riktlinjerna inte kommer att ändras. Du tycker att det här är ganska okej. Men jag undrar ändå om du har funderat något mer på vad man kan göra för de här familjerna. Det är inte så många. Kan man skicka iväg dem på någon typ av familjekollo, eller har ni några andra pigga idéer? Eller ska de sitta i tre år och vänta på att få göra något kul som lättar upp stämningen?

Anförande nr 5

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Man kan alltid diskutera den exakta utformningen av våra riktlinjer om alla saker, inklusive om socialbidrag. Det är självklart, och jag utesluter inte alls att vi i framtiden kommer att ändra på en och annan detalj, kanske till och med viktiga detaljer, så småningom.

De nuvarande riktlinjerna är bara två år gamla, och jag tycker att de har tjänat oss väl. Det är bättre riktlinjer nu än vad vi hade tidigare. De fungerar i huvudsak väl, och vi har ingen ambition att nu skriva om riktlinjerna för ekonomiskt bistånd.

En viss ökning har det varit; det har du alldeles rätt i. Vi har totalt sett en ökning på ungefär 6–7 procent av socialbidragskostnaderna, vilket i sig är viktigt att påpeka. Det är en ökning. Det finns ganska självklara skäl, mitt i arbetslösheten och den kris vi har haft och fortfarande befinner oss i. Det ska ändå jämföras med de 13 procent som var vår egen prognos och de 20 procent som flera andra större städer har haft i ökningstakt.

Jag tycker alltså att utan att på minsta sätt bagatellisera frågan, och det vet nog både Karin Rågsjö och fullmäktige att vi aldrig har gjort, så är det ändå en utveckling som är någorlunda kontrollerbar. Jag är fortfarande mer bekymrad över de andra aspekterna, det vill säga familjer som har andra sorters sociala problem som hänger ihop med att de inte får arbete. Det kan vara ett stort antal skäl som ligger bakom detta. Jag tycker inte att rekreationsfrågan ligger högst upp på min mentala agenda just nu.

Anförande nr 6

K a r i n R å g s j ö (v): Nej Ulf, den ligger inte heller högst på vår agenda. Det här är en av många frågor vi har ställt till dig som handlar om barn och ungdomar som får illa. Nästa interpellation kan handla om den alarmerande ungdomsarbetslösheten. Vem vet? Det finns många frågor vi kan lyfta upp i den här salen som handlar om människor som får illa i den här staden.

Du brukar ofta på ett bra sätt, till exempel när det gäller Barnuppdraget, lyfta fram frågor som rör utsatta barn. Då undrar jag ändå: De här ungarna är ganska få. Det är ganska få familjer. Kan inte ni titta över vad man kan göra för de här familjerna som är få? Man skulle kunna göra någon riktad insats generellt i staden så att de här ungarnas tillvaro på sommaren skulle kunna bli dräglig i en kanske en vecka. Annars är de fast i sin stadsdel.

Det skulle vi ha råd med i den här staden, tycker jag. Det handlar inte om att den här frågan står högst på vår agenda, utan det handlar om att vi försöker lyfta upp frågor som speglar barnens perspektiv. Det har ni gjort i andra sammanhang, men i det här sammanhanget gör inte du det i ditt svar, utan du säger att de riktlinjer ni har ligger

fast. Det är tre år – that's it. Men man skulle kanske kunna se en liten öppning. Det är ganska få familjer. Det handlar om ungar mellan ett och sju år som skulle kunna göra något kul med sina föräldrar. Det skulle inte kosta så mycket. Jag kan hjälpa dig med några pigga idéer i nästa interpellation.

Anförande nr 7

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det tackar jag för och uppskattar, men att jag svarar som jag gör beror på att du uttryckligen ställer frågan om jag vill ompröva riktlinjerna, och då är mitt svar nej. Det betyder inte att jag är oengagerad i frågan om barn som lever i socialbidragsfamiljer, tvärtom. Skulle jag välja bland pigga idéer och hur man gör någonting unikt för barn som växer upp i långsiktigt socialbidragsberoende familjer skulle jag säga att vi skulle göra specifika satsningar på just dessa familjers koppling till arbetsmarknaden, det vill säga göra mer än vi normalt sett gör inom ramen för jobbtorgen eller i samverkan med Försäkringskassan och sådana saker, just för att det faktum att de har barn under en lång tid med socialbidrag är en separat riskfaktor som ligger utanför alla andra skäl som vi har när vi hjälper människor tillbaka till egen försörjning. Det tycker jag skulle kunna vara en tänkbar sak att lägga på en kombination av jobbtorgen och socialtjänsten just för att begränsa antalet barn i socialbidragsberoende familjer ytterligare.

§ 4 Interpellation om planeringen för Europas största skatepark på Högdalstopparna (nr 2009:41)

Anförande nr 8

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 9

Borgarrådet L i v h (v): Tack för svaret, Madeleine, men det som inte framgår av svaret är det som de som har varit engagerade i den här skateparken faktiskt har frågat och framfört, och det är: Hur gick den demokratiska dialogen till?

Idén om den här parken hade utarbetats under många år tillsammans med medborgare, lokala stadsdelsnämnder och så vidare. Sedan ändrades planerna utan att någon dialog fördes med de inblandade. Jag undrar hur ni tänkte när det gällde medborgardialogen.

Anförande nr 10

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Att uppgradera de idrottsverksamheter som inte nödvändigtvis tidigare har fått stöd eller så mycket uppmärksamhet inom idrottsrörelsen har varit ett av mina mest prioriterade områden. Eftersom jag själv kommer från stadsdelsnämnden i Farsta kände jag också väl till skateanläggningsplanerna när jag blev borgarråd och lade dem allra överst på listan.

Jag upptäckte till min förfäran att det inte fanns så väl utgjorda planer för hur detta skulle genomföras. Jag förhandlade mig till 30 miljoner kronor för att bygga den här anläggningen, och när vi började titta på det visade det sig att det inte gick att bygga på Högdalstopparna. Det kan man fundera väldigt mycket över, och jag tycker att det borde rendera till stor ödmjukhet från båda sidor inför hur medborgarprojekt går till. Det leder ju bara till en väldigt stor besvikelse hos medborgarna när det efter fyra år visar sig att det faktiskt inte går att bygga.

Detta gjorde att jag under förra året inledde en dialog framför allt med de skejtare som varit engagerade i projektet om var vi kunde hitta ett nytt ställe att vara på. Tillsammans med inblandade förvaltningar såg vi att det fanns en tomt – Microfilm-en heter den – vid Högdalstriangeln som bara är några hundra meter bort där man skulle få in den här anläggningen. Under förra året tillbringade roteln många timmar med att prata med Stockholm Suburban Surfers, vilket var den förening som låg bakom det stora engagemanget för skateanläggningen på Högdalstopparna. Tillsammans kom vi fram till det vi nu tycker är en väldigt bra lösning och som idrottsnämnden har beslutat att genomföra, nämligen att en av världens finaste skateanläggningar, helt unik i Europa, kommer att byggas vid Högdalstriangeln.

Här är jag helt överens med den inblandade föreningen som ingår i projektgruppen, som är projektledare och som är djupt insyltade i detta. Jag har också en överenskommelse som jag som borgarråd har skrivit med föreningen där vi båda redogör för våra olika ingångar i det här arbetet. Relationen är oerhört god. Roteln pratade med företrädare för skateanläggningen flera gånger senast i dag.

Det pågår alltså ett kontinuerligt arbete, och jag tror att alla är engagerade i detta. Däremot kan jag beklaga att grundarbetet i den här processen var illa genomfört, och det tyckte jag var otroligt tråkigt. Det är inte bra för relationerna till medborgarna.

Anförande nr 11

Borgarrådet L i v h (v): En konsekvens av detta är att människor som bor i de här stadsdelarna oroar sig för vad som nu kommer att hända med Högdalstopparna. Det fanns ju ett stort planarbete och ett idéarbete över Högdalstopparna, och det är väldigt många människor som känner sig lurade. Speciellt de lokala stadsdelsnämnderna var faktiskt inblandade i idéarbetet och känner att de inte har fått någon återkoppling.

Vad kommer att hända med Högdalstopparna? Vilken annan typ av friluftaktiviteter och andra aktiviteter kommer det att vara där? Man är rädd för att hela projektet faller nu när man tar bort skateboarden därifrån.

Anförande nr 12

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det måtte väl jag av alla veta. Jag var vice ordförande i Farsta stadsdelsnämnd när det här genomfördes, så jag är väl bekant med hur engagerade vi var i den här frågan och tänker också att det är väldigt konstigt att projekt i Stockholms stad kan dras så långt utan att någon tittar på om det faktiskt går att genomföra. Det är nog väldigt viktigt att alla investeringsprojekt håller sig till regelboken för hur vi gör. Det gjorde inte det här, och då gick det så här fel. Relationen till demokratin kan vi bara fundera över.

Det viktiga för oss i den här frågan var att åtminstone få med oss det väldigt kraftiga och stora ideella engagemang som fanns kring skateanläggningen och att de fick vara med i den här processen och inte togs död på. Där har ju lagts ned många, många mantimmar av ideellt arbete för att få detta på fötter.

Det var prioriteringen. Sedan kommer naturligtvis exploateringskontoret att fortsätta titta på vad man kan göra ytterligare på Högdalstopparna. Men det går inte att bygga en skateanläggning där. Jag beklagar detta, men det gör faktiskt inte det, och jag kan inte göra något åt det.

Anförande nr 13

Borgarrådet L i v h (v): Vad är då ditt svar till de invånare som nu oroar sig för Högdalstopparna? Även om det inte blir en skateanläggning, vilket många var väldigt besvikna över, så vill man ha någon annan typ av aktiviteter som har anknytning till idrott. Hur ser du på det?

Anförande nr 14

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag tror att folk i närområdet kan vara ganska måttligt besvikna, eftersom den här anläggningen ligger några hundra meter bort med betydligt bättre kommunikationer än vad Högdalstopparna har. De som kunnat vara besvikna är nog de som har varit i föreningar och lagt ned väldigt mycket tid på detta, och de är inte besvikna längre utan väldigt glada.

Vi ska komma ihåg att det byggs en helt unik anläggning som ligger i söderförort. Jag tror att det kommer att innebära väldigt mycket positivt för söderförort.

Exploateringskontoret tittar på vad man kan göra ytterligare på Högdalstopparna, men jag tvingas konstatera att det i stort sett är en gammal sophög, och det är väldigt svårt att göra saker där. Men exploateringskontoret fortsätter som sagt var att titta på detta, och det ligger utanför idrottsförvaltningens makt. Möjligen kommer vi att utnyttja möjligheterna att göra en sådan här downhill som man åker med skateboard på Högdalstopparna. Vi håller på och tittar på om det kan vara kvar.

*§ 6 Interpellation om principerna för bordläggning av ärenden i stadens nämnder
(nr 2009:44)*

Anförande nr 15

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

J a n V a l e s k o g (s): Jag får tacka så mycket för svaret, och jag kan först säga att interpellationen handlar om möjligheten att bordlägga ärenden i stadens nämnder. Bakgrunden är att det under många år har funnits en överenskommelse eller praxis som har inneburit att om något parti eller någon ledamot önskar bordlägga ett ärende till nästkommande nämnd ska det medges om inte ärendets hantering på något sätt skadas.

Men nu har den här principen under ordförandeskap av vissa borgarråd ändrats så att man nästan konsekvent säger nej till bordläggningar genom att i praktiken hänvisa till kommunallagen för att med enkel majoritet ta beslut som innebär att man säger nej till detta fast ärendena inte alls skulle skadas av att skjutas upp en nämnd.

Av borgarrådets svar utläser jag att även han anser att bordläggning faktiskt ska medges om det krävs om ledamöter eller partier ser behovet av en ökad förankring eller fördjupning av ett visst ärende. En bordläggning får naturligtvis inte var något slags självändamål eller slentrian. Den uppfattningen delar jag helt och hållet, så över lag tycker jag att svaret är bra. Det är ett synsätt som jag själv också kan ställa mig bakom.

Jag vet också att finansborgarrådet själv i tidigare roller vid olika tillfällen i opposition fått möjlighet att bordlägga ärendena när man har velat ha det för ytterligare fördjupning eller förankring. Det utnyttjades ganska frekvent bland Moderaterna.

Problemet är att vi har ett par borgerliga borgarråd som inte lever efter den här principen. Man säger nej till i princip alla bordläggningar även om det inte spelar någon roll för ärendets hantering om det bordläggs ett antal veckor. Man säger nej fast det finns väl uttryckta önskemål hos partier eller ledamöter om att man vill ha ytterligare kunskap i frågan, kolla upp uppgifter eller som sagt få ärendet förankrat internt.

Jag tycker inte att det borde vara svårt att komma överens om principerna för bordläggning i nämnd på det sätt som finansborgarrådet ger uttryck för i sitt svar och som vi i oppositionen hävdar på flera möten. Jag hoppas att finansborgarrådet omgående tar tag i örsnibbarna på de här borgarrådsdamerna, som det råkar vara i det här fallet, som inte följer den princip för bordläggning som har gällt under många år, de senaste tre åren undantagna.

Min fråga till finansborgarrådet är alltså om han är beredd att ägna någon tid åt lite borgarrådsfostran i den här sakfrågan, om detta krävs.

Anförande nr 17

Borgarrådet N o r d i n (m): Både jag och Jan Valeskog har ju en ganska lång erfarenhet av politiskt arbete i detta hus, och det är ju så att vi förhoppningsvis av övertygelse behandlar oppositionen och oppositionens arbete med respekt. Det är en självklarhet, och det gör vi förhoppningsvis, som sagt, av övertygelse och möjligen också därför att alla parter i det här huset har vana vid att ibland vara i opposition. Så det är alldeles givet.

Däremot är det viktigt att man i opposition verkligen funderar igenom, när man begär en bordläggning, om det behövs. Jag förstår att det ibland är i stadsbyggnadsnämnden som det finns en diskussion om bordläggningar, och där är det som Jan Valeskog själv sade: Det får inte vara till men för ärendets hantering. Bordlägger man stadsbyggnadsärenden på alla nivåer förlängs ju ärendetiden faktiskt med två tre månader.

Det var bara ett exempel för att illustrera att det kan vara bekymmersamt, för nästa ögonblick kanske oppositionen ställer frågor om varför byggnadsprojekten inte kommer fram fort nog. Detta sagt för att det finns anledning för båda parter – både majoritet och opposition – att noggrant fundera över bordläggningsinstitutet ur olika aspekter.

Men min grundhållning är precis den som jag redovisar i svaret: Man ska tillmötesgå oppositionen när det inte är till men för ärendet. Sedan finns det under varje mandatperiod ärenden där det är brådska., inte sällan omgivna av en tuff politisk strid dessutom, och då blir det också diskussion i många formfrågor kring bordläggning och sådant. Det har vi nog båda upplevt, tror jag. Sådana ärenden måste man också i grunden respektera att varje majoritet kan ha, där det är väldigt skyndsamt med genomförandet och där man är tydlig med vad man vill ska göras.

Vi har också numera sedan några år tillbaka institutet med återremiss från kommunfullmäktige som används allt oftare, och man får komma ihåg att också den typen av återremisser försenar ärenden med ett antal veckor och som man måste väga in i hela planeringen av ett ärende.

Detta är inte helt bekymmersfritt, men självklart är min grundhållning att vi ska bereda oppositionen så goda arbetsvillkor som möjligt.

Anförande nr 18

J a n V a l e s k o g (s): Som jag sade inledningsvis tycker jag att svaret var något jag utan vidare skulle kunna skriva under på. Problemet är att det i några nämnder, inte bara stadsbyggnadsnämnden, har nekats bordläggning fast det inte har funnits tidsmässiga skäl som skulle ha kunnat drabba ärendet. Jag håller fullt och fast med om att är det så att det är till men för ärendet eller att det försenar viktiga projekt är det en annan sak. Då får man vara betydligt mer återhållsam, men om inte så är fallet borde det inte vara någon större diskussion.

Jag uppfattar att vi är helt överens, och jag hoppas att de borgarråd som ändå har haft en annan syn i praktiken i de nämnder där de har suttit ordförande får ta del av det svar som finansborgarrådet har skrivit här. Det finns naturligtvis tillgängligt för alla, men det kan ju påpekas särskilt, och man kan uppmana dem att vara överens om att

vi har det här synsättet i våra nämnder när vi arbetar. Det tycker jag oavsett vilka som är i majoritet för tillfället, för ur demokratisk synvinkel ska alla ha en möjlighet att skaffa mer kunskap, fördjupning eller förankring. Då ska man godta detta.

Jag är nöjd med svaret, och jag hoppas att det blir en förändring i de nämnder där detta inte har fungerat.

Anförande nr 19

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag har inte så mycket att tillägga mer än att understryka att det är ett gemensamt ansvar att hantera bordläggningsinstitutet.

§ 8 Interpellation om stadens agerande kring regionala trafikfrågor med anledning av den politiska trafikkrisen i landstinget (nr 2009:47)

Anförande nr 20

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 21

J a n V a l e s k o g (s): Jag får tacka för svaret, men jag kan konstatera att borgarrådet i princip helt kapitulerar när det gäller de regionalpolitiska frågorna på trafikområdet. Av svaret förstår jag att borgarrådet anser att regionalpolitiska trafikfrågor enbart ska diskuteras på landstingsfullmäktige och inte i kommunerna, fastän vi är starkt beroende av hur medlen används och vilka prioriteringar som sker. Jag tycker faktiskt att svaret ger uttryck för en mycket anmärkningsvärd passivitet.

En av de konkreta frågor som jag tar upp i interpellationen och som borgarrådet viftar bort som frågor utanför Stockholms stads ansvarsområde är om vi ska bygga tunnelbana eller inte i framtiden. Här säger både trafiklandstingsrådet att ingen mer tunnelbana ska byggas i Stockholm, och finansborgarrådet har också sagt det. Det tycker jag är helt absurt mot bakgrund av att Stockholms län växer med över en halv miljon människor till 2030. Tunnelbanetåg tar sex gånger fler passagerare än till exempel spårvagn och är ungefär tre gånger snabbare.

Man kan undra hur den borgerliga majoriteten i Stockholm resonerar när man låter enbart landstinget avgöra en sådan fråga och inte har några egna åsikter som man driver tydligt och klart. Det är inte bara trafiklandstingsrådet utan också före detta stockholmspartister som avgör det här, till exempel i frågan om spårvagn mellan Odenplan och Norra station i stället för tunnelbana. Kostnaderna är i bägge fallen mellan 2 och 3 miljarder kronor, men restiden för tunnelbanan förkortas ungefär en halvtimme per dag för 30 000–40 000 personer som reser dagligen. En spårvagn på sträckan kommer också att minska framkomligheten i hela trafiksystemet i norra Vasastaden med ungefär 10 procent. Det är en oerhört stor försämring.

Min uppmaning till det passiva trafikborgarrådet är att kontakta de borgerliga till exempel i Solna som har samma uppfattning som vi i de här frågorna när det gäller lösningen för Norra station och försöka bearbeta Fare och Wennerholm i landstinget som verkar hålla i taktpinnarna.

Spårvagn City ska borgarrådet bygga fastän vi inte vet om behovet finns: 100 meter spårväg till NK för 400 miljoner och flera kilometer förlängda köer dagligen på Östermalm. Som jag ser det är det både fåfänga och omdömeslöshet i en förfärlig förening som leder till det här kulissbygget.

Stockholms trafikplanering på länsnivå har också skadats rejält utan att trafikborgarrådet ens vill kommentera det i sitt svar. Det fanns förut fyra personer som jobbar med trafikfrågor på regionplanekontoret. Två har fått lämna, och två har förts över till SL. Regionen saknar nu helt kompetens i övergripande trafikfrågor förutom kollektivtrafiken. Som enda län i hela Sverige har vi ingen kompetens när det gäller godstransporter, flyg, järnväg och sjöfart. När vi ska ta reda på fakta i de här frågorna får vi vända oss till statliga myndigheter.

Det här drabbar naturligtvis Stockholm. Det drabbar länet, men det verkar inte trafikborgarrådet se som något för henne att bry sig om. Det tycker jag är svagt.

I dagarna kom en tjock trafikplan. Det kanske är en nyhet för borgarrådet. Det är bara sammanfattningen jag har här, så själva planen är en rejäl lunta. Trafikplan 2020 beskriver översiktligt alla kollektivtrafikprojekt som diskuteras och försöker också kostnadsbedöma dem. Men hör och häpna: Trafiklandstingsrådet Wennerholm har inte skickat detta på remiss till kommunerna! Han tycker uppenbarligen inte att det här är något som kommunerna ska tycka någonting om, och det verkar ju vara helt i linje med det här trafikpolitiska kaoset i landstinget att man ska lyda de här personernas nycker och inte ens få diskutera detta i kommunerna. En hel trafikplan för 2020 som omfattar 80 miljarder!

Jag skulle vilja fråga om borgarrådet tycker att det är rimligt att ett sådant här omfattande dokument där man presenterar och diskuterar olika nivåer av investeringar på upp till 80 miljarder i Stockholms län, inte ska kunna gå ut på remiss till kommunerna så att de får möjlighet att ge synpunkter.

Jag tycker faktiskt att trafikborgarrådet bör försöka vakna upp i de här frågorna och inse att hon måste ta till vara Stockholms intressen gentemot landstinget där det håller på att spåra ur. Det är borgarrådets skyldighet enligt min uppfattning. Nu tycker jag att det är dags att reagera och agera, borgarrådet Hamilton.

Anförande nr 22

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jan Valeskog har ställt en mycket insinuant interpellation till mig som snarare berör den inrikespolitiska hanteringen av frågorna i landstinget. Jag har valt att kommentera det på det sätt som jag tycker att det är värt.

Jan Valeskog ställer många frågor som handlar om vad trafiklandstingsrådet, det vill säga en helt annan församling än denna, tycker i olika frågor och om han anser att tunnelbanan inte ska fortsätta byggas ut – vilket han för övrigt inte har sagt, och det har inte Sten Nordin heller sagt. Jan Valeskog hävdar detta med en dåres envishet, men det blir inte mer sant för det. Så ska jag tvinga trafiklandstingsrådet att prata på ett visst sätt. Det är självklart att jag inte kommer att kunna göra detta.

Därmed inte sagt att inte vi driver stadens frågor i olika sammanhang. Naturligtvis tycker vi att det är oerhört viktigt att se till att kollektivtrafiken fungerar. Vi har också på ett mycket framgångsrikt sätt tillsammans i hela regionen jobbat fram ett förslag till åtgärdsplan som är den största satsningen någonsin när det gäller både spår och vägsatsningar i regionen. 100 miljarder kronor – detta har inte Jan Valeskog och den förra majoriteten ens kommit i närheten av, och det är naturligtvis jätteviktigt att vi jobbar vidare tillsammans med att utveckla kollektivtrafiken i Stockholmsregionen, för Jan Valeskog vet lika väl som jag att det här är en väldigt viktig förutsättning för att vi ska kunna fortsätta jobba med ett växande Stockholm. Vi måste ha en väl fungerande kollektivtrafik, och samarbetet fungerar bra när det gäller den delen.

Hur landstinget sedan väljer att organisera regiontrafiken och regionplanekontoret är faktiskt deras sak. Där försöker Jan Valeskog att få mig att lägga mig i hur de organiserar detta. Det kommer jag inte att göra, för det är de som har att avgöra detta.

Jag håller helt med om att man måste ha en väl fungerande överblick över hur behovet och utbyggnadsplanerna ser ut när det gäller de olika delarna, och det tycker jag att vi har på ett bra sätt i Stockholms län. Det kan vi tillgodose genom både RTK, länsstyrelsen och den kompetens som finns inom Vägverket, Banverket och Stockholms stad.

Jan Valeskog insinuerar också väldigt mycket att det finns en trafikröra inom landstinget, och det är naturligtvis bara för att han vill försöka sätta den politiska stämpeln. Jag tänker dock inte gå i den fällan och ta den diskussionen med honom över huvud taget.

Anförande nr 23

J a n V a l e s k o g (s): Jag har förstått att borgarrådet inte vill ta någon debatt över huvud taget med landstinget om hur man hanterar de här frågorna med tanke på all cirkus som har varit. Jag illustrerade alldeles nyss ytterligare en cirkus som pågår med det här dokumentet som jag har sammanfattningen av här: Trafikplan 2020. Om man läser den ser man att tjänstemännen har fått ta med alla de projekt som finns med i länsplanen och den nationella planen men också Wennerholms vidlyftiga löften. De har landat på 80 miljarder som mest och säger i praktiken på de olika nivåerna att det inte är samhällsekonomiskt lönsamt.

Dokumentet tar alltså upp en massa olika projekt, och vi har inte fått se dem eller fått detta på remiss. Det angår tydligen inte kommunerna i Stockholms län, och det visar bara hur illa det fungerar på detta ställe när det gäller de här frågorna.

Jag kan ta de andra exemplen som jag har haft uppe tidigare, men när det gäller frågan om hur man organiserar verksamheten och att det inte angår oss är det klart att det är ett jätteproblem om vi inte har folk som sköter de här frågorna kring trafiken rent allmänt. Det handlar om godsfrågor, sjöfart, flyg och järnväg. Enda sättet för oss att få kompetens eller fakta i frågorna är att vända oss till statliga myndigheter. Ulla Hamilton vet ju mycket väl att en stor del av tillvaron och situationen när det gäller de här frågorna är ständiga förhandlingar med staten via länsstyrelsen eller andra. Då krävs det att regionen har en egen kompetens, och då borde man vara otroligt upprörd när det inte fungerar utan man gör sig av med hälften och sätter de två som finns kvar att enbart syssla med kollektivtrafik.

Jag tänker inte fastna i den frågan, för den är bara ett symptom på att det inte fungerar.

När det gäller det här med om tunnelbanan ska byggas ut eller inte ska jag ge Ulla Hamilton rätt. Där har finansborgarrådet fått backa. Det satt väl hårt åt har jag förstått, men han backade offentligt. Det har dock inte trafiklandstingsrådet gjort någonsans. Han har inte ens sagt att han har ändrat uppfattning i frågan om tunnelbanans framtid. Tunnelbanan ska inte byggas ut, utan han och före detta stockholmspartisten, som vad jag förstår har blivit ett riktigt radarpar, driver enbart spårvagnslösningen.

Det är viktigt att kommunerna i länet över huvud taget aktiveras i de här frågorna, för det är klart att det finns olika intressen som står mot varandra. Ett bra exempel är just detta med Norra stationsområdet, där man från Solnas sida vill ha samma lösning

som vi vill ha. Det är ingen större skillnad, medan andra till varje pris stenhårt driver att det ska vara en spårvagnslösning som försämrar framkomligheten rejält för 30 000– 40 000 resande per dag och som minskar framkomligheten.

Anförande nr 24

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jan Valeskog försöker få det att framstå som om det över huvud taget inte finns något samarbete mellan kommunerna i regionen kring trafikplaneringsfrågor. Det är ju nonsens. Nästan det enda vi har gjort de senaste åren sedan den borgerliga regeringen tillträdde är att samarbeta kring att se till att vi får en bättre satsning när det gäller infrastrukturfrågor i Stockholmsregionen. Det har också lett fram till det största paketet någonsin – 100 miljarder kronor! Det om något har väl varit ett samarbete mellan alla kommuner. Solna stad står faktiskt också bakom den här åtgärdsplanen, och de har inte reserverat sig till förmån för att det ska finnas någon tunnelbana i den delen.

Jan Valeskog försöker alltså framställa saker och ting på ett sätt som inte är i överensstämmelse med verkligheten. Han säger också att Sten Nordin har backat. Men Sten Nordin har aldrig sagt att han inte tycker att man ska bygga ut någon tunnelbana. Det är bara ett sätt att förvrida frågeställningen.

När det gäller frågan om godstransporter och övriga godsfrågor är det ett problem som har funnits väldigt länge i Stockholmsregionen, även när RTK rent praktiskt var organiserat någon annanstans. De hade heller ingen koll på godstrafikfrågorna. Det är en brist som har funnits under mycket lång tid och som borde åtgärdas, oavsett var region- och trafikplanekontoret ligger någonstans. Det finns ingen bra koll på detta, vare sig i Stockholm eller på många håll i övriga landet. Detta har jag nämligen kontrollerat väldigt noggrant.

När det gäller SL:s trafikplan är det självfallet så att vi måste samarbeta i de här frågorna. SL är helt beroende av att Stockholms stad är med på vagnen när det gäller var trafiken ska gå någonstans, och jag utgår från att vi kommer att fortsätta ha en diskussion kring de här frågorna. SL har haft diskussioner med trafikkontoret i de här delarna, och man har en pågående dialog. Jag tycker att det vore väldigt märkligt om inte också vi skulle få den här trafikplanen på remiss, och jag utgår från att det kommer att inträffa.

Återigen: Det pågår ett väldigt bra samarbete i regionen mellan kommunerna. Det är den största åtgärdsplaneringen som någonsin har tagits fram som vi tillsammans har gjort. Ändå står Jan Valeskog här och försöker framställa det som om det över huvud taget inte händer någonting på infrastrukturuområdet och att det är fullständigt trafik kaos. Men SL har aldrig någonsin satsat så mycket på kollektivtrafik som man gör just nu.

Anförande nr 25

J a n V a l e s k o g (s): För att avföra frågan om vad som sagts och inte sagts om tunnelbanans framtid vill jag bara säga att det finns ABC-inslag med de nämnda personerna, och en av dem har dementerat efteråt, medan den andra inte har gjort det. Det är ett faktum, och det finns inspelat.

När det gäller trafikplanen kan jag berätta för Ulla Hamilton att den har gått på remiss till KSL. SL tycker att det räcker att KSL ska svara för länets alla kommuner, vilket naturligtvis är fullständigt omöjligt för KSL att göra eftersom det finns olika intressen i olika kommuner i de här frågorna. Den här tjocka luntan, trafikplanen, har alltså inte gått ut till kommunerna, vilket är otroligt märkligt. Men kan Ulla Hamilton ändra på det, fast den remisstid som är kvar nu är kort; den gick nämligen ut före jul – så tycker jag att hon har lagt sig i de regionala frågorna på ett föredömligt sätt. Precis det önskar jag i min interpellation: att man engagerar sig i de frågor som Stockholm påverkas av. Det är otroligt viktigt.

När det sedan gäller synen på förankring och annat ska jag absolut hålla med om en sak, nämligen att när det gäller Cederschiöldsöverenskommelsen, arbetet inom Mälardalsrådet och prioriteringar av projekten så har det varit en väldigt bra process under flera av de här åren. Det är jag den första att hålla med om, och det har också landat i Cederschiöldsöverenskommelsen som ni tyvärr inte höll fast vid i alla delar.

Men vad vi pratar om här och vad min interpellation handlar om är det som är utöver. Det är alla de vidlyftiga löften som finns från landstingets sida som den här trafikplanen mycket tydligt åskådliggör. Det är sammanräknat stora summor, och det är inte samhällsekonomiskt lönsamt om man skulle ta med alltihop. Man har en egen agenda där det är Ebberöds bank när det gäller landstingets planer på att kunna investera. Man har inte pengarna.

Om trafikfrågorna inte fungerar politiskt menar jag att kommunerna naturligtvis har en skyldighet att agera så att man får fason på diskussionerna om prioriteringar, precis i enlighet med de prioriteringar som vi var överens om just under de här olika processerna som ledde fram till länsplan och nationell plan.

För att fortsätta vara vänlig kan jag väl säga att när det gäller resultatet på vägsidan är vi väldigt nöjda. På kollektivtrafiksiden tycker vi däremot att det saknas en hel del projekt. Där hoppas vi att slutprocessen ändå ska leda till att vi kan få fram mer pengar i den proposition som kommer under våren. Men landstingets hantering av de här frågorna och den röra som är där måste man reda ut någon gång.

Anförande nr 26

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Nu blir jag faktiskt lite konfunderad när jag lyssnar på Jan Valeskog. Å ena sidan säger du att det är för lite kollektivtrafiksatsningar i åtgärdsplanen. Å andra sidan säger du att det finns en trafikplan på 80 miljarder kronor, att det är helt orealistiskt och att SL är helt galna, om jag överdriver något. Men då borde du väl vara glad över att SL kommer med ännu mer pengar i trafikplanen på ett sätt som du tycker att man inte har tillgodosett i den åtgärdsplanering som finns? Jag förstår liksom inte hur du får de här sakerna att gå ihop.

Jag tycker att det är väldigt viktigt att vi har ett bra samarbete mellan kommunerna och med SL när det gäller åtgärdsplaneringen för kollektivtrafikutbyggnaden. Det kan möjligtvis vara tur för Jan Valeskog att det efter det att han presenterade den här interpellationen har kommit ett exempel, Trafikplan 2020, som du har kunnat hänga upp den här diskussionen på. I annat fall hade det inte funnits så mycket substans att ha någon diskussion kring, eftersom den interpellation som är inlämnad är väldigt insinuant och försöker framställa det som mycket mer bekymmersamt än vad det är

när det gäller samarbetet mellan staden och landstinget och vad som händer på infrastrukturuområdet i Stockholmsregionen.

Återigen: 100 miljarder kronor är ett fantastiskt resultat av det samarbete som vi har haft tillsammans med landstinget, landshövdingen och kommunerna i länet. Nu ser vi fram emot regeringens besked under den kommande månaden kring hur det här faktiskt kommer att realiseras så att regionen får en mycket bättre infrastruktursituation än vad vi har i dag.

Anförande nr 27

M å n s A l m q v i s t (v): Jag vill bara instämma i den bild som Jan Valeskog målar upp av situationen i landstinget. Efter tre mandatperioder i landstinget tycker jag att jag kan säga att det är en unik situation som är nu. Planeringskaos är en bra beskrivning av det.

Det är en historisk situation att vi har ett trafiklandstingsråd i Stockholms landsting som säger att tunnelbanan är färdigbyggd och inte behöver byggas ut mer. Det är historiskt unikt att vi har en sådan situation, och efter den här debatten som jag har lyssnat på nu kan jag konstatera att det är också historiskt att vi har ett ansvarigt borgarråd här i Stockholm som inte med minsta bokstav väljer att kritisera detta.

Jag tycker att det vore intressant om ansvariga borgarråd från Stockholm inte bara förde diskussioner informellt utan också framförde någon form av offentlig kritik om det är så att det konstateras att tunnelbanan är färdigbyggd. Den är ju Stockholms blodomlopp, och att konstatera att den är färdigbyggd är faktiskt ganska kollektivtrafikfientligt.

*§ 10 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Arbetslinjen*

Anförande nr 28

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag har tagit del av ett brev från en ensamstående nattarbetande kvinna som heter Anita. Hon har fått sin barnomsorg på natten indragen. Anita har varit svårt sjuk. Trots läkarens tveksamheter har hon börjat jobba igen. Hennes son är tio år. Han har på grund av sjukdomen blivit orolig, och utreds för närvarande för eventuell adhd.

Anita har jobbat på samma arbetsplats i 30 år, men hennes anställning hotas nu på grund av kommunens beslut att dra in hennes barnomsorg på natten. Hon jobbar alltså natt. Hon har bett om dagtid, men har fått beskedet att det inte går. Hon har tyvärr ingen som kan hjälpa henne på nätterna, och hon vågar inte lämna sin tioårige son ensam hemma hela nätterna.

Vad är ditt råd till henne?

Anförande nr 29

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Av respekt för enskilda människor tänker jag inte i fullmäktigesalen diskutera enskilda människors situation, särskilt inte när det gäller en person som jag varken har träffat eller talat med. Jag tycker att det är respektlöst mot personen i fråga att göra som Teres Lindberg just nu gör. Jag tycker att den typen av politisk argumentation är respektlös mot enskilda människor.

När det gäller den generella frågan – barnomsorg på obekväm arbetstid – har vi möjlighet till det i Stockholm. Det är varje stadsdel som har att avgöra detta inom stadsdelsnämndernas beslutandeordning. Man har möjlighet till det. Det finns inget generellt förbud och inte något påbud om att man inte ska ha barnomsorg på obekväm arbetstid. Det är detta som gäller i Stockholm.

Anförande nr 30

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag kan inte hålla med Sten Nordin om att det här skulle vara respektlöst. Kvinnan är till och med närvarande här i salen, och hon är mycket medveten om att jag ställer frågan just nu.

Vad tycker du att hon ska göra? Ska hon säga upp sig och gå ut i arbetslöshet? Den sjukdomsbild hon har och det faktum att hon har jobbat på samma arbetsplats under lång tid gör att hon har svårt att få ett nytt jobb. Eller ska hon lämna sin son hemma ensam? Hur skulle du göra, Sten Nordin? Och vad säger socialtjänsten om detta? Skulle det kunna benämnas som bristande omsorg om sitt barn?

Ni brukar ju säga att ni står för något slags arbetslinje. Är det då inte bättre att Anita arbetar? I det här fallet är det faktiskt kommunen som har dragit in hennes nattomsorg, vilket gör att hon står inför valet att säga upp sig från arbetet eller lämna sin son ensam hemma på nätterna. Hur skulle du göra, Sten Nordin?

Anförande nr 31

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Vad man måste göra i ett sådant här fall är som sagt att ta en diskussion precis som i andra fall när det gäller barnomsorg

oavsett om det är på bekväm, det vill säga vanlig, arbetstid eller obekväm arbetstid. Man måste föra en diskussion med stadsdelen, som har ansvaret för barnomsorgen, om behovet av barnomsorg och om sin situation. Det är stadsdelarna som har att avgöra detta och hur man på bästa sätt levererar och tillgodoser det här.

Jag kan också se framför mig att stadsdelar kan samarbeta med varandra när det gäller barnomsorg på obekväm arbetstid, då det kanske inte är så många personer i en stadsdel som behöver det. Det finns många olika varianter. Det är så man måste arbeta med frågan.

Jag tänker fortfarande inte, vare sig nu eller i någon annan debatt, ge mig in på att diskutera enskilda personer, Teres Lindberg, just av respekt för de enskilda personerna. Jag kan inte diskutera något när jag inte ens har varit i kontakt med personen i fråga.

Anförande nr 32

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är lättare att använda enskilda personer som exempel. I det här fallet som i alla andra fall har man rätt till nattomsorg fram till dess att barnet är tio år. Det som har hänt här är att barnet har fyllt tio år och Anita har begärt att få förlängd nattomsorg eftersom hon är ensamstående. Hon har försökt att pussla ihop det här med hjälp av bekanta, grannar, klasskamrater och så vidare. Men det är klart att det inte håller i längden.

Var finns omtanken om människor som har drabbats hårt? Det finns ett sådant stupstockstänkande hos er borgerliga. Vi ser det i sjukförsäkringen just nu; det är på precis samma sätt. Man kan tydligen gå från att den ena dagen vara hundra procentigt sjuk till att nästa dag vara hundra procentigt frisk. Jag tycker att det känns hjärtlöst. Det måste väl finnas någon lösning att hitta.

Jag uppfattar nu att du inte har några besked att ge. Anita sitter här i salen och lyssnar. Ditt svar är alltså ingenting, eller att hon ska göra det hon redan har gjort och som kommunen har sagt nej till.

Anförande nr 33

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! När det gäller enskilda fall som har problem med barnomsorgen måste man föra en diskussion med den enhet i kommunen som har att svara upp för barnomsorgen. Man måste diskutera hela sin situation och presentera den. Det är så man måste göra.

Vi har ett regelverk där stadsdelarna har ansvaret för detta. De har budgetmedel för att lösa sådan här frågor. För mig framstår det som att man i sådana här fall också bör se till samverkan mellan stadsdelar. Om inte det fungerar får vi titta över hur systemet ser ut. Inte minst i en stad som Stockholm har människor självfallet oregelbundna arbetstider. Om man då är ensamförsörjande är det särskilt känsligt och sårbart. Det har jag all respekt och förståelse för. Jag tycker att man ska föra diskussionen med stadsdelen. Det är så man måste göra.

Fråga nr 2. Vräkningar av barnfamiljer

Anförande nr 34

Stefan Nilsson (mp): Sten! Jag vill fråga dig om vräkningar av barnfamiljer. Nyhetsmedierna rapporterade i lördags att den borgerliga regeringen avser att införa en förändring av socialtjänstlagen som i praktiken innebär att barnfamiljer inte ska kunna vräkas. Det är naturligtvis glädjande. Det är ett gammalt krav från bland andra Miljöpartiet. Vi, och många andra, anser att det behöver bli ett stopp på vräkningar av barnfamiljer.

En kommun kan göra mycket utan att det behövs ändring av någon lag. Ett enkelt steg vore att helt enkelt stoppa vräkningar i de allmännyttiga bostadsbolagen här i Stockholm. De är politiskt tillsatta. Den borgerliga koalition som nu leder staden har egen majoritet i styrelserna. Vi har föreslagit detta flera gånger under mandatperioden.

Min fråga till dig är: Kommer du att verka för att ett stopp för vräkningar av barnfamiljer införs i Svenska Bostäder, Familjebostäder och Stockholmshem?

Anförande nr 35

Borgarrådet Nordin (m): Herr ordförande! Stockholm är en kommun som ligger i framkant när det gäller arbetet mot vräkningar generellt och naturligtvis i synnerhet när det gäller barnfamiljer, som hamnar i en svår situation. Jag har själv tillsammans med en tidigare kollega, Carl-Erik Skårman, för några år sedan motionerat till detta fullmäktige om att man måste förbättra arbetet med vräkningar genom att ta en tidig kontakt med hyresgäster som blir efter med hyran och så vidare. Bostadsbolagen har utvecklat sitt arbete mycket med detta.

Jag har ingen aktuell statistik när det gäller hur de tre bostadsbolagen har det med detta eftersom det här är en fråga som kommer upp nu. Men såvitt jag är informerad gäller två saker. För det första vräker man aldrig en barnfamilj, och inte heller andra sårbara personer som äldre, människor med psykiska problem och så vidare, utan att ha haft en noggrann kontakt med stadsdelsförvaltning och socialtjänst och att det finns en annan lösning för familjen. För det andra har det varit oerhört få vräkningar. Familjebostäder redovisade under 2008 att man inte hade någon barnfamilj som vräktes.

Vi får titta över hur situationen ser ut. Jag är fullt beredd att arbeta vidare med detta och se hur man kan lösa frågan med barnfamiljer som hamnar i en sådan här situation. Jag har också noterat regeringens tankar. Det är självklart att ingen är betjänt av att en barnfamilj hamnar i den här problematiken. Det handlar om att vara ute tidigt. Även om man får en annan bostad är det självfallet traumatiskt, inte minst för barnen, att behöva lämna den bostad man har. Detta tycker jag att man kan vara fullt beredd att jobba vidare med. Samtidigt måste naturligtvis bostadsbolagen och andra fastighetsägare ha ett regelverk för hyresbetalning.

Anförande nr 36

Stefan Nilsson (mp): Vi efterlyser en policy i de tre bostadsbolagens styrelser eller i kommunfullmäktige som innebär att man inte vräker några barnfamiljer. Jag hör på dig att du är tveksam till det. Men även om man inte inför en sådan

policy finns det annat man kan göra. Man kan till exempel alltid avvakta med att verkställa en vräkning till dess att det finns en fast bostad för familjen att flytta till. Det kan vara inom samma bostadsbolag, exempelvis Svenska Bostäder. Bostadsbolaget ska kunna erbjuda en annan fast bostad.

Min uppföljningsfråga till dig blir: Är du beredd att införa en regel eller policy som innebär att man inte vräker en familj innan man vet att det finns en fast annan bostad att flytta till?

Anförande nr 37

Borgarrådet N o r d i n (m): Det beror på vad Stefan Nilsson menar med en fast annan bostad. Ska det vara ett nytt förstahandskontrakt någon annanstans? Vi vet ju att om man har hamnat i den här situationen är det inte gjort över en natt att konstruera det. Men redan i dag ska arbetet fungera så. Det är tydligt på det viset att man inte vräker en barnfamilj utan att man först har varit ute tidigt i kontakt så att man verkligen gör allt för att förhindra att hamna i situationen med vräkning. Om det skulle vara så att man behöver säga upp en hyresgäst som på något sätt har behov av extra stöd – och dit hör barnfamiljer – gör man inte det utan att först ha haft kontakt med socialförvaltning och stadsdel så att det finns någonting annat. Det är viktigt att komma ihåg att ingen ställs på gatan eller tvingas flytta hem till vänner eller släktingar och tränga ihop sig där. Det finns ett annat boende att flytta till.

Låt oss se över hur dagens system fungerar i Stockholm. Jag tror att vi är överens om att vi redan nu har vunnit mycket i både mänsklighet och social omsorg i och med att vi har haft den här inställningen till vräkningar under många år. Det är något som vi motverkar.

Anförande nr 38

S t e f a n N i l s s o n (mp): Är då ni i koalitionen här i Stadshuset beredda att ta något formellt initiativ så att man inte bara jobbar med frågan utan faktiskt inför en policy eller riktlinje som innebär att det i praktiken inte verkställs några vräkningar? Minister Maria Larsson har ju sagt att det är så det ska se ut. Det är trots allt borgerlig majoritet där och borgerlig majoritet här, och jag utgår ifrån att ni ser likadant på de här frågorna.

Anförande nr 39

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Ja, vår grundsyn på de här frågorna är självfallet lika hos regeringen och stadshusalliansen. Vräkningar är någonting som man bör motverka genom tidigt agerande. Det är särskilt sårbart för en barnfamilj eftersom det innebär att barn, som på inget sätt har skuld till den situation som har uppstått, råkar ut för en traumatisk händelse.

Det finns all vilja från vår sida att arbeta vidare, inte minst förebyggande, när det gäller vräkningar. Vi är beredda att ha en full dialog med regeringen om både regelverk och målsättningar. Synen på vad som är målet, nämligen att barnfamiljer för barnens skull absolut inte ska hamna i en sådan här situation, är vi helt på det klara med. Jag tycker att vi här i Stockholm har arbetat som föregångare och på ett förebyggande sätt i de här frågorna under många år. Vi har kommit en bra bit på väg. Vi kan säkert komma längre, och vi är fullt beredda att föra en dialog med regeringen om detta.

Fråga nr 3. GS – IT

Anförande nr 40

A n n M a r i E n g e l (v): Sten Nordin! Jag ska prata IT – ett kärt ämne här i huset i dessa dagar. Jag tänkte fråga om du är nöjd med den så kallade utrullningen av hela IT-systemet i staden. Det är många andra som nu har konstaterat att det hela har föregåtts av usel information. Det är bristande kommunikation mellan olika parter och dålig tajmning. En sådan här stor reform måste förstås ske gradvis, och man måste ha kontakt med alla inblandade. Så har inte alls skett.

Det finns redan massor med exempel. I en skola har det visat sig att särskoleklassen bara får hälften så många datorer som de hade tidigare. Man måste ju lämna in alla datorer och byta ut dem. Det spolierar hela deras undervisning. Stadsdelsnämnderna rapporterar ökade kostnader. Andra verksamheter, som själva har byggt upp system, får lov att lägga ned dem.

Jag undrar om ni kommer att räkna ihop alla de här extra kostnaderna. Jag räknar då förstås inte med alla de timmar som jag och andra förtroendevalda och anställda här i staden har fått lägga ned eftersom vi har fått fel information, fel uppgifter, fel utrustning och så vidare. Det ska inte falla någon skugga på dem som här i huset på IT-avdelningen jobbar med att försöka åtgärda detta. De saknar också information. Alla de här turerna vore snarast farsartade om det inte fanns en allvarlig bakgrund, nämligen att verksamheten och de förtroendevalda i staden måste fungera.

Jag vill gärna höra vad du tycker om det här, Sten Nordin.

Anförande nr 41

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det är en alldeles klar sak att det är komplicerat när man genomför ett så här stort skifte för att få ett bättre IT-stöd och en bättre IT-användning. Det är så många personer involverade, och det är klart att det här och där i övergången inte blir perfekt. Jag tror att en och annan av oss har upplevt det i nära miljö.

Men jag tror att det är absolut för tidigt att dra de slutsatser som Ann Mari Engel här gör. Arbetet pågår precis nu. Vi har full beredskap via stadsledningskontoret att följa förvaltningarna. De olika nämnderna har också beredskap att följa arbetet. Det här har inte hastats fram, utan det bottnar i ett beslut från förra mandatperioden om att se över administrationen och att göra effektiviseringar. I den översynen kom man fram till att IT-stödet i staden höll lägre kvalitet än man tyckte att det borde göra. Det ledde fram till beslutet i fullmäktige den 16 april 2007.

Det har varit en lång process. I själva genomförandeprocessen har man i varje verksamhet projektgrupper tillsammans med Volvo IT för att göra bytet. Jag har full förståelse för att en del i dag tycker att det här är jädrigt – förlåt, herr ordförande! – eller mycket besvärligt. Det blir irritation. Men jag är övertygad om att vi ska kunna ge det här så bra stöd att det kan genomföras på ett sådant sätt att verksamheterna kan fortsätta sitt arbete. När vi väl har gjort det tror jag att vi om några månader kommer att känna att det här fungerar.

Anförande nr 42

A n n M a r i E n g e l (v): Jag blir orolig, Sten Nordin, när du säger att det ska ta några månader innan det fungerar. Jag tror att de flesta verksamheter inte har råd med en sådan tidsspillan. Dessutom tycker jag att det är lite underligt när du plötsligt säger att det är den förra majoriteten som har bestämt det här.

Jag ifrågasätter inte att man graderar upp IT-systemen, utan det är hanteringen som jag och många andra tycker har varit under all kritik. Tycker du att det är vettigt att man på trettondagsafton går ut med ett mejl till alla? Där stod det: Nu stänger vi av alla era mejladresser i helgen, och ni kan logga in på de nya. Sedan visar det sig att man inte kan det eftersom man måste sitta i Stadshuset för att göra det. Det hade man glömt att tala om.

Jag vet inte hur många timmar jag själv har ägnat åt det här på grund av fel inloggningsuppgifter, fel information, fel utrustning och så vidare. Jag har hört många andra som också har gjort det. Jag kan bara föreställa mig hur det blir när alla verksamheter i hela staden ska in i det här. Kunde man inte tänka sig att ni hade lite bättre information om detta? Det förefaller orimligt som upplägget är nu. IT-företaget i Göteborg har fått upphandlingen, och nu sitter de här i Stadshuset och vet inte själva hur det ska bli.

Anförande nr 43

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Några av oss har kunnat konstatera att trettondagsafton inte var den bästa dagen att skicka ut mejl på. En del sådana misstag sker i övergången. Det får vi noga följa upp och ha en diskussion med de ansvariga om. Vi måste se till att sådant här inte sker.

Men en sådan här stor förändring är initialt inte utan barnsjukdomar i själva övergången. Vi följer den noga, och vi har resurser att stödja förvaltningarna med om de behöver det i övergångsskedet. Hur lång tid det nu än tar för hela staden att bli klar och vara i gång med det nya systemet säger ändå erfarenheten att när man byter sådant här blir det efter kortare tid än man kanske tror – även för dem som arbetar här i Stadshuset – så att man blir van vid och även uppskattar det nya systemet. Det är för tidigt nu, mitt i bytet när alla upplever en viss irritation, att döma ut hela processen.

Anförande nr 44

A n n M a r i E n g e l (v): Sten Nordin! Det är faktiskt någon som fattar besluten. Det är någon som planerar hur det ska gå till. Det är någon som gör upphandlingen. Det är många problem som uppstår i det nya, men teknikerna svarar att det inte ingår i upphandlingen. De säger: Detta finns inte med, detta har man inte gjort och detta har man inte tänkt på.

Det finns ett ansvar för detta, och det faller på er som har gjort upphandlingen. Det är inte så enkelt att det bara handlar om övergångsproblem. Jag har förståelse för sådana problem, men jag kan inte ha förståelse för att man så fantasilöst har satt i gång med det här att man inte har förstått att det behövs information till dem som kommer att drabbas av det.

Det är som sagt många timmar som har gått förlorade, men bortsett från dem återkommer jag till min fråga: Kommer ni att göra något försök att räkna ihop vad allt det här kostar förvaltningarna, skolorna och de anställda i Stockholms stad? Jag tror att det vore intressant.

Anförande nr 45

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Avsikten med detta är inte att det i slutändan ska bli minus utan plus. Det ska bli ett effektivare och bättre system. Staden har haft en mångfald i sin IT-verksamhet. Vi brukar ju gilla mångfald, men det är inte alltid bra – särskilt inte i administrativa system. Det innebär att när man nu går över till ett enhetligt system finns det färre frihetsgrader. Det kan en del uppleva som besvärligt innan man har kommit in i arbetet. Man får naturligtvis föra en dialog om det är någonting som behöver förändras och läggas till. Det kan det ju finnas i en sådan här stor upphandling av ett så här stort system.

Men jag är förvissad om att det var viktigt att vi fattade beslutet om att göra en förändring och förbättring av IT-stödet. Jag sade inte att det var den förra majoriteten som gjorde det, men det var den som initierade de utredningar som visade att det fanns ett behov av att göra detta. Den synen delar vi; det fanns verkligen ett starkt behov.

Fråga nr 4. GS – IT

Anförande nr 46

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Vi fortsätter med samma fråga. Om jag har förstått det hela rätt kommer alla kommunens datorer att säljas via Volvo IT. I stället får vi nya från just Volvo IT. Totalt sett har skolorna datorer värda cirka 77 miljoner kronor. De datorer som finns bokförda som tillgångar ersätts i och med att SLK finansierar nedskrivning av dem. För utbildningsnämnden handlar det om cirka 2 miljoner kronor som man får ersättning för i och med att datorerna är bokförda som tillgångar. Men det vanliga har varit att skolorna har kostnadsfört datorerna direkt, det vill säga att de inte har skrivit av dem. För dessa datorer får de ingen ersättning över huvud taget.

Anförande nr 47

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Abdo hann inte riktigt med frågan, men jag tror att den ungefär går ut på vad skolborgarrådet gör åt detta. Abdo Goriya har helt rätt i sin beskrivning. Det som utbildningsnämnden gjorde i sin verksamhetsplan var att avsätta ungefär 70 miljoner kronor i budgeten för skolorna som en buffert för de nya kostnader som kan uppstå under processen.

När det gäller IT i våra skolor har det varit väldigt olika standard. En del skolor har haft många datorer och en del har haft få. Om det inte hade funnits möjlighet till kompensation hade man riskerat att gynna de skolor som inte hade gjort några investeringar alls och missgynna dem som har haft en hög ambitionsnivå. Det ville vi inte göra, och därför har vi avsatt extra pengar i utbildningsnämnden för detta ändamål.

Den förra frågeställaren riktade kritik mot hela upphandlingen. Detta är en mycket stor upphandling – en av Sveriges största någonsin. Det kommer säkert att uppstå

problem under resans gång som vi i dag inte kan se. Till exempel har vi redan nu tvingats senarelägga skolornas inträde i systemet eftersom det inte har varit riktigt färdigt. Man får se hur det hela fortlöper så småningom innan man fattar beslut om ifall man måste vidta ytterligare åtgärder.

Anförande nr 48

A b d o G o r i y a (s): Jag utgår från att bufferten på 70 miljoner kronor var avsedd för andra ändamål i skolvärlden. Vi ska komma ihåg att skolorna går miste om cirka 75 miljoner kronor. Utöver all utrustning som finns i skolorna i dag går de alltså miste om detta, och de får ingen ersättning över huvud taget. Det gäller likaså alla de datorer som föräldrarna har skänkt till skolan. Med detta resultat i handen får de absolut inte någon ersättning för dessa.

Jag kommer tillbaka till den fråga som jag skulle ha ställt: Är det verkligen rimligt att skolorna går miste om cirka 75 miljoner kronor?

Anförande nr 49

Borgarrådet E d h o l m (fp): Man kan naturligtvis diskutera upphandlingen och om det är rätt eller fel i de avvägningar som har gjorts när det gäller att lämna tillbaka datorer, till exempel. Men den avvägningen gäller för hela staden. Om jag förstår saken rätt är en bakgrund till det hela att när man går över till ett gemensamt system måste man säkerställa den maskinvara man har. Man måste säkerställa att alla program fungerar, att man har licenser för alltihop och så vidare. Det finns mängder av problem i detta som gör att man har dragit slutsatsen att alla datorer måste ersättas.

För att lindra den smällen för skolorna har utbildningsnämnden avsatt ungefär 70 miljoner kronor för detta år. På det sättet ser vi till att skolorna får kompensation för de problem som kan uppstå under resans gång. Precis som jag sade tidigare kan detta innebära att vi måste göra ytterligare justeringar. Men det kan man inte veta riktigt ännu.

Anförande nr 50

A b d o G o r i y a (s): Återigen: Det handlar inte enbart om 70 miljoner, utan det är 75 miljoner utöver all utrustning och alla de datorer som har skänkts av föräldrarna. Utöver detta utgår jag ifrån att bufferten var avsedd för andra ändamål än just datorer. Det är lite märkligt att man tar hela bufferten för att lägga den på datorerna i skolan när det behövs så mycket annat i just skolan.

Varför tar man inte de här 70–75 miljonerna någon annanstans ifrån, exempelvis från medelsreserven? Varför ska man belasta de pengar som är avsedda för skolan för detta ändamål?

Anförande nr 51

Borgarrådet E d h o l m (fp): Bakgrunden är att Stockholms stad gör likadant för alla verksamheter. Jag kan naturligtvis inte utesluta nu, när vi bara är framme vid den 1 februari, att det kommer att bli ökade kostnader som vi måste göra någonting åt. Men för att se till att det inte blir så i inledningsskedet för skolorna har utbildningsnämnden avsatt dessa cirka 70 miljoner kronor för att stötta skolorna i arbetet.

Det är för tidigt att i dag säga vilka problem som kan uppstå framöver, för detta är ett jättestor projekt för hela Stockholms stad. Vi som arbetar här i Stadshuset har upplevt en del problem under de senaste dagarna. Skolan kommer att gå in lite senare än vad som var tänkt just för att man ska minska problemen i övergången. Jag har svårt att se att man i dagsläget kan göra särskilt mycket mer.

Fråga nr 5. Snöröjning

Anförande nr 52

Mattias Ericson (v): Min fråga gäller snöröjningen i Stockholm, som man dessvärre får konstatera inte har fungerat särskilt väl under vintern. Jag kan absolut förstå att man prioriterar utryckningsfordon och kollektivtrafik i snöröjningen, att det handlar om 153 mil och att det tar tid.

Men det är svårt att förstå *hur* man snöröjer. Hur ser kvalitetskontrollen ut egentligen? Hur kommer det sig att man kan gå torrskodd på Östermalm men får traska runt som Frostmobarnen i Bandhagen? Här om veckan var det bara geten som fattades när jag försökte komma med den treårige sonen över en snötung vindpinad lägda till förskolan. Kronprinsessan får gå med sommarskor på Norrbro, men den som bor i förorten får finna sig i att pulsa fram i djupsnö. Gamla har fallit som kägler – de som över huvud taget har tagit sig ut. Kanske har man åtminstone fått befinna sig i en kunglig snöyra. Varför plogas bilar fast i snödrivor?

Mina frågor är: Varför försvinner snön i innerstaden, men inte i förorterna? Vilken kvalitetskontroll sker av snöröjarnas arbete? Vilken är er strategi för att lösa problemet med vart man ska kunna forsla bort snön så att den inte hamnar vid Vinterviken, till exempel?

Anförande nr 53

Borgarrådet Hamilton (m): Jag kan försäkra Mattias Ericson att man inte kan gå torrskodd på Östermalm. Jag pulsar lika mycket som många andra gör när jag går till tunnelbanan eller busshållplatsen. Det är halkigt där också, om det nu känns som någon tröst för Mattias. Det känns lite fänigt att dra in kronprinsessan och ett evenemang där hon ska inviga någonting i detta.

Trafikkontoret jobbar mycket medvetet med att kvalitetskontrollera snöröjningen. Det finns problem söder om staden; det fungerar inte bra där. Därför jobbar man också medvetet med att se till att det blir bättre. Det kommer att göras en ordentlig utvärdering av hur snöröjningen har fungerat när det har blivit lite lugnare. Just nu prioriterar man att den ska fungera.

Den snö som har kommit de senaste dagarna har fraktats bort på ett bättre sätt än vad som har gjorts tidigare. Det är länge sedan Stockholm hade så mycket snö som vi har nu. Snön har också fallit mycket ojämnt över staden. Som Mattias konstaterade har vi 153 mil gator. Dessutom har vi 211 mil gång- och cykelbanor, vilket gör att vi har sträckor motsvarande två och en halv gång sträckan Smygehuk–Treriksröset. Det handlar om ganska mycket som man ska snöröja, och det säger sig självt att man inte kan ta allt på en gång.

Det är viktigt att prioritera så att utryckningsfordon, kollektivtrafik, inte minst, och leveranser kommer fram. Precis före jul var det nära att man var tvungen att stoppa hela kollektivtrafiken på grund av att man inte hade tillstånd att forsla undan snön bland annat vid Älvsjö central. Hanteringen av snön i förhållande till miljödirektiv och sådant är någonting som vi måste ta itu med framöver. Det som stockholmarna inte känner till är att man inte får frakta bort snön hur som helst.

Anförande nr 54

M a t t i a s E r i c s o n (v): Tack för de svaren! Det vore bra om du kunde berätta lite mer om exakt hur man jobbar med utvärderingen. Hur kommer den att se ut? Hur kommer kvalitetskontrollen att se ut när snön har fallit klart?

Hur kan ni tillåta att man plogar fast bilar i snödrivor? Det leder ju bara till att snön kastas ut på gatan igen av förbannade bilister. Ska man inte kunna vara trygg i trafiken? I Östersund, som jag kommer ifrån, var det mycket snö när jag var liten. Nu är det väl mindre snö där. Där har man snöslungor. Varför använder man inte den typen av verktyg även i Stockholm?

Anförande nr 55

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Det kan tyckas som en adekvat jämförelse att jämföra Östersund och Stockholm. Men jag vill nog hävda att det är ganska stora skillnader i förutsättningarna. Bland annat tror jag inte att man har lika många gatuparkeringar i Östersund som i Stockholm. Man har en annan parkeringssituation där.

En problematik som finns är att det tyvärr är många som inte respekterar att man måste flytta bilarna när man ska ägna sig åt snöröjning. Nu när extrainsatser har gjorts har de försvårats av detta faktum. Man har försökt ploga varje natt, men det är inte städnatt varje natt. Bilisterna flyttar inte på bilarna då. Man får välja mellan att röja – och då blir det vallar vid bilarna – eller att avstå. I det valet har man valt att röja.

Det finns också en annan komplikation i sammanhanget, nämligen att de som skottar snö från taken skottar ned den på trottoarerna och sedan slänger ut den på vägen.

Anförande nr 56

M a t t i a s E r i c s o n (v): Om jag inte ställer någon mer fråga nu – får jag då använda den minuten i Fitunadebatten? Jag har inga fler frågor.

Anförande nr 57

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Då vill jag passa på tillfället att förklara att det finns ett regelverk. Naturvårdsverket reglerar noggrant hur man får frakta bort snö i Stockholm. Det kan tyckas som att man inte har skött snöröjningen ordentligt. Men faktum är att på många ställen i ytterstaden får vi inte frakta bort snön hur som helst. Det innebär att trafikkontoret har ordnat det så att man skottar trottoaren på ena sidan gatan och använder den andra trottoaren som upplag på grund av att man absolut inte får köra bort snön. När ni tittar runt om i staden och ser en stor snöhög på någon gata och att det kanske inte är snöröjt på den ena trottoaren beror det alltså på att vi helt enkelt inte får köra bort snön.

Fråga nr 6. Slussen

Anförande nr 58

J a n V a l e s k o g (s): Jag skulle vilja fråga finansborgarrådet vad som händer med Slussen, eller framför allt med förankringsarbetet kring Slussen. Den 25 januari höll Moderaterna en presskonferens där man uttalade sig mycket positivt till det förslag som Foster + Partners och Bergs Arkitektkontor har ritat. I pressmeddelandet talas det bland annat om att stadens vision för det nya Slussen är att den ska vara en mötesplats i världsklass och så vidare. Men samma eftermiddag skickade Folkpartiet ut ett klart kritiskt pressmeddelande där man uttrycker oro över alltför hög exploateringsgrad. Man är bekymrad över utsikten från Söder till Gamla stan, som kommer att påverkas av ny bebyggelse.

Jag vill därför fråga finansborgarrådet hur han har tänkt hantera ett så här stort projekt när det varken är förankrat hos majoriteten eller hos oss i oppositionen. Vi har inte fått vara med i processen, vilket vi är missnöjda över. Tidigare har borgarråden ändå varit måna om en god förankring.

Anförande nr 59

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Tack, Jan Valeskog, för omsorgen om förankringen inom stadshusalliansen! Den är god. Det som nu ställs ut är inne i en normal process. Det kommer att förberedas och diskuteras ett beslut i exploateringsnämnden och i trafiknämnden inför genomförandebeslutet i fullmäktige i maj.

Till grund ligger den ursprungliga tävlingen med fem, eller egentligen sex, förslag där vi bland annat analyserade förslaget om att gräva ned tunnelbanan. Utifrån detta presenterade jag tillsammans med mina kolleger Lotta Edholm och Ewa Samuelsson vad vi från stadshusalliansen tyckte att man skulle jobba vidare med. Jag uppfattade rätt positiva kommentarer från oppositionen, som också hade fått information före den pressträff som vi hade.

Det är utifrån detta som nu Foster + Partners och våra tjänstemän har bearbetat ett nytt förslag om Slussen. Om man går och tittar på den modellen tycker jag att man kan se att det är väldigt lyckat. Man följer det vi tyckte var viktigt – den mjuka övergången från de historiska stadsdelarna i Gamla stan till Södermalm och vice versa. Det gäller också trafiklösningarna. Det är någonting som har legat till grund för detta och diskuterats redan långt tidigare. För alla de fem parter som fick i uppdrag att ta fram detta fanns det ett antal givna trafikfrågor som skulle lösas. Det var redan på ett tidigt stadium eftersom Slussen bland mycket annat är en otroligt viktig trafikplats.

Nåväl – vad är det nu diskussionen rör? Den rör byggnaderna, som jag har uppfattat det. Det kan finnas en del annat, men huvudlinjen rör byggnaderna. Det är inte hugget i sten hur de ska se ut. Det är inte ens bestämt exakt vilken exploateringsgrad det ska vara på detta. Det är varken jag eller någon annan person fastlåst vid. Det ska byggas; det tror jag att det råder bred enighet om. Men exploateringsgraden är öppen för fortsatt diskussion.

Anförande nr 60

J a n V a l e s k o g (s): Jag tycker ändå att vi brukar ha en hyggligt bra tradition i den här staden där man anstränger sig för att få en förankring och interna diskussioner både inom den rådande majoriteten och med den opposition som finns när det gäller den här typen av projekt. I det här fallet vet jag att i alla fall oppositionen har varit missnöjd över den senaste förankringsprocessen när det gäller Slussenfrågan. Man har inte kommunicerat med oppositionen.

Det som leder till min fråga är att jag dessutom har noterat att även Folkpartiet har varit kritiskt till delar av detta. Även när det handlar om byggnation är det ganska centralt hur exploateringsgraden ska vara, inte minst när det gäller hur man ska klara av att finansiera det hela. Det handlar också om huruvida det ska vara någon särskild byggnad som sticker ut lite extra i området och så vidare.

Som jag har uppfattat det är det uppenbart att det inte har fungerat hela vägen när det gäller förankringsarbetet vare sig inom alliansen eller med oppositionen.

Anförande nr 61

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! De viktiga kriterierna ligger fast. Jag vet att vi är överens i alliansen om detta, och jag uppfattar faktiskt att det finns en bredare enighet än så. Den modell som nu står för utställning är inte en politiskt beslutad modell utan det hela går till enligt normal ordning; det är arkitektfirman och tjänstemännen som har tagit fram den. Jag tycker att man har lyckats väldigt väl och har varit väldigt lyhörd för synpunkter från politiskt håll.

Men det finns fortfarande frågor kvar att diskutera när det gäller själva exploateringen – så är det. Vi vet inte ens riktigt om vi kan inrymma en del bostäder och kontor där på grund av bullerfrågor. Det finns rätt många, bland andra jag själv, som har sagt att det är viktigt att det också finns kultur och andra publika verksamheter vid Slussen. Det måste vi diskutera vidare. Vem ska vara huvudman för den ena och den andra fastigheten? Själva planen som ska stadfästa detta kommer upp i stadsbyggnadsnämnden i höst.

Anförande nr 62

J a n V a l e s k o g (s): Jag får hoppas att vi fortsättningsvis kanske ser en tydligare inriktning på samverkan och dialog om processen när det gäller Slussen så att ni också inom alliansen kan hålla sams. Förhoppningsvis kan vi också få en enighet bland alla partier. Det är inte fråga om att jag är mån om alliansen, utan det handlar om att jag tycker att det är viktigt att man i den här typen av projekt så långt det är möjligt försöker få största möjliga enighet. Jag hoppas att finansborgarrådet är beredd att jobba för det.

Anförande nr 63

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Den allmänna kommentar jag får när det gäller Slussen är kanske inte att den har diskuterats för lite. Den har diskuterats i 20 år i staden. För mig har det varit oerhört viktigt att vi nu fattar beslut om Slussen. Det har skjutits upp alldeles för många gånger. Det har varit alldeles för många nya utredningsdirektiv och alldeles för många nya omtag.

Det goda man kan säga om denna långa process är i och för sig att jag tror att vi är på väg fram mot något riktigt, riktigt bra. Det känns tryggt. I fullmäktige nu i maj ska vi fatta genomförandebeslutet. Då handlar det just om grundprinciperna för hur Slussen ska vara och hur den ska fungera för trafiken och om kostnaderna. Det är också ett principbeslut om att det ska ske byggnation och exploatering. Men när det gäller det exakta omkring detta måste vi sedan gå ut och se efter dels vad vi själva vill vara huvudmän för, dels vad andra vill vara huvudmän för. Det kommer att bli ett nytt förankringsarbete och en planprocess i stadsbyggnadsnämnden på ett normalt sätt.

Fråga nr 7. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens överskott

Anförande nr 64

K a r i n R å g s j ö (v): Ulf! När vi satt på mötet i torsdags visade det sig plötsligt att social- och arbetsmarknadsnämnden går med 12 miljoner plus. Jag måste säga att vi blev lite förvånade i oppositionen med tanke på att den verksamhetsplan eller snarare nedskärningsplan som har tricksats fram innebär 70 tjänster färre, det vill säga att 70 personer är uppsagda. De som ringer till jourhavande kurator får se sig om efter någonting annat. Två tjänster försvinner från Maria Ungdom.

Jag måste säga att detta kändes lite märkligt. Pengarna kom tydligen från det här huset redan i november. Men nu i januari ser vi då 12 miljoner plus för en nämnd som ska skära ned så mycket under det kommande verksamhetsåret.

Min fråga till dig är: Hur kände du när du fick reda på det här? Tänkte inte du kanske att man kunde ha räddat några av verksamheterna eller gått in med pengar på Maria Ungdom exempelvis? Man har ju sparat in två tjänster och mer under dessa år.

Anförande nr 65

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Utan minsta ironi måste jag säga att jag tycker att det är glädjande att Karin Rågsjö bekymrar sig över pengar i verksamheten för en gångs skull. Det brukar inte vara något större problem i Karins värld om det finns pengar eller inte till prioriteringar.

Det finns två svar på det här. Det ena svaret är mycket praktiskt. Vi fick tilläggsanslag i fullmäktige till verksamheter i första hand inriktade på arbetsmarknadsinsatser. Det kom ganska sent. Man hann inte genomföra alla de sakerna under 2009, utan det påbörjades i praktiken först i december och i januari under 2010. Detta gjorde att pengarna aldrig riktigt fullt ut kom till användning. Det andra svaret är att de överskridanden som vi har haft är problematiska. De har egentligen inte påverkat detta. De långsiktiga underskott som vi kunde befara i verksamheten och som fick oss att fatta ett antal beslut under hösten behövdes nog tyvärr i vilket fall som helst.

En tredje sak man kan säga är att du och jag och vår förvaltningschef har det gemensamt att vi inte är helt imponerade över förvaltningens förmåga till ekonomiska prognoser. Det har både du och jag och han själv framfört till nämnden. Där väntar vi oss förbättringar under 2010.

Anförande nr 66

K a r i n R å g s j ö (v): Du är ändå ansvarig politiker, Ulf. Man kan tycka mycket om förvaltningar och så vidare. Men nu ser du att pengarna ändå leder till 12 miljoner plus i en verksamhet där man har gjort så stora nedskärningar. Vi kommer att prata om funktionshindre lite senare. Det skärs ned med 4,5 miljoner på funktionshindre genom ledsagarservice. Tjänsterna ryker från Maria Ungdom. Ingen vet vart de människor som har ringt 1 800 samtal till jourhavande kurator per år ska ringa nu.

Du säger att jag inte jag är bekymrad för pengar. Jag är otroligt bekymrad över att ni har genomfört skattesänkningar som har drabbat människor i marginalen, Ulf. På det sättet är jag bekymrad om pengar. Jag tycker att du borde fundera på hur en verksamhet kan gå med plus 12 miljoner när nedskärningarna har varit så brutala. 70 personer har fått gå från sina jobb och hela jourhavande kurator lyfts bort. Ingen vet vad de ska göra.

Anförande nr 67

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det är väl känt att ni inte gillar våra prioriteringar; det har vi fört debatter om här tidigare. Jag har all respekt för det. Ni har en annan uppfattning om vad vi ska göra för någonting. Den diskussionen kan vi ta vid alla möjliga tillfällen.

Det här handlar om att vi hade underskott i verksamheten givet den budget som fullmäktige hade tilldelat oss. Det hade vi alla skäl i världen att göra någonting åt. Sedan visade det sig att vi på arbetsmarknaden fick pengar som vi inte hann genomföra verksamhet för. Det berodde säkert till del på att pengarna var försenade, men det var också ganska stora projekt som först nu startar på allvar. Dem kommer vi att ha nytta av i år, och dem kommer vi att använda oss av för att begränsa socialbidragsberoende och begränsa skadorna av arbetslöshet under det här året. Vi hade i grund och botten inte förändrat behovet av besparingar.

När man väl har sagt det ska jag ändå säga att inte heller jag är nöjd med prognosverktygen. Jag tycker att vi flera gånger under de senaste åren har fått prognoser som har ändrats alltför sent så att nämnden inte har kunnat fatta nya beslut. Där delar jag din antydda kritik.

Anförande nr 68

K a r i n R å g s j ö (v): Jag måste säga att jag tycker att det här är det mest märkliga jag har varit med om. Först görs stora, stora nedskärningar och sedan rullas det in 12 miljoner. Pengarna kom tydligen i november. Det är helt oförsvarligt att man som politiker skär bort jourhavande kurator och tjänster från Maria Ungdom och samtidigt har ett överskott på 12 miljoner. Jag tycker att en verksamhet som arbetar socialt ska ha ett nollresultat. En sådan verksamhet ska leva upp till det man ska göra. De pengar man har gått in med i systemet ska användas.

Man ska inte gå med 12 miljoner plus samtidigt som 70 personer blir uppsagda och samtidigt som man skär ned exempelvis på Maria Ungdom. Det är inte försvarbart, Ulf. Jag tycker att det är skrämt av er med den stora möjlighet ni har att styra och ställa i den här staden att ni inte kunde ha uppfattat att de här 12 miljonerna fanns. Ni hade kunnat rädda några verksamheter med de pengarna.

Anförande nr 69

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Vi pratar här om 12 miljoner kronor på en balansomslutning på ungefär 1,6 miljarder. Jag håller med om att 1 miljon hade varit en bättre marginal än 12 miljoner. Nu fanns det ganska rimliga skäl till detta.

Jag har sagt tre gånger att jag fortfarande tycker att med något större framförhållning borde förvaltningen ha kunnat se detta. Det tycker förvaltningen själv också. Detta kommer vi att göra någonting åt under det här året.

Fråga nr 8. Särskolan

Anförande nr 70

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det känns nästan som déjà vu att ställa frågor om särskolan till skolborgarrådet. Hon var duktig på att jaga mig i de frågorna under förra mandatperioden.

I budgeten för 2010 görs det små påslag på grund- och gymnasieschablonen. Det innebär tvåprocentiga höjningar. Dock görs det inga påslag på särskolan. Det som händer just nu är att i gymnasiesärskolan har de centrala kostnaderna ökat och i särskolan har kostnaderna för skolskjuts ökat.

Min fråga är: Varför har ni inte tillfört resurser till särskolan trots de ökade centrala kostnaderna och trots att den vanliga skolan får åtminstone små påslag?

Anförande nr 71

Borgarrådet E d h o l m (fp): Vi lägger på 2 procent på särskolan också, precis som vi gör på grundskolan och gymnasieskolan. Det är samma påslag på schablonen.

Om man läser budgettexten noga kan man se att det ser ut som en minskning. Det beror på att vi har dragit bort 3 procent som vi tidigare hade som skolpliktsavdrag. De pengarna återfinns igen i utbildningsnämndens budget. Det enda skälet till det är en budgetteknisk fråga. Det beror på att vi var tvungna att göra det för den nya lagstiftningen På lika villkor, som säger att man inte kan göra den typ av schabloniserade avdrag som Stockholms stad tidigare gjorde för just skolplikten. Man måste i stället göra det i varje enskilt fall.

Det har lett till att utbildningsförvaltningen under våren kommer att se över alla typer av stöd som går till fristående skolor så att det blir mer likvärdigt eftersom vi inte längre kan ha det här. Men i grund och botten är det samma typ av schablonökning för alla skolformer. Det ser ut som om det är en minskning, men det står också mycket tydligt i texten.

Anförande nr 72

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Det var en krånglig förklaring till en enkel fråga, Lotta. Det har alltid varit väldigt tekniskt när det gäller hur ersättningarna går till särskolan. Det är knappt att en vanlig fullmäktigeledamot egentligen förstår hur pengarna fördelas. Det är lite synd.

De centrala kostnaderna har ändå ökat, och kostnaderna för skolskjutsar täcks inte av påslagen. Hade ni inte kalkylerat med ökade kostnader under 2010?

Anförande nr 73

Borgarráðet E d h o l m (fp): Det hade vi absolut gjort. Det är också därför schablonen höjs. Detta *är* krångligt. Inom schablonen finns det ett belopp, men sedan finns det olika kategorier beroende på hur svåra problem ett barn som går i särskolan har. Det måste man också ta hänsyn till.

Det är precis som Mirja säger; kostnaderna för skolskjutsar, det vill säga taxiresor, för barn i särskolan har ökat. Men det är egentligen ingen kostnad som tidigare har belastat särskolan. Den har belastat grundskolan. De flesta av våra särskolor finns i grundskolorna, och är i praktiken samma budget för rektorerna. Detta är bara ett sätt att nu se till att kostnaderna redovisas på ett mer sjyst sätt mellan å ena sidan den vanliga grundskolan, å andra sidan särskolan. Ute på varje enskild skola har man sedan den budget som man har beroende på vilka elever man har.

Anförande nr 74

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Jag kan inte låta bli att uppehålla mig lite vid skolskjutskostnader, för det var mycket det som debatten handlade om under förra mandatperioden – om du minns hur det var när vi tjafsade om detta. Jag hävdade alltid att när man förde över särskolan till stadsdelsnämnderna var det just enligt föräldrarnas önskemål att slippa skicka sina barn över hela staden för att de skulle kunna få sin undervisning.

Skolskjutskostnaderna har ökat oaktat om de ligger på grundskolan eller på särskolan. Det är i alla fall samma pengar det kostar i slutändan. Är det fler barn som åker och har skolskjuts och inte kan få sin verksamhet så nära hemmet som möjligt?

Anförande nr 75

Borgarráðet E d h o l m (fp): Vi har en utbredd valfrihet också för barn inom särskolan. Det tycker jag är bra. Stockholm är en stor stad, och det finns många olika typer av verksamheter att välja mellan. Jag tror att det är en valfrihet som också särskolans föräldrar uppskattar.

Det är klart att man alltid måste titta på taxikostnader och se om man kan ha mer av samåkning, till exempel. Det ska vara så att särskola erbjuds över hela staden i de flesta av våra grundskolor, eller åtminstone i en stor andel av dem, så att barn måste åka så lite som möjligt. Det handlar inte på att kostnaderna blir högre utan om att barn ska slippa åka taxi till skolan varje dag. Det tycker jag är viktigt. Men i den andra vågskålen är det också viktigt att föräldrar till barn inom särskolan har samma typ av valfrihet som andra föräldrar och barn har i den här staden.

§ 16 Försäljning av fastigheten Fullbro 2:5 och överlåtelse genom fastighetsreglering av fastigheterna Fituna 2:1, Anneberg 1:1, Fräcksta 4:1, Fullbro 8:1, Källsta 1:9 och 3:4, Mora 3:1, Stenby 1:2, 2:1 och 3:1 i Nynäshamns kommun
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 25 maj 2009 (utl. 2010:1)

Anförande nr 76

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! I dag har vi på bordet ett återremitterat ärende från maj förra året. Det har tagit tid att få fram det, och det beror på att det har funnits en hel del saker som vi har tagit intryck av.

Vad har då hänt sedan återremissen som gjordes i fullmäktige i maj? Framför allt och det absolut största är att arrendatorn fick ett ytterligare erbjudande att på samma villkor som den då och nu föreslagna köparen förvärva Fituna. Ett förslag kom in flera månader senare inom rätt tid från arrendatorn om på vilket sätt det skulle ske.

Då gjorde stadens jurister och även senare fastighetsnämnden bedömningen att stadens krav inte är uppfyllt i enlighet med det regelverk som vi har fattat beslut om i fastighetsnämnden och flera omgångar här bland annat i budgetdebatter. Till exempel gällde att det inte fanns någon möjlighet att ge en bankgaranti och att de avtal som arrendatorn tecknat som förutsättning för köpet bedömdes vara lagvidriga.

Efter den processen, som har tagit flera månader helt korrekt enligt det erbjudande som arrendatorn fick, har ett erbjudande getts igen till den redan i våras föreslagna köparen. Det här är vad vi i dag har att ta ställning till, någonting som ligger helt i linje med vår inriktning att sälja mark i andra kommuner för att lösgöra resurser till investeringar här i vår stad, Stockholm, som kommer Stockholms skattebetalare till del, till exempel till ny infrastruktur och bostadsbyggande. Det här är ett exempel på en väldigt bra affär för Stockholm och stockholmarna. Staden gör, och därmed stockholmarna, en reavinster på 104 miljoner kronor, pengar som vi kan investera i bland annat stora infrastruktursatsningar och bostadsbyggande, som jag nämnde.

Någonting som är problematiskt med mycket av den mark som vi äger och förvaltar i andra kommuner är att den en vacker dag kostar skattebetalarna pengar. Vi går back på den. Med den här försäljningen kommer stadens resultat, inte bara genom reavinsten, att förbättras med drygt 5 miljoner kronor varje år. Då kan man naturligtvis säga att det är bara att se till att marken går med plus och att vi kan ha en god hushållning med den mark som vi äger. Ja, jag tror att det är ett helt rätt steg att ta med den övriga mark som Stockholms stad framöver fortsättningsvis kommer att äga i andra kommuner.

Efter de försäljningar som genomförs kommer vi ändå att ha ungefär 10 000 hektar kvar. Fullmäktige kommer därför att ta ställning till en vårdplan framöver för den övriga mark som vi äger i andra kommuner. Det är en del i vår strategi för hur vi ska ha ett bra ägande, ett aktivt ägande. Men vi måste också tydliggöra att det finns saker som Stockholms stad och Stockholms stads skattebetalare inte har som huvuduppgift att göra, och det är bland annat att idka jordbruk och skogsbruk i den omfattning som vi tidigare har varit engagerade i.

Därför föreligger detta ärende som i princip efter den återremiss som gjordes ser likadant ut. Det är ingenting som har förändrats i stort, utan köpeskillingen och

villkoren är desamma, men nu råder det inga tvivel, om det var någon som hade det innan, om att Stockholms stad gärna såg en möjlighet för arrendatorn att köpa, men det var tyvärr inte möjligt.

Jag yrkar bifall till det framlagda förslaget.

Anförande nr 77

Mattias Ericson (v): Ordförande, fullmäktige! Vi i Vänsterpartiet vill inte sälja stadens egendomar. Ni i den borgerliga majoriteten vill det. Det är inget konstigt. Vi har olika utgångspunkter och ser på saken på olika sätt. Det gör demokratin livaktig, och det är det starkaste statsskick som finns. Men demokratin kräver att man vågar testa sina idéer, att man vågar ompröva beslut och vågar erkänna när något har gått fel. Om den styrande majoriteten inte vågar se om något är på väg att gå åt helt fel håll är demokratin värdelös.

Det är när fel och konstigheter dyker upp som majoritetens demokratiska trovärdighet testas. Fallet Fituna, som i och för sig enbart är en försäljning i mängden, är inte den största affären. Men om allting hade skötts korrekt hade storleken egentligen varit det enda utmärkande. Nu är det inte så. I fallet Fituna har något gått väldigt fel. Något har hänt som gjort att det har blivit något helt annat, något större, en symbol för synen på lagar och regler, för synen på demokratin. Synen på demokratin avslöjas av hur man följer demokratins spelregler, om man tar rättsstaten på allvar, och det har inte skett i fallet Fituna.

Jag vet att det inte enbart är minoriteten som inte stöder detta utan också en del av majoriteten. Jag har pratat med tillräckligt många på majoritetens sida som är högst tveksamma till hanteringen av det här ärendet, inte till affären i sig, man vill sälja men inte på det här viset. Vi är tillräckligt många för att med råge stoppa den här försäljningen i sin nuvarande utformning. Vi är en majoritet i den här salen som inte vill att den här affären ska ske på det här sättet. Många ogillar det sätt affären har skötts på.

Ni borde på den borgerliga sidan fundera på var ni egentligen går med på när ni går med på den här affären. Ni går med på en affär där att handlingarna kom så sent att en seriös granskning var omöjlig för oppositionen, att affären i 150 miljonklassen ska avgöras vid sittande möte, trots att det i praktiken inte finns någon anledning till brådska, att tjänstutlåtande är missvisande, att staden genom att tassa i lagarnas gränsmarker försöker kringgå lagen, att handeln inte baseras på riktiga fakta, att tjänstemän på stadens förvaltningar känner sig nödgade att skriva anonyma brev för att avslöja oegentligheter, att vi folkvalda blir förda bakom ljuset.

Varför? Ingen vet. Varför är det så viktigt att sälja till just den här köparen på just det här sättet? Vad är det som ligger bakom? Gud förbjude att det är så som det skrivs i brevet att det finns agg från förvaltningens sida gentemot arrendatorerna vid revisionen. Är det något annat? Att det är något mycket märkligt i ärendet är tydligt för alla.

Om ni som sitter i majoriteten tar lagen på allvar, om ni tar demokratin på allvar måste ni rösta mot den här affären, inte för att stoppa försäljningen av gården utan för att säga att den här typen av hantering är oacceptabel.

Jag yrkar avslag på förslaget.

Anförande nr 78

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Det är väl möjligt att det finns anledning till många att fundera över detta, bland annat med anledning av oppositionens misstänkliggörande. Det står er fritt naturligtvis att göra det.

Du hävdar att det har varit en hel rad av, som du säger, fel och konstigheter. Då kan jag försäkra dig: Ingen affär som Stockholms kommun har gjort är så granskad som den här. Ingen köpare som vi har gjort affärer med är så granskad som den tilltänkte köparen. Inget försäljningsärende i fastighetsnämnden har tagit så lång tid och gjort att man tagit så god tid på sig för att få alla frågor belysta. I princip ingen fråga i fastighetsnämnden har såvitt jag vet skickats till och granskats av revisorerna utan att ha några synpunkter i förväg innan affären är slutgjord. Det där brevet visade sig bara innehålla falska påståenden. Det är utrönt, och det vet du också.

Anförande nr 79

M a t t i a s E r i c s o n (v): Ändå är det så mycket som inte är klart, Kristina. Det här brevet är utrett, ja, i vissa delar är det utrett, vad gäller vissa anklagelser mot köparen. Däremot är det absolut inte utrett i fråga om anklagelser mot förvaltningen. Det har ni över huvud taget inte berört i er utredning. Det tycker jag är väldigt problematiskt.

Anförande nr 80

M a r t i n M i c h e l (mp): Ordförande, ledamöter! Fituna säteri i Nynäshamns kommun består totalt av 1 430 hektar mark med fina stränder mot Himmelfjärden. Fastigheten har mycket höga kulturvärden med fornminnen och vackra byggnader från 1700-talet och framåt. Skogarna innehåller ädellövskog med gamla ekar, en å med en havsöringsstam, vilket är väldigt ovanligt, fågelskyddsområden, nyckelbiotoper för skydd av sällsynta växter och djur och ett Natura 2000-område. Hela området ligger inom intresse för kulturmiljövärden. Fituna är därför särskilt intressant att behållas i allmän ägo.

Nynäshamns kommun har för tre år sedan meddelat intresse för att få köpa Fituna av Stockholms stad. Våren 2008 värderades Fituna inför en försäljning. Värdet blev 155 miljoner kronor. Hösten 2008 sjönk fastighetspriserna, som ni känner till. Våren 2009, alltså ett år senare, genomfördes anbudsprövningen på Fituna. Anbudet var anmärkningsvärt låga, men anbudsprövningen genomfördes på ett märkligt sätt. Bara den delen borde granskas och redovisas.

Försäljningspriset blev 124,4 miljoner. Att sälja för 30,6 miljoner kronor under värderat pris är en mycket dålig affär för stockholmarna. Handläggningen av ärendet i fastighetsnämnden har mycket övrigt att önska. Välmotiverade återremisser och reservationer har negligerats, trots att majoriteten klart brutit mot sin egen försäljningspolicy och direktivet om affärsmässighet. Dessutom har revisorerna ett halvår tidigare kritiserat nämnden för bristen på affärsmässighet vid försäljningar.

Varför är det så viktigt att säga till en köpare varsandel i detta fall dessutom har ifrågasatts i stället för att sälja till arrendatorn och Nynäshamns kommun? Ni har under denna mandatperiod sålt mer än hälften av stadens skogar och nästan alla

jordbruken. Kan ni inte vara nöjda med det? Låt Fituna, en av stadens mest värdefulla fastigheter, vara kvar i stadens ägo och ge arrendatorn skyndsamt ett nytt och schyst femårigt arrendeavtal.

Jag vädjar till er att ändra förslaget till beslut. I övrigt yrkar jag på den gemensamma reservationen från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern.

Anförande nr 81

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Vi gör ingenting annat än affärsmässiga affärer och försäljningar. Vi gör bara bra affärer i den sittande majoriteten. Det här är jag ganska stolt över att kunna presentera för fullmäktige här i dag. Affärsmässighet ägnar vi oss åt hela tiden.

Det hade vi däremot inte gjort om Martin Michel hade fått bestämma. Den majoritet som Martin Michel skulle ha ingått med Socialdemokraterna och Vänstern har en försäljningsinriktning som jag inte tror att ni hade lagt fram. Men jag hör att du gärna hade sålt till arrendatorn. Det hade inte varit affärsmässigt. Det som du under hela vår tid i fastighetsnämnden tillsammans slagit vakt om är att det ska finnas tydliga krav på affärsmässighet, bankgaranti och att gällande avtal ska fortsatt gälla och inte ska vara lagvidriga. Det hade ni inte lyckats uppnå i det här fallet.

Anförande nr 82

M a r t i n M i c h e l (mp): Jag vill minnas att i samband med återremissen i maj förra året lovade ni att arrendatorn skulle få en ny möjlighet att lämna ett hembud på den här gården, vilket sedan inte skedde. Ni ställde plötsligt krav på att det skulle ske på samma villkor som försäljningsavtalen redan var uppgjorda på, alltså försäljning till ett bolag. Det ställde till en hel del problem, det har vi sett.

I övrigt finns det fortfarande mycket kritik när det gäller affärsmässigheten i era försäljningar av stadens fastigheter.

Anförande nr 83

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ordförande, fullmäktige! Mycket har sagts och hänt i ärendet. Det här ärendet har pågått länge, och vi är många som har deltagit i debatten om det. Ursprunget till försäljningen, till att ärendet är här, är majoritetens ideologiskt motiverade utförsäljningar all stadens mark och fastigheter utanför kommungränsen. Man säljer i en rasande fart. Det som man framför allt har gjort i det här ärendet är att sälja till ett, vad jag kan anta, ganska dåligt pris, precis som flera före mig har tagit upp.

När värderingen gjordes 2008 värderades marken till 155 miljoner kronor, och som tidigare sagts här är försäljningspriset nu 124,4 miljoner. År 2008, det är nästan två och ett halvt år sedan. Jag tror inte att någon i den här salen behöver påminnas om att både marknadsräntor och fastighetsvärden på mark och hus har gått upp och ned, nu senast mest upp. Rimligtvis borde värdet ha gått upp också på den här fastigheten nu när marknaden stabiliserat sig något. Det vägrar majoriteten att titta på, och man vägrar att backa.

Mycket har hänt som sagt i det här ärendet, och flera talare före mig har nämnt det. Jag vill bara ta upp en sak, och det är att erbjudanden har efter avslutad budgivning

gått ut till arrendatorn, som flera sagt tidigare. När arrendatorn inte kunde klara affären finansiellt utan Nynäshamns kommuns hjälp föll detta.

Orsaken är den att kommunen kan ha svårt att göra sådana här affärer när de måste gå genom arrendatorn eftersom det kan betraktas som olagligt och arrendatorn har en särställning. Kommunen däremot fick inget erbjudande om att köpa marken trots att Nynäshamns kommun i blocköverskridande enighet har velat köpa marken och velat använda marken på ett sätt som är positivt för Stockholms län och Nynäshamns kommun.

Kommunen fick inget erbjudande om köp, och det tycker jag är märkligt. Det är möjligen så att vi ska fundera på hur vi i framtiden förhåller oss till andra kommuner när vi vill göra köp och försäljningar av mark.

Jag tycker att det är tråkigt att majoritetens linje kan leda till sådana här situationer. Man har rusat på och bestämt sig i förväg. Man har bestämt sig i förväg och inte lyssnat på våra grannar nästan allra sydligast i det här länet. Hade man inte haft så bråttom, hade inte sälja-allt-politiken fått styra, hade majoriteten kunnat ta nya tag, och man hade kunnat lyssna också på Nynäshamns kommun.

Den berörda kommunen ville något annat som sagt i en blocköverskridande enighet. Arrendatorn ville något annat. Varför måste då majoriteten snurra sig fast vid masten? Nej, gör om, gör rätt, brukar de säga på mina barns scoutkår. Det borde gälla här också.

Jag yrkar bifall till reservationen från, s, v och mp.

Anförande nr 84

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Nu är det inte en scoutkår det gäller, utan det här är en stad som säljer tillgångar i storleksordningen 120 miljoner kronor enligt ärendet i kväll. Jag tror i alla fall att det är bättre att se till den seriositeten än att titta på enskilda scoutkårer, även jag naturligtvis är en varm anhängare av scouter som gammal scout själv.

Det är fantastiskt att höra dig, Carin Jämtin. Du vurmar väldigt för att vi ska genomföra försäljningen. Det är första gången jag hör en socialdemokrat i försäljningsärenden säga att det här är fantastisk möjlighet för kommunen och att det hade varit fantastiskt om arrendatorn hade fått köpa. Ni har aldrig riktigt lagt fram ett sådant förslag i fastighetsnämnden utan allting har hela tiden handlat om att ni inte vill sälja över huvud taget. Det känns inte riktigt att det här inlägget stämmer överens med verkligheten.

Du sitter inte fastighetsnämnden, så du kanske inte är informerad om vad som har påverkat priset. Men värderingen är gjord utan arrendator. Att ha en arrendator på en stor mark påverkar priset, och det är redovisat för ledamöterna i nämnden.

Anförande nr 85

Borgarrådet J ä m t i n (s): Jag vurmar för att Stockholms stad ska följa lagen eller framför allt att göra det bästa för Stockholms skattebetalare när det gäller både de skattepengar till betalar in och de tillgångar som stadens invånare äger. Det är inte

det bästa att sälja för 31 miljoner mindre än vad fastigheten var värderad till för två och ett halvt år sedan. Det kan inte vara den bästa ekonomin.

Jag vurmar för att den här staden gör rätt, och jag vurmar för att vi är ärliga i debatten också i framtiden. 31 miljoner mindre – det är inte en bra affär, Kristina Alvendal.

Anförande nr 86

Borgarrådet A l v e n d a l (m): När det gäller huruvida detta är en bra affär eller inte – och detta har redovisats i fullmäktige förra gången och naturligtvis i detalj i fastighetsnämnden när vi tog initialt beslut om att genomföra försäljningen – har värderingen gjorts av två externa värderingsföretag under våren 2008. Vi vet alla, oavsett om vi är aktiva i Stockholm, i Sverige eller i den övriga världen, att det har hänt en hel del. Att då som oppositionens ledamöter säga att fastighetspriserna har gått upp sedan värderingen gjordes är tämligen oseriöst. Då vet man inte hur fastighetsmarknaden har påverkats av den globala finanskris som pågått och som vi fortfarande lever i spåren av.

Därefter konstaterades att värderingen hade gjorts – man kan fråga sig varför, och det kan vi ha en särskild debatt om – utan att ta hänsyn till en gårdsarrendator som faktiskt disponerar över stora delar av markområden, som har egen verksamhet, som har gjort stora investeringar själv i sin verksamhet, bland annat i en travanläggning.

Självklart påverkar detta priset.

Låt oss titta på hur marknaden såg ut och hur värderingen ska göras. Vi gick ut just på marknaden och frågade: Vad är en rimlig värdering på den här fastigheten? Det är så nära marknadsvärde man kan komma. Vi går ut på marknaden och prövar vilket pris som är rimligt på den här fastigheten. Där är det högsta budet som vi i dag ska ta ställning till.

Vi gör en reavinst på 104 miljoner kronor. Vi har ett bokfört värde på fastigheten på 20 miljoner. Är detta inte en bra affär? Självklart är det en bra affär, både för Stockholms stad och framför allt för Stockholms stads skattebetalare som slipper punga ut 5,2 miljoner kronor i ett underskott varje år. Så har det varit under förra mandatperioden då det var en rödgrön majoritet, och så har det varit fram till nu under den här perioden.

Jag kommer att återkomma i särskild ordning till hur vi ska ta hand om våra marker som vi äger utanför stadens kommuner för att få ett bättre resultat men ändå kunna ha kvar en fantastisk kvalitet. Men det tar vi ställning till när det gäller de 10 000 hektar som vi har kvar i stadens ägo. Men det här är inte en sådan gård som vi långsiktigt ska äga och förvalta i Stockholms stad.

Anförande nr 87

Borgarrådet J ä m t i n (s): Ja, Kristina Alvendal, man kan säga mycket om det här. Jag tycker att det är oseriöst att inte vilja veta värdet i dag. Budgivningen var för ett år sedan, och det har hänt väldigt mycket sedan dess. Det är både du och jag medvetna om. Det är oseriöst att inte ens ge kommunen en möjlighet att köpa. Och det är som sagt oseriöst att marknadsanbudet kom ett år sedan.

Vi hade en markpolicy som handlade om att sälja och att bevara. Men det här är inte att sälja eller att bevara, utan det är helt enkelt en oseriös hantering. Vi får se hur det slutar.

Anförande nr 88

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Då vet vi att Socialdemokraterna tycker att det är oseriöst att vi har tagit god tid på oss för att ge möjlighet till arrendatorn. Då vet vi var ni står i frågan. Det är anledningen till att det har dröjt, arrendatorn skulle verkligen få chansen. Nu kom det fram i din replik att ni var extremt ovilliga att sälja, det handlade om att ni ville behålla detta helt och hållet.

Anförande nr 89

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande! Det är inte alls så som borgarrådet Alvendal säger, att vi har fått svar på frågor om värderingar och annat noggrant och komplett i nämnden. Det är precis tvärtom. Vi har kämpat med att ställa frågor gång på gång även i andra sammanhang och på övriga områden begärt att få svar på en mängd frågor som berör hanteringen av den här försäljningen, om priset, om hur budgivningen har gått till och en mängd andra frågor. Men vi har aldrig fått svar.

Det som har gjort oss upprörda över den här affären är ert sätt att bära er åt i den här affären. Att vi ska behöva stå här i dag inför det här beslutet är väldigt sorgligt.

Anförande nr 90

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Du kan beskylla mig för mycket, men du kan inte beskylla mig för enskilda ledamöters personliga engagemang i vad som händer i fastighetsnämndens styrelsesammanträde. Om du väljer att inte lyssna eller ta del av det material om skickas ut och redovisas skriftligt då kan inte jag göras ansvarig för det och inte någon annan i alliansen heller.

Senast den 17 november 2009 fick vi skriftligt material om värderingen, vad det är för punkter som har förändrats från det att värderingen gjordes till det att försäljningspriset blev fastlagt. Det redogjordes även muntligen för detta. Om det inte är så att ni hänger med på det tar jag för givet att ni ställer följdfrågor så att ni verkligen förstår de redovisningar som görs på nämndens styrelsemöten.

Anförande nr 91

M a t t i a s E r i c s o n (v): Du använder reavinsten som ett argument för att det är en god affär. Det tycker jag är ganska löjligt. Även om reavinsten vore hälften så stor skulle det fortfarande vara en bra vinst, men det hade definitivt varit en dålig affär om man hade sålt den för en miljon mindre, eller hur? Använd inte reavinsten som ett argument för en bra affär, för det är det inte.

Anförande nr 92

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Vi genomför inte en sådan affär. Det hade inte varit ett marknadspris utan ett underpris, och vi gör inga sådana affärer.

Anförande nr 93

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Vi vet väl att oppositionen principiellt är emot varje försäljning. Det är klart att oppositionens upprördhet här i kväll ska ses också mot denna bakgrund. Det framgår, för att påminna om det mest

uppenbara, av oppositionens reservation att de lantegendomar som Stockholms stad äger utanför kommunens gränser ska finnas kvar i stadens ägo. Varför det? Samma fråga som så många gånger tidigare: Varför fortsatt kommunimperialism, varför fortsatt agerande i andra kommuner? Detta om principfrågan.

Så till försäljningsärendet, som oppositionen alldeles särskilt är emot, har vi förstått. Då känner jag för min del att jag vill kommentera det särskilt eftersom jag var med att utarbeta det grundläggande regelverket efter valet 2006. Det kan intygas av många här att regelverket innebär att arrendatorer har ett skyddsvärt intresse. Det har varit och är väldigt tydligt att arrendatorer har ett skyddsvärt intresse. Det framgår följaktligen av ärendet, av alla olika kontakter som har varit med arrendatorn i det här fallet. Det framgår också på s. 19 att det finns fyra vart för sig starka formella skäl för att staden inte ska göra en affär på det sätt som arrendatorn slutligt föreslog. Det vore högst olämpligt och sannolikt olagligt.

Den politiska frågan är främst lämpligheten även som vi råkar tycka att det är bra med lagligheten också. Då är vi tillbaka i frågan om arrendatorns ställning. Vi kunde hösten 2006 aldrig drömma om att en arrendator skulle agera bulvan, i synnerhet inte för en annan kommun. Vi brukar inte umgås med andra kommuner via bulvaner. Att Nynäshamns kommun har varit beredd att agera på det här provocerande sättet för att runda avsikten med stadens regelverk för arrendatorer får de ta ansvar för.

Men det vi måste ta ansvar för här i kväll är att fatta rätt beslut i det här enskilda fallet med hänsyn till det regelverk som gäller. Då finns det bara ett enda beslut att fatta här i kväll, och det är enligt kommunstyrelsens förslag som jag yrkar bifall till.

Anförande nr 94

Mattias Ericson (v): Vi går med på vissa försäljningar till andra kommuner. Vi sålde någon fastighet till Södertälje för ett tag sedan. Det har vi faktiskt varit med på, motvilligt men ändå.

Grunden till vårt ställningstagande är att det handlar om demokratiskt utrymme. När det offentliga äger blir demokratin större. Vi menar att det är en demokratisk vinst att staden och kommunen har inflytande över marker, att vi kan utveckla och utnyttja dem på det sätt som befolkningen vill. Det är vad det handlar om.

Anförande nr 95

Rolf Koberg (m): Ordförande, fullmäktige! När det offentliga äger blir demokratin större – det var väl rätt uppfattat. Jag har egentligen ingen annan kommentar än: När det offentliga äger blir demokratin större. Jag är inte säker på att det kan bli tydligare, varför vi kommer att bli ännu tydligare, ännu mer målmedvetna om att vi inte ska hålla på med kommunimperialismen. Vi ska inte hålla på med att mästra andra kommuner. Vi har gett väldigt många erbjudanden till andra kommuner. Det gläder mig att Mattias Ericson, dock motvilligt, har varit med i något enstaka fall.

Herr ordförande! Det här är inte ett sådant ärende. Det handlar inte om att sälja till Nynäshamns kommun. Det handlar om att sälja till Nynäshamns kommun via bulvan enligt ert förslag, och det kommer vi aldrig att göra. Har jag varit tydlig?

Anförande nr 96

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande! Jag vänder mig mot när du säger att vi principiellt är mot alla försäljningar. Det är en felaktig uppgift. Vi har ställt upp på åtskilliga försäljningar, men det vi har försökt vara noga med är att värdera de egendomar som har stått inför försäljning. Vi har tittat på innehållet, vilka värden de har, långsiktiga värden som kan vara bra för att behålla i gemensam ägo. Det är naturvärdena vi pratar om – sjöar, vatten, skogar – som är viktiga för klimatet och så vidare. Det är sådana värden som ni helt enkelt bara struntat i. Ni har bara tittat på prislappen, och inte ens den har ni följt för att se till att priset blir bra för stockholm-are, utan oftast sålt till ett underpris.

Det var en väldigt orättvis beskyllning.

Anförande nr 97

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det är tråkigt att jag anses stå för orättvisa beskyllningar. Jag får be ordföranden om tillgift för att jag återigen har haft fräckheten att ta oppositionens texter på allvar i betydelsen att läsa och tolka dem såsom de är skrivna. Jag vill påstå att meningen ”de lantegendomar som Stockholms stad äger utanför kommunens gränser ska finnas kvar i stadens ägo” har ett visst principiellt inslag av visst principiellt motstånd.

Jag måste be om tillgift för att fortsatt att ta oppositionens texter på allvar, eller ska jag sluta med det?

Anförande nr 98

Borgarrådet J ä m t i n (s): Tack, Rolf, att du tar oss på allvar! Jag tar dig på allvar också; det gör jag alltid.

Du sade så här: Det hade varit högst olämpligt och sannolikt olagligt att sälja till arrendatorn. Det håller jag med om, och det försökte jag säga i mitt första anförande. Det sätt som ni ville genomföra den här affären på, det sätt som ni hade bestämt er för att genomföra affären på, gjorde att det blev på det sättet.

Därför är min enkla till dig: Varför fick inte Nynäshamns kommun erbjudandet om att köpa den? Du säger att ni gillar alla kommuner, men uppenbarligen inte riktigt alla, i Stockholms län.

Anförande nr 99

R o l f K ö n b e r g (m): Vi gillar kommuner så länge de inte använder bulvaner för att försöka köpa våra tillgångar.

Vad jag sade var att fastighetskontorets bedömning av arrendatorns svar som har en viss juridisk och formell prägel på s. 19 innehåller fyra olika vart för sig starka formella argument till att man inte ska göra den här affären på det sätt som arrendatorn avsåg. Samtidigt vill jag påpeka, något som också Kristina var inne på tidigare, att det här ärendet är extremt väl genomarbetat både en och två gånger.

Ett av skälen till att vi tycker att det här beslutet är det enda rätta är just att det har varit en massa utredningar, kontakter och kompletteringar. Och jag vill säga att det har ärendet tjänat på. Så är det nog. Vi har ett bättre underlag i dag för att fatta det

här beslutet. Att arrendatorn inte har haft både en och två chanser är med förlov sagt trams. Arrendatorn har haft alla chanser att agera från det regelverk som gäller.

Anförande nr 100

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag vill bara för tydlighetens skull tala om att Centerpartiet står bakom inriktningen att sälja fastigheter utan strategiskt intresse som ligger i andra kommuner. Stockholms stad ska värna sina skattebetalares intressen. Markinnehav i andra kommuner innebär, som jag ser det, ett risktagande och ett ansvarstagande som är svårt att motivera utifrån intresset för Stockholms stads invånare. Det tar också fokus från de saker som Stockholms stad verkligen ska syssla med, kärnverksamheter.

De försäljningar som hittills har skett har skett med vårt stöd i Centerpartiet, och vi kommer med stor sannolikhet att stödja flera försäljningar framöver. Ibland kan man tro med tanke på argumentationen från oppositionen att privata ägare automatiskt asfalterar skogar och vatten, men så är det inte.

Jag vill också vara tydlig med att Centerpartiet anser att ägorna enligt det här ärendet ska säljas. Det finns ingen anledning till att staden ska äga dem. Men nu är Centerpartiet olyckligtvis inte representerat i fastighetsnämnden, och det här har varit ett speciellt ärende. Hade vi varit det hade vi kunnat påverka ärendet och granska de olika turerna. Nu finner jag det svårt att vare sig försvara eller kritisera hanteringen, men jag finner det också svårt att rösta för det här förslaget.

Jag tänker därför göra någonting som jag gör ganska sällan i den här församlingen, att utnyttja min rätt att lägga ned min röst. Jag vill poängtera att det inte är ett ja, men definitivt inte heller ett nej, utan det är en nedlagd röst.

Anförande nr 101

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag kan inte låta bli att tycka att hela det här ärendet luktar lite unket. Det är en mängd brister som man kan utläsa genom att bara titta i det, inte minst när det gäller affärsmässigheten. Under våren 2008, för två år sedan, värderas gården till 155 miljoner och säljs nu för 124. Det känns som en ganska dålig affär. Det kan jag lugnt säga.

Vi har hört ansvariga borgarrådet här i talarstolen säga att den som inte vet att fastighetspriserna har gått ned fattar inte mycket. Enligt LRF gick priserna på skogsfastigheterna ned med hela 1 procent! Det är inte så stor skillnad jämfört med föregående år utan nästan detsamma. Då är det fortfarande så där 30 miljoner under det värderade priset. Det är kanske ett av de bästa ställena man kan sätta sina pengar i dag, alltså skogen, för värdet på skogen ökar betydligt mer än vad det gör för aktier.

Det är kanske det som känns lite konstigt. Ibland ska man sälja saker lite billigare, men då måste man motivera det. I det här ärendet finns inget motiv över huvud taget. Vi vet inte vad kommunen ska göra med de här pengarna.

Det kanske är så att pengarna ska till den spårväg som ska dras här i all hast för att man ska kunna visa väljarna att man har gjort någonting. Vi kanske skulle tycka att det var jättebra att använda pengarna till att se till att vi får en tunnelbana till Karolinska. Men om detta vet vi ingenting. Det vi vet är att staden gör en dålig affär.

Jag kan inte tolka motivet till någonting annat än att det är rent ideologiskt, och då tycker jag att man kanske skulle uttala det.

Revisorerna har kritiserat fastighetsnämnden. Det är brister i affärsmässigheten, brister i informationen och otillåtna direktupphandlingar.

Nej, i Stockholm är det säljakt som råder. Man hade kunnat vänta. Jag skulle vilja uppmana majoriteten till att ta ett nytag. Den berörda kommunen ville någonting annat, arrendatorn ville någonting annat, oppositionen ville också någonting annat. Varför ska man då så envetet hålla fast vid den här försäljningsinställningen? Det känns inte helt korrekt. Vi blir osäkra, vi känner inte att vi får den information som vi skulle vilja ha.

Ta chansen, gör om, ta ett nytag! Visa lite respekt för stadens arrendatorer, visa respekt för skattebetalare och stockholmarna och visa respekt för oppositionen. Gör om och gör rätt!

Anförande nr 102

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Den här debatten visar med en väldigt stor tydlighet att det finns ett alternativ till det förslag som är framlagt av majoriteten. Det kanske finns ett alternativ som till och med skulle vara en samvetsgrann borgerlig ledamots första alternativ att företräda i stället för det som är framlagt, ett alternativ om att göra en korrekt affär, en bra affär där man överlåter Fituna till en långsiktig förvaltare.

Det har debatterats redan så mycket kring denna fråga, men jag skulle vilja lyfta fram ett annat alternativ som kanske är mer intressant politiskt att diskutera. Man har olika åsikter kring hur det här ska se ut. Det finns det alternativ som rödgröna förespråkare här i salen har stått för under den långa diskussion som vi haft fram och tillbaka under flera kvällar i det här ärendet. I Fitunaaffären ser vi verkligen bristerna av en helhetsanalys och strategi från majoriteten när det gäller synen på hur Stockholm relaterar till sina kranskommuner och hur man ser sin placering i Stockholmsregionens naturstruktur med gröna kilar, grönområden med blomstrande friluftsliv i den här regionen men som Stockholm i väldigt liten utsträckning engagerar sig i.

Vi har haft gemensamma yttringar från den rödgröna sidan, och Miljöpartiet lade i höstas fram en skrivelse i kommunstyrelsen för att se om man kan hitta öppningar och få fram en strategi och en politisk vilja som handlar om någonting mer än om principen om att inte äga mark utanför kommunen. Jag respekterar, Rolf Könberg, att du har en sådan principinställning, men jag förstår inte vad som är den politiska frågan. Jag förstår inte varför man som politiker ska välja att antingen äga mark där eller att inte äga mark där. Jag förstår bara en politisk inriktning som säger varför, som motiverar för stockholmarna varför man hanterar de tillgångar man har, de utgifter man har och hur man hanterar de målsättningar som stockholmarna både i dag och i framtiden kan vilja ha i kommunen.

Det saknas en fundamental strategi hos er. Det är jättebra med affärsplaner, men det hade varit ännu bättre om man hade följt dem. Det saknas en strategi om vad ni vill med den här regionens friluftsutveckling, med den här regionens grönstrukturutveckling. Det finns inget engagemang från Stockholm när det gäller de gröna kilarna som

flera andra kommuner, företrädesvis borgerliga kommuner, faktiskt i Stockholms län driver. Det är jättebra samarbete kring olika vandringsleder och utstakande av hur man kan få människor att röra på sig ute i den fria naturen och där man tar ett gemensamt ansvar. Det kanske inte spelar så stor roll vem som äger marken, men jag tror att i Fituna, den stora egendomen, hade det haft betydelse för friluftsliv om åtminstone en kommun hade ägt det.

Det finns ett rödgrönt alternativ i trepartireservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 103

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande! Det är jättebra att Åsa Romson tar upp principfrågan en gång till så att vi verkligen får gå igenom den i detalj. Det var på det sättet, och det vet Åsa Romson, att hösten 2006 då vi tog över ägde Stockholms stad 26 000 hektar mark i 17 kommuner i 5 län. Det är det jag brukar kalla för kommun-imperialismen. Detta innebär att vi på ett antal punkter under en följd av år hade mästret 17 kommuner i 5 län om vad de ska göra med sin mark. Det vill vi sluta med. Det är vår principiella uppfattning. Med det regelverket på plats hanterar vi fråga efter fråga på exakt det sätt som Kristina Alvendal har redogjort för.

Det är vår politik, den är tydlig, och får vi chansen kommer vi att fortsätta. Det är det mycket enkla svaret på den frågan. Vi ska inte vara överförmyndare åt andra kommuner, men det vill uppenbarligen ni.

Anförande nr 104

Å s a R o m s o n (mp): Det där resonemanget faller på sin egen orimlighet. Ta fallet med de stora egendomar vi har i Salem till exempel som Stockholm Vatten är oerhört noga med att säga att de är av strategiskt intresse för stockholmarna därför att vi har vattentäkt där.

Jag skulle vilja säga att när det gäller friluftsliv och grönstruktur ser man samma strategiska intresse för stockholmarna, säkert kanske med lite olika innebörd för olika. Det är kanske fler nynäshamnsbor som har intresse av Kalvön och områdena där än stockholmarna, men dessa intressen går över kommungränserna. När jag åkte långfärdsskridsko i söndags var jag i Kungsängen därför att det var bättre isar där. Jag är väldigt glad att det fanns ett samarbete mellan dessa företrädesvis borgerliga kommuner i norr som gynnar friluftsnissar i Stockholm stad som kan åka skridsko.

Men ni har inga som helst förståelse för att det strategiska intresset går över kommungränserna och att landinnehav eller markinnehav kan användas strategiskt på detta vis. Det är en kortsiktighet som inte funnits i fullmäktiges historia när man tittar på de majoriteter som förvaltat de här markerna över tid.

Anförande nr 105

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Jag tycker också att det är viktigt med fritidsmöjligheter och grönstrukturen i hela Stockholmsregionen, inte bara i vår stad, med hänsyn till vissa kommungränser. Men det kan inte vara så att den strategi som handlar om fritidsintressen och grönstruktur ska vara beroende av att det just är Stockholms stad som ska äga alla grönområden i regionen.

Nu har vi genomfört en hel del försäljningar. En del har sålts till de kommuner där markan ligger. Kommunalpolitiska förtroendemän och –kvinnor kan framöver fatta gemensamma beslut om strategier och vårdplaner för dessa. Vi har om vi genomför de försäljningar som nu ligger i pipeline i storleksordningen 10 000 hektar kvar, bland annat ett antal naturreservat. Det finns naturligtvis inga försäljningsplaner för dem. Vi har en vårdplan för det, och vi kommer att ha en lång och ingående strategidiskussion om detta. Men att säga att Stockholms stad ska äga för att detta ska vara möjligt säger mer om Miljöpartiet än om någon annan.

Anförande nr 106

Å s a R o m s o n (mp): Borgarrådet lyssnar oerhört dåligt på den diskussion som oppositionen för. Det jag precis presenterade är bland annat det man lägger fram i kommunstyrelsen där du brukar sitta med och där det i första hand handlar om politisk strategi. Om vi ändå kan enas om målen, men kanske sedan diskutera medlen. Vi är beredda att diskutera om det är bäst för Nynäshamn att äga en markplätt om vi har ett gemensamt mål om att här ska båda kommuners invånare kunna utöva friluftsliv, vi ska ha en grönstruktur som gynnar den biologiska mångfalden på båda håll. Det hade varit möjligt.

Men ni föregår det genom att ha en politisk overrideologi som säger att ni ska sälja marken och att man inte får äga den och inte heller därmed engagera sig i de här frågorna och intressena. Det intressanta är att de ansvariga för fritidspolitiken vägrar att delta i den här debatten som kanske hade varit mer av intresse – men att införa en sådan strategi innan man tar ställning i markägarfrågan.

Vi har visst varit med på ärenden som handlat om att sälja till andra kommuner.

Anförande nr 107

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är kanske dags att börja tala om allemansrätt i det här sammanhanget. Det är kanske dags att tala om att det till och med är så att allemansrätten i Sverige ger oss rätt att vandra, åka skidor, springa, cykla, segla, åka motorbåt på andras mark. Den gäller också i fortsättningen. Jag vet inte var jag åker skidor någonstans, jag har ingen aning om vem som äger marken. Det är fullständigt ointressant i Sverige. Det är fantastiskt, och det ska vi slå vakt om. Men, mina vänner, det kräver inte ett offentligt ägande.

Ni säger att all jordbruksmark som Stockholms stad äger ska vara kvar i offentlig ägo. Vad finns det då för anledning att föra diskussioner om principöverenskommelser och annat i kommunstyrelsen eller på andra ställen? Ni har ju bestämt er hur det ska vara. Om ni lyssnar till borgarrådet hör ni att vi har en strategi. Det har inte ni. Er strategi är att säga nej, nej till allting som inte är offentligt ägande.

Låt mig ta ytterligare ett exempel som är rätt så absurt. Den nya finansanalytikern hos Socialdemokraterna, Teres Lindberg, säger: Det finns inget motiv att sälja. Det är en dålig affär att sälja.

Men det är väl en sämre affär att inte sälja. Till på köpet säger Teres Lindberg: Staden behöver inte de här pengarna. Och då, mina vänner skattebetalare – det är vi allihop – blir jag riktigt orolig. Är det någonting staden behöver är det pengar till

våra omfattande infrastrukturåtaganden, inte minst för att bygga bostäder för våra unga. Det brukar vara någonting Teres Lindberg vurmar för.

Sedan vill jag korrigera en sak, som dessvärre en annan mycket framstående politiker i oppositionen, Carin Jämtin, säger i talarstolen. Kommunen har aldrig getts chansen att köpa. Jag vet att kommunen getts chansen att köpa åtminstone vid tre tillfällen. Vid samtliga tre tillfällen har det inte gått att genomföra det.

Den här affären är genomgången väldigt noggrant, och vi har till och med gjort en minoritetsåterremiss i fullmäktige. Jag tyckte också att det fanns brister för att arrendatorn inte fått samma chans som alla andra att köpa marken. Han hade inte fått chansen till det upplägg av köpet som den då tilltänkta köparen hade fått enligt kontraktsförslaget. Vi har utrett det. Arrendatorn fick samma chans och fick drygt fyra månader på sig att få fram pengar, och det gick inte. Jag beklagar det, men jag ser ingen anledning till principiellt ägande och att vi ska ha marker i offentlig regi för friluftslivet. Det behövs inte, vi har en lagstadgad allemansrätt.

Bifall till kommunstyrelsen förslag!

Anförande nr 108

Å s a R o m s o n (mp): Jag tänker inte föreläsa om allemansrätten och hur dess utveckling sett ut i Sverige; det kan vi ta i ett annat sammanhang. Men det är intressant att du säger att det är fullständigt ointressant vem som äger marken där vi utövar friluftsliv. Jag tror inte att ni riktigt har sett utvecklingen på området.

Det har väldigt stor betydelse vad markägaren vill och gör med strategin för marken. Huvuddelen av de inrättade naturreservaten, särskilt de för fritidsändamål, har gjorts på marker som är offentligt ägda. Det är där man lyckas göra sådana. Stadens största friluftsområde inom stadens gränser är Kungliga nationalstadsparken. Det har väldigt stor betydelse vem som ägt den marken historiskt för att det ska se ut som den gör. Det tror jag att du inser om du börjar titta på saken.

Vi har en väldigt tydlig strategi för vad vi vill göra med områdena utanför staden och vilken dialog vi vill ha med kranskommunerna om hur vi kan få den här regionen att verka för friluftsfrågor och biologisk mångfald. Det saknar ni.

Anförande nr 109

B j ö r n L j u n g (fp): Åsa Romson är en slipad politiker och vet vad hon inte ska prata om. Det blir obekvämt när jag talar om hur marken ägs i Sverige. Åsa Romson talade också om Natura 2000 i sitt tidigare inlägg. Jag vet åtskilliga områden inom Natura 2000 som har privata ägare, väldigt många som har det.

Det är också märkligt att Åsa Romson "glömmer" stora delar av Nackareservatet som i dag fortfarande ägs av Erstavik. Det är en överenskommelse som kommunen har gjort med Erstavik om att förlänga Nackareservatet och inrätta det första naturreservatet i Erstavik. En privat ägare, Åsa Romson, var det. Jag tror att du har glömt det eller åtminstone förträngt det. Du tar inte upp det i debatterna. Det är ett väldigt bra exempel på hur naturreservat och annat kan förvaltas av privata ägare.

Anförande nr 110

T e r e s L i n d b e r g (s): Man häpnar när man hör Björn Ljung. Jag efterlyste ett motiv. Det är oanständigt av en politisk majoritet att gå fram med ett ärende där vi gör i förhållande till den värdering som vi själva låtit göra en förlust på 30 miljoner och säga att vi inte behöver ett motiv. Jag tycker att det är oanständigt.

Tala om för oss, Björn Ljung, vad motivet är. Varför ska vi sälja just nu? Varför ska vi göra en så här dålig affär? Värderingen gjordes för två år sedan. Nu går vi med förlust när utvecklingen på skogspriserna och fastighetspriserna ser bättre ut för pengaplaceringar än vad den gör för aktierna, fast sådant håller vi inte på med, utan med ränteplaceringar och där går det ännu sämre än i aktieplaceringar.

Snälla Björn Ljung: Ge oss motivet! Varför ska Stockholms stad göra en dålig affär?

Anförande nr 111

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det var pinsamt och genant när du inte svarade på den viktigaste frågan. Förlåt, jag borde inte ha tagit till och sagt ”pinsamt och genant”, men det var väldigt vad du glömde de frågor jag egentligen ställde. Det ena gällde: Vad är det staden behöver de här pengarna till? Det är då jag blev riktigt orolig. Det andra var som vanligt lite ideologiska och retoriska övertoner.

Vi gör en vinst på 104 miljoner, och du vänder det till en förlust på 30 miljoner. Du gör både dig och mig för ett offer för flumskolan i så fall.

Problemet är att du inte vet vad Stockholms stad behöver 104 miljoner till. Då blir jag riktigt orolig, och det bör skattebetalarna få reda på. Ni behöver inte 104 miljoner för infrastrukturen i staden.

Anförande nr 112

B o r g a r r å d e t J ä m t i n (s): Jag kan hålla med dig, Björn Ljung, om att det finns duktiga offentliga ägare av mark och det finns duktiga privata ägare av mark. Det viktiga är att ägarna vet vad de vill göra med marken och att den är öppen och tillgänglig i enlighet med allemansrättens principer.

Jag vet precis som Åsa Romson att det är stor skillnad på vissa marker – en del av dem är offentligt ägda, många av dem är privat ägda – när det gäller möjligheten att komma till dem för att vandra, åka skidor eller vad man nu vill göra i sitt friluftsliv. Det centrala i det här fallet är att vi inte riktigt vet hur den här ägaren vill hantera marken.

Jag har fortfarande inte fått något svar från dig. Min fråga är fortfarande mycket enkel: Varför fick inte kommunen ett seriöst erbjudande om att köpa den här marken? Jag har pratat med kommunen, och det tror jag du med har gjort. Jag har pratat med flera företrädare, och kommunen har inte fått en seriös möjlighet att köpa den här marken. För mig är det helt obegripligt.

Anförande nr 113

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag tror, Carin Jämtin, att du och jag i kontakterna har fått samma besked från kommunen. Kommunen har

sagt till mig att man vill köpa den här egendomen. Man har fått chansen, men då ville man inte köpa den. Man sade nej. Det var då som vi frågade hur marknaden ser ut. Det har varit omfattande förhandlingar med Nynäshamns kommun om det stora markinnehav som Stockholms stad har i kommunen. Det finns åtskilliga delar i Nynäshamns kommun som vi kommer att sälja till kommunen.

Jag kan hålla med om att allting är ganska komplicerat till slut. Min ambition var att få även arrendatorn rätt behandlad i den här processen. Därför gjorde vi en återremiss. Det är mitt svar.

Anförande nr 114

Mattias Ericson (v): Ordförande, fullmäktige! Jag ska först bara säga några korta ord om principfrågan. För oss är det inte viktigt att det är Stockholms stad som äger den ena eller den andra plätten. Det som är viktigt är att marken ägs av demokratiska församlingar och inte av privatpersoner. Det är vår princip.

Arrendatorn har fått flera chanser. Men det beror ju på att vi har bråkat och hållit på. Det är tack vare vår minoritetsåterremiss, som ni i majoriteten faktiskt inte gick med på, som man tog något som sägs vara hänsyn till arrendatorn. Tack vare att vi bråkade och tack vare att vi krävde en återremiss som ni inte gick med på tog man hänsyn till arrendatorn – en hänsyn som i och för sig innebär att han fick märkliga villkor. Men det berodde inte på att ni ville ta hand om honom utan på att vi tvingade er.

Anförande nr 115

Björn Ljung (fp): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill bara säga en sak till min vän Mattias Ericson: Arrendatorn fick precis samma chans som den tilltänkta köpare som vi hade uppe vid fullmäktigebehandlingen senast. Han fick till och med en något bättre chans, för han fick längre tid på sig att ordna finanser och annat. Jag tror att du missade detta i det du sade, för du brukar vanligen vara noggrann med fakta när du talar här i fullmäktige. Jag vill bara klargöra detta: Arrendatorn fick samma villkor och samma chans som den tilltänkta köparen. Det är alldeles tydligt i behandlingen under återremisstiden.

Anförande nr 116

Mattias Ericson (v): Ja, min vän, han fick precis samma chans. Men det betydde att han var tvungen att agera som ett företag, om jag har förstått saken rätt. Det är en osjyst chans.

Anförande nr 117

Borgarrådet Alvena (m): Alla som vet hur försäljningarna sker i fastighetsnämnden, framför allt om det finns arrendatorer på våra markegendomar, vet precis att vi alltid ger arrendatorn den första möjligheten att köpa. Varför gör vi det? Varför har vi satt upp ett internt regelverk för den processen?

Det beror på att vi tycker att det är jättebra med enskilt ägande. Framför allt är det bra med enskilt ägande om det kan erbjudas den familj eller de familjer, den person eller de personer som har brukat marken under lång tid. Om arrendatorn då tackar nej går vi vidare till kommunen. Om kommunen tackar nej går vi ut på den öppna marknaden och frågar om det finns någon annan aktör. Exakt så har vi gjort i det här

fallet med tillägget att arrendatorn har fått både förlängd tid och ytterligare ett erbjudande efter det att processen avslutats. Vi slår vakt om arrendatorn; det är nog klart för alla förutom för dig.

Anförande nr 118

Mattias Ericson (v): Möjligtvis också förutom arrendatorn, då. Men om ni nu tog en sådan hänsyn till arrendatorn – varför gjorde ni då fastighetsregleringen på ett sådant sätt att hans hemköpsrätt kringgicks? Jag vet att jag inte får ställa frågor nu, så det borde jag inte ha gjort.

Anförande nr 119

Stellan Hamrin (v): Herr ordförande! Björn Ljung har förklarat att allemansrätten är nog och att ägande inte är så viktigt. Det är lite förvånande för att komma från högersidan, kan jag tycka. Ägande ger inflytande, om inte Björn Ljung visste det. Med inflytande kan man påverka driftsformer och annat, vilket har ganska för att inte säga väldigt stor effekt för miljövård och skog. Skog kan man hantera på lite olika sätt. Man kan låta den stå kvar eller man kan ta ut ett träd här eller där, så kallad blädning. Man kan också hugga ned alltihop på en enda gång. Om man vill vandra i skogen är det ganska bra om det finns en skog att vandra i. Det skulle kommunen kunna bestämma att det ska göra genom att inte använda kalhygge som metod. Det kommer självfallet inte en privat ägare att göra. I så fall vore han ganska dum. Det spelar faktiskt stor roll vem som äger marken; det tror jag att Björn Ljung egentligen inser.

Jord- och skogsbruk utgör den allra största förening av sjöar och vattendrag, kuster och Östersjön. Det har vi nämnt förut. En del av detta kommer från Fituna gård. Det var lite förvånande att höra Centerpartiet förklara att möjligheterna att minska belastningen på Östersjön genom åtgärder på Fituna gård inte är en kärnfråga för Centerpartiet. Det var en nyhet för mig.

Anförande nr 120

Björn Ljung (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Stellan Hamrin var vänlig nog att nämna mitt namn så många gånger att jag till slut inte kunde låta bli att ge honom svar, även om han nu får sista ordet i den här replikrundan. Men det gör ingenting, för vi skiljer oss så fundamentalt åt i synen på offentligt och privat ägande.

För min del har det visst betydelse vem som äger mark och egendomar. Jag tycker att det är jättebra att vi har så enormt många privata fastighetsägare i Sverige som är så seriösa och som bedriver ett sådant bra arbete som hyresvärdar både för bostäder, för lokaler, för industrier och annat. Och hör och häpna, ledamot Hamrin – alla jordbruk i Sverige är i privat ägo! De producerar den mat som du och jag konsumerar.

Anförande nr 121

Stellan Hamrin (v): Jag vet inte riktigt vad matproduktionen har med det här att göra. Men det privata ägandet av mark är ett problem; det har vår nuvarande regering fått lära sig med visst besvär. Om allemansrätten hade varit tillräcklig hade det inte varit några problem. Då hade vi inte behövt ha några naturreservat. Men nu behöver vi det. Därför skaffar vi naturreservat. Vi köper in dem, och vi kompenserar markägaren för alla saker som han inte kan göra för att vi ska bevara naturvärdena.

Nu lyssnar inte Björn Ljung, så det spelar egentligen inte så stor roll vad vi säger. Men så här är det i alla fall, och du kanske kan komma ihåg det.

Anförande nr 122

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag känner mig föranledd att begära ordet en gång till därför att jag tycker att det är fascinerande att i ett rätt sent skede av debatten höra en helt ny argumentationslinje från oppositionen där först Carin Jämtin hävdade att Nynäshamns kommun inte skulle ha fått något erbjudande och Mattias Ericson sedan hävdade att det var själva återremissen som gav arrendatorn erbjudandet.

Då är vi inne på det här med att läsa ärendet. Det regelverk som Kristina Alvendal drog alldeles nyss innebär exakt detta: först arrendator och sedan kommun. För att ingen oklarhet ska råda om vem som har fått erbjudande och när vill jag nämna att det på sidan 17 i ärendet framgår att den 12 maj 2008 fick arrendatorn sitt första erbjudande. Det var ett år före återremissen. I december 2008 fick Nynäshamns kommun sitt. Varje kvardröjande osäkerhet på den här punkten bör vara utrensad innan vi strax går till beslut.

Anförande nr 123

M a r t i n M i c h e l (mp): Herr ordförande, ledamöter och stockholmare! När det gäller försäljningen av den stora fastigheten Fituna valde roteln en annan modell och ett annat upplägg för själva försäljningen. I det normala fallet när vi har sålt sådana här stora fastigheter har det varit ett rakt försäljningsavtal, ett kontrakt på hela fastigheten, namn på undertecknare och så vidare. Men i det här fallet, som är unikt, valde man att göra ett försäljningskontrakt för ett litet sidoarrende – en liten del av hela fastigheten. Resten kallar man för fastighetsreglering och gör ett köpeavtal för en fastighetsreglering. Med den modellen, som roteln tydligen har lärt sig från något håll – möjligen från köparen – kan man få bort möjligheten för kommunen och arrendatorn till hembuds rätt och förköps rätt.

Jag vill gärna ha svar på varför man valde den modellen. Var det just för att undvika att Nynäshamns kommun och likaså arrendatorn skulle kunna gå in med krav på förköps rätt? Senare skulle arrendatorn få möjlighet att lägga anbud – dock inte hembud, för det hade varit en helt annan sak. Hembud får arrendatorn bara lägga som privatperson och inte på de villkor som redan var upprättade. Det var alltså ett slag i luften och ett löfte som inte innebar någonting.

Den som har råkat mest illa ut i hela försäljningscirkusen är arrendatorn, som fortfarande inte har något nytt arrendeavtal. Hans arrende går ut den 31 mars, och han vet fortfarande inte var han ska bo eller arbeta sedan. Han vet ingenting. Det är en stor skandal i hela försäljningshärvan att det ser ut på det sättet.

Anförande nr 124

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Nu tror Martin Michel lite för mycket om mig. Det är inte jag som genomför förhandlingarna med våra köpare eller några andra aktörer som vill göra affärer med Stockholms stad. Det brukar vi delegera till våra tjänstemän. I det här fallet och i den här affären är det fastighetskontoret som har anlitat Sveriges främsta konsulter och då fått rådet att göra en fastighetsreglering. Du vet sedan tidigare debatter och redovisning i nämnden varför vi har gjort det i det här

fallet. Det handlar helt enkelt om att vi inte ska ge pengarna till Anders Borg utan till skattebetalarna i Stockholm. Vi minskar nämligen skattebördan i form av stämpelskatt med ungefär 4 miljoner kronor, vilket naturligtvis hade påverkat köpeskillingen ytterligare nedåt. Det är alltså bra för Stockholms skattebetalare att göra detta.

Du ger en helt felaktig beskrivning av det som gäller arrendatorn. Han har redan från början varit införstådd med att han har alla möjligheter att bedriva sin verksamhet. Han kommer att kunna vara kvar i minst tio år framåt med det upplägg vi har gjort.

Anförande nr 125

M a r t i n M i c h e l (mp): Att bara hävda att man sparar pengar genom att minimera stämpelskatt och vissa andra avgifter tycker jag inte är tillräckligt i en så här stor affär. Det måste finnas ett annat skäl. Då är det lätt att tänka och tro att det handlar om att ta ifrån Nynäshamns kommun dess förköpsrätt och likaså arrendatorn hans hembuds rätt.

§ 19 Detaljplan för Ulvsunda Slott 1, Dp 2006-06219-54 (utl. 2010:4)

Anförande nr 126

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Herr ordförande! Det här är ett väldigt trevligt ärende, om man får uttrycka sig så, med tanke på att vi nu kommer att kunna förverkliga en byggnation i form av 60 radhus och 8 friliggande villor i ett område som uppfattas och ses som oerhört attraktivt bland många stockholmare i dag.

Tillsammans med detta ärende blir det dessutom möjligt att genomföra en restaurering av den kulturhistoriskt mest värdefulla delen av Ulvsunda slott och Ulvsunda slottspark, vilket är fantastiskt positivt eftersom det är ett område dit många stockholmare söker sig för att promenera och kanske också att gå in på slottet och ta del av den verksamhet som finns där. Vi tar även bort en trist, trafikerad väg och ser till att slottets omedelbara kontakt med vattnet återställs i det skick som det en gång var när slottet byggdes och kom på plats.

Slottet är i privat ägo. Fram till i dag har det varit fritt tillträde till slottsparken beroende på fastighetsägarens egen uppfattning och välvilja. I och med det här upplägget kan vi nu säkerställa det framtida tillträdet genom ett servitutavtal, ungefär på det sätt som vi tidigare har diskuterat för Hässelby slott. Det här kommer också att kunna vara en långsiktig lösning för många av de boende och besökarna som finns i området. Det är med stor entusiasm jag i dag lägger fram förslaget till ett attraktivt boende i Ulvsundaområdet.

Bifall förslaget!

Anförande nr 127

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag yrkar på vår reservation i kommunstyrelsen.

När jag började här i kommunfullmäktige för elva år sedan fanns det ett slags gemensam omtanke om Stockholm – en enhetlig planering där man tog hänsyn till natur- och kulturmiljöfrågor. Det tycks faktiskt som om den omtanken har försvunnit i stor utsträckning. Stadens natur- och parkmark markanvisas och exploateras i ett skrämmande tempo. Här har vi en slottspark från 1600-talet – den bäst bevarade i hela Stockholm – som ska byggas sönder. Det är vad som sker i det här ärendet.

Kommunen har planmonopol, men tycks helt ha släpp greppet i Stockholm. Det är de råa marknadskrafterna som tillåts ta över. Diverse partier i den här salen sysslar med att försöka bräcka varandra med vem som kan bygga högst och mest och inte med att skapa en bra levnadsmiljö och bostadskvaliteter för bostäder på bra platser.

I oktober 1998 väcktes en motion av Centerpartiet i den här församlingen. Jag tyckte att den kändes lite onödig. Vem skulle komma på den bisarra idén att bygga bostäder i Ulvsunda slottspark, som används av jättemånga människor? Men här står vi nu elva år efteråt, och i princip hela slottsparken ska exploateras. Det blir inte mycket kvar av den. Det var en intressant motion som inte bara besvarades utan bifölls, vilket är ganska ovanligt, av alla partier. Motionen gick ut på att staden icke skulle medverka till att planera Ulvsunda slottspark. Detta skulle meddelas Locum, som var ägaren, och landstinget.

Därtill skrev man så här, vilket vi alla var överens om i den här salen: Ulvsunda slottspark utgör en populär och nödvändig grön lunga mellan den hårt trafikerade Ulvsundaleden och bostäderna i Ulvsunda. Denna gröna lunga måste bevaras för framtiden som den helhet parken och slottsmiljön tillsammans bildar. Sten Nordin var här då och även Inge-Britt Lundin. Centerpartiet hade väckt motionen, men de fanns inte i fullmäktige då. Stockholmspartiet var med och likaså Ann-Marie Strömberg från Vänsterpartiet. Socialdemokraterna biföll motionen. Men minnet tycks vara kort. Jag tycker att det här är jättetråkigt, för jag anser att slottsparken definitivt borde ha bevarats.

Ulvsunda slott är ett av Västerorts viktigaste kulturminnen och kanske den äldsta bevarade slottspark och slottsmiljö vi har i staden. Området används mycket av ungdomar, barnfamiljer och folk i Ulvsunda och Traneberg.

Anförande nr 128

P e r A n k e r s j ö (c): Herr ordförande, fullmäktige och Cecilia Obermüller! Du ironiserar över och förlöjligar vår politik om att bygga en tät och i mitt tycke miljövänlig stad. Hur Miljöpartiet vill bygga städer vet vi inte så mycket om. Det vi vet är att ni säger nej till väldigt mycket och till många olika planer och byggprojekt.

Ser inte Cecilia Obermüller sambandet mellan att bygga en tät stad och att kunna spara parker och grönområden? Problemet är att vi inte kan bygga den täta staden. Det är därför parker och grönområden ibland försvinner. Jag tycker inte heller att det är kul. Jag ska fortsätta att utveckla det resonemanget senare i mitt huvudanförande. Då ska jag även kommentera den motion som Centerpartiet väckte under förra millenniet.

Hur vill Miljöpartiet bygga staden? Ni har ju gått med på att Stockholm ska växa med massor av människor. Det har alla partier gjort här i salen. Men ni har ingen plan för hur de ska tas om hand. Ni säger nej till bostäder. Det kan inte jag göra.

Anförande nr 129

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det är patetiskt av Centerpartiet, måste jag säga. Andreas Carlgren gick ut i tv i går och påpekade att kommunerna måste ta större ansvar för att spara sina grönområden och parker. Det kändes som det var mycket direkt adresserat till Stockholms kommun, som inte gör det. Centerpartiet är med och förstör det här trots att det var ni som väckte motionen om bevarandet av Ulvsunda slottspark. 500 meter därifrån ligger Bromma flygplats, som vore perfekt för att bygga en stor stadsdel på. Det är helt bisarrt att man nu bygger sönder allting kring Bromma flygplats i stället för att ta den mark som ligger så centralt och bra till och som kunde bli en fantastisk stadsdel. Jag vet att Centerpartiet också vill lägga ned Bromma flygplats. Men ni är tyvärr ute och cyklar här liksom så ofta annars.

Anförande nr 130

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande och fullmäktige! Låt mig återigen påminna församlingen här om att Stockholm växer, precis som Centerpartiet var inne på. Det är egentligen ett trevligt bekymmer. Stockholms stad har på 20 år fått 200 000 invånare till. Vi kommer upp till 1 miljon i staden. Till 2030 kommer vi att vara över 3 miljoner människor i regionen.

Utifrån det perspektivet kan man välja att göra olika saker. Man kan välja att inte göra någonting alls, och man kan välja att försöka möta den trevliga utmaning som detta ändå är. Något som behövs är bland annat fler bostäder. I detta ärende får vi fler bostäder. Vi får en reglering så att det blir klart att man får tillgång till parken. Jag tycker att det blir bostäder som innebär en anpassning till slottet, och det blir en upprustning. Totalt sett överväger de positiva sakerna klart, och därför bifaller vi ärendet. Jag tycker att detta trots allt är en rimlig avvägning mellan olika intressen.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 131

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Det finns många argument mot att bygga det här. Vi har hört berättas om dem tidigare, så jag tänker inte gå in på dem igen. Men det finns ytterligare argument som gör att det här blir tveksamt. Det ska byggas i en fin gammal fruktträdgård här. Den borde man slå vakt om. Det är sällan man ser fungerande fruktträd i Stockholms parker. Här sätter man i gång och bygger, och då är det stor risk att träden skadas. En del måste kanske också tas bort, även om man säger att man ska försöka bevara träden.

Planen är inte heller särskilt rolig. Det är hus på raka rader efter linjaler och vinkelhakar som fullständigt bryter den typ av stadsstruktur som finns i Ulvsunda i övrigt. Det är fult, det här! Det är också ett argument mot det.

När det gäller kollektivtrafiken, som är så viktig, planerar ni att ta bort en bit av en bussfil där bussarna går i riktning mot Ulvsundaplan. När ni bygger om korsningen skulle ni i stället kunna lägga upp fler bussfiler och lägga dem i mitten. Jag kan berätta att det är väldiga köer, och bussen fastnar ofta i det här området. Det borde bli ett bättre reservat för bussarna i stället för att försämma för dem.

Anförande nr 132

P e r A n k e r s j ö (c): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Det här med att vara politiker är inte alltid helt lätt, speciellt när man för en dialog med boende kring ett område som är på väg att förändras. Men de dialoger jag har fört med dem som bor i området är konstruktiva och bra. Det har varit bra också för mig därför att jag har fått motivera mig och tänka efter ordentligt själv när det gäller vilket ställningstagande jag ska ha i frågan.

Detta är ett klassiskt exempel på en fråga där det finns saker i båda vågskålarna. Å ena sidan försvinner parkmark, och det är inte roligt. Å andra sidan har vi ett åtagande att faktiskt se till att folk har någonstans att bo – att bygga bostäder och att utveckla staden.

I den andra vågskålen ligger i det här fallet också att vi får en upprustning av parken. Vi får, vilket inte fanns tidigare, ett tillfälle att säkerställa tillgängligheten till parken genom ett servitut. Man tar också bort vägen. Det finns fördelar med det här, plus att vi får bostäder. Det är därför jag väljer att rösta för förslaget trots att jag inte är helt nöjd med att parkmark försvinner.

Eftersom Cecilia Obermüller inte svarade på en enda av mina frågor tidigare i vårt replikskifte kan hon få en ny chans nu. Svara på vad som egentligen är viktigast! Är

det kulturmiljövård eller är det utveckling och att välkomna nya stockholmare till vår stad som kan bo på ett effektivt och miljövänligt sätt genom att vi bygger en tät stad? Svara på det! Ska vi bygga för länsantikvarier eller ska vi bygga för nya stockholmare?

Anförande nr 133

Cecilia Obermüller (mp): Jag tänkte gå in på det som du pratade om – att dialogen med de boende skulle ha fungerat. Det har den inte. De har beklagat sig över att de inte får några svar. De försöker ringa. De får inte svar på sina mejl. Det sägs att politikerna från alliansen ska återkomma till dem, men det gör de inte. Det funkar väldigt dåligt i Stockholm. Medborgardialogen funkar allt sämre; det kan jag konstatera efter det jag har märkt.

Detta är inte vilken parkmark som helst. Det är Stockholms äldsta slottspark som vi nu förstör, anser jag. Man tar hälften av slottsparken och bygger en väg rakt igenom den. Det som kommer att vara kvar kring konferensanläggningen kommer att upplevas som privat. Det är så det ser ut.

Upprustningen är en chimär när man inte får tillgång till området. I stället kunde staden ha vinnlagt sig om att ta över driftkostnaderna för området – en park som används mycket av de kringboende. Detta kommer att kännas som privat mark. Det blir lite bättre nere vid stranden, men på det stora hela är det ett jättestort område som försvinner från allmänhetens användning.

Anförande nr 134

Perni Ankersjö (c): Jag ber om ursäkt för att jag inte tog upp motionen från 90-talet, som jag sade tidigare att jag skulle göra. Det är sant; Centerpartiet skrev en motion om detta på 90-talet, förra gången vi satt i fullmäktige. Det är många, många år sedan den skrevs. Jag har förstås tagit den i beaktande. Men jag har också tagit ställning som den politiker jag är och utifrån den situation vi har i Stockholm i dag. Det är detta, och inte att vara nostalgisk, som är mitt uppdrag när jag sitter här i fullmäktige. Jag ska ta hänsyn till de behov och den utveckling som vi vill ha i Stockholm i dag. Jag står för det. Jag tycker att det här är förslag där fördelarna överväger.

När det gäller dialogen har i alla fall jag fört en sådan. Jag har mejlat, och jag har senast för några timmar sedan fört en diskussion på telefon med en boende i området. Jag tar den fajten; det är inget problem! Jag har svarat, och jag har varit rak och tydlig i den frågan. Om Cecilia Obermüller har några synpunkter på andra politiker får hon ha det, men det här gäller inte mig för jag har tagit den diskussionen.

Återigen: Det handlar om att som politiker inte vara populistisk, Cecilia Obermüller. Det handlar om att ta ansvar. Därför kan inte jag säga nej till de här bostäderna.

Anförande nr 135

Lillemor Samuelsson (v): Ordförande, fullmäktige! Vänsterpartiet har inget annat förslag till beslut än det som ligger i kommunstyrelsen. Det känns ändå viktigt att vi belyser en del av det som har kommit fram i ärendet. Det finns en lokal opinion. Jag sitter själv i Bromma stadsdelsnämnd, vilket naturligtvis har inneburit att vi har fått synpunkter från närboende på utformningen av planen. Det finns

närboende som välkomnar bostäder och det finns, helt naturligt, närboende som ser med oro på att en gammal fin slottspark försvinner.

Precis som flera andra ledamöter har berört har vi som ansvariga politiker att göra de svåra avvägningar som finns mellan bostäder och att bevara värden, i det här fallet en fin slottspark. Jag håller med om att man har lyckats göra en så god avvägning som möjligt i det här ärendet. Det har gjort att vi ställer oss bakom förslaget.

Det som är viktigt för oss är dock att verkligen säkerställa det som i servitutet slås fast om tillgänglighet. Min uppfattning är att parken inte förlorar i kvalitetsvärde, utan att kvalitetsvärdet snarast höjs även om parken olyckligtvis minskar i utrymme. Men genom anslutningen till vattnet får parken ett värde som den i dagsläget inte har.

Det är viktigt att vi hjälps åt att bevaka tillgängligheten. Miljöpartiet har synpunkter på utformningen av byggnationen och bebyggelsen. Det är kanske linjalritat, men jag tycker att det är viktigt att vi behåller den låga höjden och att vi tar hänsyn till byggnationen runt omkring. Jag vill påminna om att vi i Bromma för inte så många år sedan byggde en gruppbostad i Ulvsunda slottspark, precis i hörnet. Det var en stark opinion mot att vi skulle bygga i slottsparken. När man i dag går förbi den villan, som ligger precis längst ut vid Ulvsundavägen, tror jag inte att det är någon som ser att det är en relativt nybyggd tvåplansvilla. Den fungerar alldeles utmärkt, och den integreras på ett fint sätt i parken.

Som sagt: Bevaka det som är allmänhetens rätt till tillgänglighet till parken! Säkerställ att den inte försämras utan att den fortsätter och förstärks jämfört med i dag!

Anförande nr 136

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det är tråkigt att konstatera att Vänsterpartiet har svängt 180 grader i frågan sedan motionen väcktes. Ni pratar om tillgängligheten. Det handlar om den stora picknickängen. Det är den fina fruktträdgården som skolbarnen och ungdomarna använder vid skolavslutningar och så vidare. Det kommer inte att bli samma sak med strandslutningen.

På den lilla väg som går däremellan nu är det inte speciellt mycket trafik. Visst är det en del tung trafik, men det är väldigt lite trafik som det ser ut i dag. Nu kommer vägen att skära rakt igenom slottsparken. Jag är också orolig för att trafiksituationen kommer att bli allvarlig genom hela Tranebergsområdet. Trafiken kommer också att gå förbi en av norra Europas största skolor med den nya vägdragningen. Jag är orolig för att hela vägsystemet kommer att öppnas.

Dessutom vet vi att konferensanläggningen planerar att bygga en bastu nere vid stranden. Jag har en känsla av att anläggningen kommer att ianspråkta en del av stranden med uteserveringar och så vidare. Det kommer inte att kännas som allmän picknickmark.

Anförande nr 137

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Vi socialdemokrater tycker förvisso att det är positivt att bygga nya bostäder här. Det är ett fantastiskt läge också för den kommande Tvärbanan. Samtidigt måste man ha stor respekt för alla de

synpunkter som har kommit in. Det är många som tycker att det här är besvärligt. Å andra sidan har vi att ta ansvar för den utveckling som Stockholm står inför i och med den stora inflyttningen.

Ändock är vi inte helt nöjda med ärendet. Det har vi också försökt framföra tidigare. Det gäller delvis bristerna i tillgänglighet, där man inte följer stadens egen handbok vad gäller tillgänglighet. Men det handlar också om att man i planeringen lägger en skyddsmur längs med Ulvsundaleden. Bostäderna ska byggas innanför skyddsmuren. Men i praktiken trycker man ut gång- och cykelvägen mellan skyddsmuren och biltrafiken. Det tycker vi är tråkigt. Det hade varit mycket bättre att få in den på insidan så att både cyklister och gående längs vägen skulle kunna få en trygg promenad- och cykelväg i stället för en väg som till och med är värre än den man har i dag.

Jag yrkar därför bifall till vårt förslag om återremiss i kommunstyrelsen.

Anförande nr 138

Borgarrådet A l v e n d a l (m): För många av oss framstår Socialdemokraternas reservation som ganska obegriplig i ärendet med tanke på det som Teres Lindberg nu sade om gång- och cykelvägen. Man kan inte tolka det på något annat sätt än att cyklister och gångtrafikanter ska färdas i någon form av tunnelliknande murverk utan tak. Utefter nästan hela parkområdet kommer det att vara baksidan av byggnationer. Mellan baksidan på byggnaderna och muren ska alltså gång- och cykeltrafikanter färdas, menar ni! Det är för mig inte en trygg miljö för människor som rör sig på ett promenadstråk eller som cyklar. Det blir direkt otryggt i en miljö som inte får den omedelbara kontakten med ljus och biltrafik på den andra vägen. Därför är inte detta tillgodosett i förslaget.

Anförande nr 139

T e r e s L i n d b e r g (s): Nu säger ansvarigt borgarråd att vår reservation och våra synpunkter är obegripliga. Jag skulle vilja säga att det är ansvarigt borgarråds synpunkter som är obegripliga. Kommunen har planmonopol, och vi bestämmer faktiskt var husen ska ligga och hur det hela ska planeras. Om det inte är planerat på ett bra sätt får man väl rita om. Det är tragiskt att höra att detta skulle vara obegripligt. Det är obegripligt att ansvarigt borgarråd inte förstår det.

Anförande nr 140

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag kom på nu att jag hade bilder som jag gärna hade velat visa. Det lilla parkutrymme som lämnas kring slottet kommer att upplevas som en privat anläggning. Det kommer inte att bli någonting som allmänheten kommer att uppfatta som tillgängligt längre; det är jag fullständigt övertygad om.

Man ska vara medveten om att fler än 100 träd fälls i parken. Jag tycker inte att det är så snyggt, när Stockholm nu är Europas första miljöhuvudstad. Det sägs att vi inte exploaterar grönmärket, men det sker hela tiden. Det görs hela tiden markanvisningar på värdefulla naturområden och i parker. Vi får sluta säga så här, för det är inte sant.

Det ska byggas en ny bro över Ulvsundaån. Det ska byggas mängder av ytparkeringsplatser i slottsparken. Man bygger en stor mur längs Ulvsundavägen, och

cyklisterna ska befinna sig mellan muren och den hårda trafiken. Det gäller också gångtrafikanter. Det blir väldigt otrevligt att röra sig vid Ulvsundaleden. Det var otrevligt redan tidigare, och det blir inte bättre av att man har en hög mur på ena sidan. Det var det enda som Socialdemokraterna protesterade mot. I övrigt tycker de tydligen att det är kul med radhus och villor i slottsparken. Jag tycker inte att det är bra bostäder. Det är i alla fall inte den typ av bostäder som vi behöver mest i den här staden.

Vi från Miljöpartiets sida anser att staden endera borde ha köpt in marken, som helt uppenbart är av stor allmän nytta, eller sett till att betala driftskostnaderna. Alternativt kunde man ha erbjudit ett brukaravtal till de kringboende, som värnar om parken. Så hade man kunnat minska kostnaderna.

Det intressanta var att Locum, som sålde marken till den privata ägaren, tog ut ett lågt pris därför att det i köpeavtalet stod att marken inte kunde planeras för någonting annat. Därför blev priset tämligen lågt på ett stort område med ett slott. Det såldes för 20 miljoner kronor till en privat ägare. Det hade varit en betydligt högre köpesumma om det hade funnits möjlighet att exploatera området. Där har vi sett till att det blev en underlig affär, måste jag säga.

Bromma flygplats leder verkligen till en stor gradvis förstörelse av hela kringområdet med den vackra naturen och den rika kulturmiljön. Det är sorgligt att vi inte kan stoppa flyget och använda det här området för att i stället bevara de rika kulturmiljöerna som en källa för dem som ska bo i området. Det är tråkigt att Stockholm som Europas första miljöhuvudstad går in och exploaterar slottsparker och viktiga grönområden.

Avslag!

Anförande nr 141

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Cecilia Obermüller missar en ganska viktig del i sitt inlägg, nämligen att parken i dag är helt och hållet privat. Ägaren kan när som helst stänga av den för det som du kallar för tillgängligheten för allmänheten. Men ägaren gör inte det därför att man tycker att det är bra med liv och rörelse. Det bidrar till att göra verksamheten där mer livfull eftersom det är en publik verksamhet.

Nu kommer vi att i ett servitutavtal kunna åstadkomma att man långsiktigt ser till att tillgängligheten för allmänheten finns på papper och inte bara av välvilja. I utbyte kan man säga att slottsparken upprustas. Vi får en mer kvalitativ park. Vattenkontakten återställs för slottet – någonting som Miljöpartiet borde tycka är bra med tanke på att man tar bort den bilväg som i dag utgör en kraftig barriär.

Du säger att det här inte är sådana bostäder som behövs mest. Detta är ungefär 70 bostäder. Vilka bostäder behövs mest? Det är uppenbarligen inga av de 6 700 som ni hittills har sagt nej till. Nu är det 70 ytterligare på den listan. Listan över det som ni säger nej till blir längre och längre.

Anförande nr 142

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag ger dig många tusen bostäder på Bromma flygplats. Jag vet inte exakt hur många som får plats, men det är ett Hammarby

Sjöstad som vi skulle kunna bygga där i stället för det här. Men det vill ni inte; ni vägrar.

Dessutom kan man mycket väl förtäta nere i Alviks centrum, vilket det finns planer på. Det finns många andra ställen som är utmärkta att bygga på, men inte i en 1600-talsslottspark. Dessutom blir inte parken bra. Man drar en väg rakt igenom den. Det blir bara en bråkdel kvar av parken kring slottsanläggningen som redan nu är sådan att folk inte sätter sig där. Man anser inte att det är offentligt, utan man sätter sig i de bortre delarna. Där finns det plats, och där finns fruktträdgården. Där kan man ha picknick.

Staden kunde ha gått in och betalat driftskostnader eller tagit över det hela och gjort en allmän park av det. Man hade också kunnat se till att det blev ett brukaravtal. Det fanns olika sätt att göra det på. Vi har planmonopol. Vi behöver inte säga ja till att exploatera slottsparken.

Anförande nr 143

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Hittills är det som sagt ungefär 6 700 bostäder som ni har sagt nej till. Du säger att du ska kompensera det genom att bygga på Bromma flygplats. Då undrar jag vad du tänker säga till de unga människor som bor i Stockholm och som vill flytta hemifrån nu och inte om 30 år, när det eventuellt kan hända någonting med Bromma.

Anförande nr 144

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Snälla Kristina Alvendal! Det var ni som förlängde avtalet med 30 år, vilket är ganska odemokratiskt. För vad vet vi om vad vi vill göra om fem eller tio år med den här marken? Ni har låst den. Ni har lagt en död hand över hela Brommaområdet och bygger sönder allting runt omkring.

Dessutom vill vi få in mycket mer studentbostäder i olika projekt som är på väg på olika ställen i de stadsutvecklingsområden som vi bygger i dag. Det är alldeles utmärkt om man kan få in bostäder för unga nu.

Anförande nr 145

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är riktigt att det var vi som, tack och lov, förlängde möjligheten för Bromma flygplats att finnas kvar i 30 år. Min poäng med detta är att det inte är seriöst av Miljöpartiet att hänvisa till att man ska bygga bostäder på Bromma flygplats och att man därför kan säga nej till 6 700 bostäder på andra platser i staden. Det är inte seriöst att säga till ungdomar att de får vänta i 30 år till innan de kan flytta hemifrån.

Anförande nr 146

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Jag tycker att du är lika oseriös som har låst detta stora landområde i 30 år framöver. Det är oseriöst. Det var där vi skulle kunna ha byggt en fantastisk stadsdel. Det fanns med i den översiktsplan som nu kommer att revideras. I översiktsplanen fanns många bra stadsutvecklingsområden med, som vi är helt ense om att vi ska bygga på. Men Bromma flygplats är en fantastisk resurs som ni har förstört genom att göra det här avtalet. Jag hoppas verkligen att det blir majoritetsskifte och att vi lyckas riva upp det idiotiska avtalet. Luftfartsverket är mer

intresserat av att utveckla Arlanda än att lägga en massa pengar på Bromma, som ju är ett reservområde.

Anförande nr 147

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är riktigt; Bromma flygplats är en viktig resurs. Om det är någonting som vi vet att många som bidrar till Stockholms tillväxt och utveckling verkligen vill slå vakt om är det att se till att Bromma flygplats bevaras och utvecklas för framtiden.

Om Cecilia Obermüller till exempel deltar i de samarbeten vi har med näringslivet i form av Stockholmsmötet vet du och Miljöpartiet att detta är en fråga som kommer högt upp på deras önskelista om vad som gör Stockholm till en attraktiv etableringsort.

Om man inte ser det och inte samtidigt ser att det behöver byggas bostäder i den här staden utan medvetet ser till att det inte förverkligas tycker jag att man är oansvarig och oseriös.

Anförande nr 148

P e r A n k e r s j ö (c): Ordförande! Hur ska ni från Miljöpartiet ta hand om 200 000 nya människor, apropå det du nyss sade, Cecilia Obermüller? Ni säger nej till en tätare stad, som är mitt förstahandsalternativ, där man lever miljövänligt och åker kollektivtrafik i stället för bil. Ni säger också nej till projekt som denna detaljplan. Om det bara vore en gång må det vara hänt, men det är ofta vi för den här debatten i kommunfullmäktiges rådssal. Ni säger nej.

Hur ska vi då ta hand om alla nya stockholmare i framtiden? Du har inte lyckats svara på det. Ni kanske inte vill ta hand om dem. Ni kanske vill ändra er och gå ifrån den uppgörelse som finns bland politiska partier här och säga nej till ny befolkning. Ni kanske vill gå till val på att vara det parti som stänger tullarna och säger åt folk att de får förverkliga sina drömmar någon annanstans och att de inte är välkomna till Stockholm. Men var i så fall tydliga och ärliga med den saken!

Anförande nr 149

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Per Ankersjö! Man måste kunna göra avvägningar av var det är lämpligt att bygga. Man ska ju inte bara bo. Man ska inte bara ha tak över huvudet. Man måste kunna leva också. Det ska vara bra och positivt. Jag tror att en utvecklingspotential för vår stad när det gäller arbetsplatser och arbetstillfällen handlar mycket om turismnäringen – evenemang och sådana saker. Då tror jag att vi måste arbeta med att bevara det som är kvaliteterna i Stockholm.

Vi har massor med möjligheter. Vi kan bygga på många bra platser i Stockholm. Det är inte tu tal om det. Vi har Norra Djurgårdsstaden och den detaljplan som vi kommer att ha på torsdag i stadsbyggnadsnämnden. Den ser mycket bra ut. Den är välanpassad, och det är ett bra ställe att bygga på. Hjorthagsområdet och Norra Djurgårdsstaden kan bli ett mycket bra bostadsområde. Och Bromma flygplats är en fantastisk markresurs där man skulle kunna bygga en hel stadsdel i storlek med Hammarby Sjöstad. Där kan vi prata om mycket bostäder!

§ 20 Sänkta kö- och förmedlingsavgifter för Stockholms Stads Bostadsförmedling AB (utl. 2010:5)

Anförande nr 150

Borgarrådet L a r s s o n (m): Herr ordförande! Det är inte endast Bromma flygplats som brukar nämnas i olika debatter, utan så även bostadsförmedlingen. Nu är det då dags för den årliga sänkningen av bostadsförmedlingens avgifter. Men jag lovar att jag inte ska återkomma till flygplatsen mer.

Dock finns det skäl till denna sänkning. Bostadsförmedlingen har sedan starten i bolagsform haft en mycket positiv utveckling. Det faktum att förmedlingen fungerar allt bättre gör att fler och fler kunder, fler och fler personer vänder sig till bostadskön när de av något skäl vill ha ett hyreskontrakt. Fler och fler fastighetsägare använder också bostadsförmedlingen som ett sätt att få ut sina lägenheter på marknaden.

Faktum är att bostadsförmedlingen under 2009 ökade antalet förmedlade lägenheter med 21 procent jämfört med året innan. Totalt förmedlades 9 202 lägenheter, vilket därmed tangerar tidigare rekordår. Antalet hyresrätter från privata fastighetsägare har ökat med 47 procent jämfört med året innan och är nu uppe i 3 500 lägenheter. Detta resulterar i en mycket stark ekonomisk utveckling för förmedlingen. Mot bakgrund av självkostnadsprincipen blir det naturligt att man ser över avgifterna. Därför sänker vi nu för andra året i rad dels den generella köavgiften, dels de förmedlingsavgifter som finns.

Herr ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut till sänkning av dessa avgifter inom bostadsförmedlingens ram.

Anförande nr 151

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! De siffror som du anger beträffande 2009 stämmer, Joakim. Men en sak ska du komma ihåg: Vi är fortfarande inte på samma nivå som vi hade 2006, utan något lägre.

Däremot tycker också jag att det är positivt att man sänker avgifterna nu. Men vi ska också komma ihåg att vi har cirka 20 miljoner i överskott. Det är pengar som vi har fått från vanliga människor som söker lägenheter. Därför välkomnar jag ditt förslag att göra ytterligare sänkningar för samtliga så att vi inte får onödigt budgetöverskott.

Anförande nr 152

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det stämmer, Abdo Goriya, att det fanns ett tidigare rekordår. Det var 2006, då mer än 9 000 lägenheter förmedlades. Vi tangerar detta, som jag sade. Det är 200 lägenheter färre. Men vi har med dessa två år visat att man genom olika direktiv och olika önskemål från olika majoriteter kan få en bostadsförmedling som fungerar väldigt bra. Alltfler använder sig av denna förmedling. Det är fler fastighetsägare nu än tidigare som använder sig av den. Det är något positivt.

Det gäller att se bostadsförmedlingens kö ur rätt perspektiv. Det är inte så att samtliga som står i bostadskön står utan lägenhet. 80 procent har lägenheter eller ett fungerande boende redan i dag. Men kön är så pass effektiv och positiv att många väljer att stå där. Det finns en annan siffra som är värd att notera, men den ska jag ta upp vid ett annat tillfälle eftersom min talartid nu är slut.

Anförande nr 153

J a c k i e N y l a n d e r (v): Ordförande, fullmäktige! Bostadsförmedlingen fungerar kanonbra och har en jättebra verksamhet. Men jag har tänkt på det här lite grann. Vi går med plus år ut och år in. Det är inte sjyst att vi levererar 20 miljoner till kommunstyrelsen eller till staden. Det blir som en extra skatt som folk betalar in. Därför tycker jag att vi ska ta bort förmedlingsavgiften för ungdomar mellan 18 och 25 år så att vi får in dem på bostadsmarknaden. Jag tänker på den arbetslöshet bland ungdomar som finns i dag och det ekonomiska läget för den här gruppen. Detta har vi råd med när vi får så här mycket pengar över. All kommunal verksamhet får inte gå med ett sådant här överskott; det är inte moraliskt sjyst, tycker jag. Jag tycker att vi måste se över verksamheten på det sättet.

Jag vill också att vi ska se till att bygga fler smålägenheter och liknande för ungdomarna så att de kommer in på bostadsmarknaden. Det som Joakim Larsson sade om att fler och fler fastighetsägare lämnar lägenheter till bostadsförmedlingen är sant. Det är ett gott tecken, och det är jättebra jobbat. Tack för det!

Anförande nr 154

Borgarrådet L a r s s o n (m): Faktum är att de som får en lägenhet förmedlad har stått mellan två och sex år i bostadskön. Den allra främsta delen som får en lägenhet förmedlad har stått mellan två och sex år i denna bostadskö, så den fungerar allt bättre. Det är någonting som vi alla har anledning att vara stolta över. Detta gör att kön växer, och detta gör att vi måste sänka avgifterna.

Jag håller med dig om att det kan vara nog så betungande för ungdomar som ska få sitt första kontrakt att betala förmedlingsavgifter. Därför halverar vi förmedlingsavgiften för ungdomarna genom de olika förslag som finns i ärendet. Det här innebär en halvering. 250 kronor kommer det att kosta att få en studentlägenhet, ett korridorrum, förmedlad. Men det är inte omöjligt att avgiften kommer att sänkas ytterligare om den här graden av popularitet kommer att ligga kvar.

Anförande nr 155

J a c k i e N y l a n d e r (v): Det är därför vi lägger det här yrkandet i kommunfullmäktige om att man ska ta bort avgifterna från ungdomarna.

Jag yrkar bifall till det yrkandet.

Anförande nr 156

Z a i d a C a t a l á n (mp): Ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet skulle vilja att man vidareutvecklar – vi är självklart positiva till att man sänker avgiften – och tänker i nya banor för att få en ökad rörlighet på bostadsmarknaden, till exempel genom att låta Stockholms stads bostadsförmedling ha andrahandsuthyrningar. Det skulle förbättra insynen, minska ockerhyror och göra både dem som hyr ut och dem som hyr tryggare, och man skulle få en mer rättssäker situation. Det skulle bli mindre fiffel.

Det är värt att fundera på, och det skulle vara intressant att höra vad de borgerliga partierna i majoriteten tycker om det.

§ 21 Policy för samverkan och samordning av insatser för vuxna personer med utvecklingsstörning (utl. 2010:6)

Anförande nr 157

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, fullmäktige! Det finns en policy, det är jättebra, och den ser bra ut. Men den är än så länge bara papper, det ska man veta om, tills den börjar verka.

Den grupp som vi pratar om och som den här policyn handlar om är utvecklingsstörda. Att vara utvecklingsstörd som vuxen är ofta att vara utelämnad till samhällets insatser. När föräldrarna inte orkar längre måste samhället vara en garant. Den här policyn ska verka som en garant och skapa förutsättningarna för den här målgruppen.

Det är mycket man kan förvånas över när man läser igenom det här ärendet, bland annat att det inte finns generella planer enligt LSS. Det trodde jag fanns i alla typer av handlingar när man har hand om de här frågorna. Det är lite märkligt.

Det finns en stor brist i ärendet, tycker jag, och det är att brukarna inte riktigt finns med. De ges ett tillstånd, men sedan glöms brukarna bort i policyn. Det är väl ett feltänk som man kanske kan fundera över. Brukarna ska väl stå i centrum.

Alla de avtal som vi träffar måste inbegripa något slags samverkansskyldighet, att man använder sig av möjligheten att samtala med brukaren själv så att det blir på individplanet. Precis som Handikapprådet anser vi att även personer med lindrig utvecklingsstörning och neuropsykiatrisk problematik ska omfattas av policyn. Uppföljning är förstås någonting självklart.

Jag hänvisar till det särskilda uttalande som finns från v, s och mp.

Anförande nr 158

A b d o G o r i y a (s): Herr ordförande! Nu har Karin Rågsjö tagit upp det jag hade tänkt ta upp, men jag måste ställa tre frågor till socialborgarrådet. Jag säger att förslaget är positivt, men därmed inte sagt att det inte finns brister, bland annat brukarnas deltagande. Jag pekar på det under mina synpunkter.

Då är min fråga till dig: Är du redo att se till att brukarna är med när det gäller samverkan och samordning av insatser?

För det andra gäller det de gamla avtalen som inte innehåller de här kraven. Min andra fråga till dig blir: Är du redo att se till att de här kraven även gäller de gamla avtalen?

Det tredje handlar om uppföljningen och revideringen. Där finns ett starkt önskemål från kommunstyrelsens handikappråd men också från de lokala handikappråden att de är med och bidrar med sina erfarenheter. Min fråga blir: Är du redo att lyssna på deras synpunkter?

Anförande nr 159

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! De flesta personer med utvecklingsstörning är beroende av insatser från flera håll. Det är brister mellan verksamheter i kommunen och landstinget och mellan kommunala verksamheter.

Särskilt markant är detta mellan den så kallade handikappsomsorgen och socialpsykiatrin. Därför är det positivt om det kommer till stånd en samverkan och en samordning mellan alla berörda parter. Men det är viktigt att lyssna på intresseorganisationerna och på de anhöriga. Samtliga är viktiga när det gäller att tillvarata de berördas behov. Alla kan inte föra sin egen talan, men de anhöriga känner deras behov och vad som är bäst för dem.

Av förslaget att döma förefaller det som att samverkan och samordning kan ske utan deltagare från en berörd brukare när denna getts ett tillstånd. Men det är önskvärt att en samverkan och en samordning blir en integrerad del i en individuell planering. Även i de fall det inte blir en individuell plan måste brukarnas redovisning av sina behov och önskemål stå i centrum. Personerna måste själva få möjlighet att närvara i all planering som gäller dem.

Jag instämmer med kommunstyrelsens handikappråd som säger att särskild uppmärksamhet ska ägnas personer med annan etnisk bakgrund än svensk. Socialtjänstförvaltningen och landstinget har avslutat ett projekt Samordnade insatser för vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Där finns en viktig erfarenhet att hämta när policyn startar.

En grupp personer som riskerar att hamna mellan stolarna i samverkansarbete är lindrigt utvecklingsstörda och svagbegåvade, alltså personer som inte alltid anses tillhöra LSS personkrets men som behöver insatser från olika håll. Det är till exempel neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som är ett paraplybegrepp och inbegriper diagnoser som adhd, add damp och Tourettes syndrom, autismspektrumdiagnoser med flera som bör omfattas i den här policyn.

Det är viktigt att alla utförare, kommunala såväl som privata, åläggs en samverkansskyldighet. Som andra här påtalat har många avtal redan träffats utan att de innehåller ett sådant här krav. Hur gör man i sådana fall? Om det inte går att komplettera går det inte att få fram något samverkansavtal för lång tid framöver. Policydokumentet ska följas upp och revideras årligen. I det arbetet bör givetvis handikapprörelsens erfarenheter tas till vara.

Jag yrkar bifall till det särskilda yttrandet från s, v och mp i kommunstyrelsen.

Anförande nr 160

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Först vill jag säga att det är bra att vi i grund och botten är eniga om att det här förslaget ska antas. Det kan man se som ett första steg i en utveckling som är viktig när det gäller just den här målgruppen.

Lagen gäller oss alla lika redan, lika i meningen att det kommunala ansvaret är tydligt, det landstingskommunala är tydligt. Men vi tenderar som så ofta att förlora oss själva och våra klienter i den berömda Bermudatriangeln mellan stat, kommun och landsting. Det har vi många exempel på. Därför är sådana här samverkansavtal viktiga.

Det här reglerar i första hand samarbetet mellan de båda huvudmännen. Jag kan förstå att man tycker att det kunde ha varit ännu tydligare skrivet vad som gäller båda respektive huvudmännen, nämligen delaktigheten från den person det berör. De står

inte mot varandra, men det här avtalet reglerar i första hand vilka skyldigheter vi har mot varandra för att göra det så bra möjligt för enskilda klienter.

Men jag uppfattar att ni vill gå i samma riktning, och jag tycker att det är en helt rimlig begäran att man ska vara väldigt noga med att den enskilde ska vara med i processen och att det bör vara i fokus vid den första utvärderingen av det här avtalet, som ska äga rum redan i november det här året. Jag inkluderar gärna de synpunkter som har kommit fram i det här ärendet.

§ 22 Rapportering av ej verkställda beslut enligt LSS samt rapportering enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 2 2009

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL, kvartal 2 2009, äldreomsorg (utl. 2010:7)

Anförande nr 161

L e i f R ö n n g r e n (s): Vi har ett särskilt uttalande här som jag vill säga några ord om. Det gäller de ej verkställda besluten för dem framför allt som har tackat nej till eller stått i kö och väntar på ett särskilt boende. Det är inte bra att de inte får komma in på ett boende, men det kanske är bra att de får stå i kö till ett önskat boende. Sedan vet man inte hur lång tid det kan ta.

Det jag ville säga några ord om är det som vi har krävt ifrån oppositionen i äldre-nämnden och som nu finns med. Vi är eniga i äldre-nämnden om att vi ska mäta och följa hur det ser ut på domarna, alltså överklagningarna som sker till vård- och omsorgsboende eller till servicehus där de enskilda klagar på stadsdelarna när man säger nej. Där vill jag nog påstå att det är väldigt oroväckande att de håller en relativt jämn hög nivå. Det är 42 procent som får rätt gentemot kommunen när det gäller vård- och omsorgsboende. Det är 38 procent som får rätt gentemot kommunen när det gäller servicehusboende.

Det här är någonting som vi får följa nogsamt framöver. Det har fattats en hel del beslut på äldreområdet som kommer att påverka de här siffrorna framöver, kanske inte omedelbart men inom en nära framtid. Jag syftar givetvis på det beslut som den borgerliga majoriteten fattade i november-december om att lägga ned samtliga servicehus och inrätta trygghetsboenden.

Nu har man infört intagningsstopp på servicehus. Nu börjar cirkusen runt trygghets-boendena när servicehusen ska läggas ned allihop inom tio år, och man har pekat ut de tio första. Nu behandlar stadsdelarna sina genomförandeplaner och kommunikationsplaner kring den här försämringen, skulle jag vilja påstå. Det kommer att innebära att det blir färre boenden, färre servicehusplatser eftersom man hänvisar till att de som vill bo kvar på ett servicehus som ska läggas ned får flytta till ett annat. Det kommer alltså att bli en flyttcirkus och en nettominskning av antalet platser.

Det finns all anledning att följa den här utvecklingen när det gäller domarna men också fundera på – det vet jag att förvaltningen gör, och uppdraget finns från en enig nämnd att titta på biståndsbedömningen – grunderna för att säga nej i första läget när vi vet att de har rätt enligt både lagen och stadens egna riktlinjer och regelverk att få ett bistånd. Trots det får man ett nej. Man kanske är dement, 90 år, har brutit lårbenet och ligger hemma helt enkelt, och ändå får man ett avslag.

Vi får nu signaler om att man börjar lägga ned verksamheter runt om i staden. Det handlar bland annat om dagverksamheter. Läger man ned dagverksamheter av ekonomiska skäl, för att det inte finns pengar, för att det inte är ekonomiskt att driva dem, då är det färre som får det stöd som de har rätt till enligt socialtjänstlagen och stadens egna riktlinjer.

Anförande nr 162

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Det här ärendet handlar inte om trygghetsboende kontra servicehus, utan Leif försöker få in i sitt anförande allt elände som han tycker omgärdar allt vi gör. Jag tycker att man kan kräva en förklaring av dig när du säger att vi har hört att man håller på att lägga ned dagverksamheter. Jag tycker att du kan redogöra för fullmäktige vad du har hört och vilka dagverksamheter som ska läggas ned.

Anförande nr 163

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det här ärendet handlar om ej verkställda beslut. Man kan på goda grunder anta att införs det ett intagningsstopp på servicehusen får det konsekvenser för dem som önskar sig servicehus och har rätt till det enligt biståndsbedömningen. Då finns det färre platser framöver. Jag sade att det är en stor oro vi känner inför framtiden, och vi är inte ensamma om att känna det.

Tallbacken är ett tydligt exempel där stadsdelsnämnden lägger ned dagverksamheten och det av ekonomiska skäl, och det är fler på gång. Där handlar det om den budget som fullmäktige antog förra året för årets verksamhet. Jag är inte ensam om att känna denna oro. Man kan ta del av det särskilda uttalande som Folkpartiet skrev och lade fram i äldre- och vårdnämnden när vi hanterade förra årets verksamhet. Man tog upp servicehusen och avvecklingen av trygghetsboenden, precis enligt det resonemang jag har fört nu.

Anförande nr 164

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag hade förmånen att vara på en dagverksamhet i torsdags här på Kungsholmen. Det var väldigt roligt att sitta och prata med de gamla. En man sade: Det finns en sak jag ångrar, och det är att jag inte tackade ja till det här erbjudandet när jag fick det redan för två år sedan. Han tyckte att det var en så bra verksamhet. Det är också en bild av det Stockholm som du försöker förmedla som bara negativt.

Det är naturligtvis viktigt att vi följer upp ej verkställda beslut. Men det är också viktigt att komma ihåg att vi inte har någon kö till vård- och omsorgsboende om man behöver en plats akut. Det är just när de äldre väljer ett specifikt boende som är populärt som det kan bli tal om kö. Just i de här ej verkställda besluten handlar det till allra största delen om att man själv har valt att vänta tills man får plats på ett specifikt boende.

Om vi ska säga att vi tycker att de äldre ska få avgöra själva måste de också ha rätt att i det här sammanhanget få vänta om de har möjlighet till det.

Eftersom du ändå är inne på avslagen tycker vi att det är viktigt att följa upp det och se orsakerna till det hela. Men jag tror inte att du behöver vara orolig. Du drar in trygghetsbostäderna som ska införas i Stockholms stad. Det sker ute på de servicehus som är utpekade enligt en noggrann genomförandeplan. Jag uppfattar att tjänstemännen och de lokala politikerna tar detta på största allvar för att det ska bli så bra som möjligt och varje enskild äldre ska få sina behov tillgodosedda.

Dessutom kommer några servicehus att vara fredade för att inte riskera att äldre ska behöva flytta flera gånger om det blir aktuellt att de vill flytta från det boendet till ett

annat. Vi ska se till att det finns några ställen som kommer att finnas kvar lite längre tid.

Vi har hela tiden de äldres bästa för ögonen när vi fattar våra beslut.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 165

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Det där sista vill jag gärna se ett underlag för. Det fanns inte med i ärendet om trygghetsboenden. Det var någonting som vi hävdade att vi behövde veta. Hur ser det ut på boendeplaneringsfronten? Har ni tankar på att det ska finnas några servicehus kvar vill vi ha reda på vilka de är. Det är klart att vi också får frågor om serviceboende. Var kan man då ställa sig i kö för att slippa hamna i den flyttcirkus som flera är på väg in i?

Den negativa bild som Ewa Samuelsson påstår att jag försöker sälja in hittar jag inte på själv. Den är från de anhöriga som hör av sig, bland annat anhöriga till dem som bor på Tallbacken, som nu läggs ned. Det är en dagverksamhet. Sedan är det jättebra att det finns andra dagverksamheter. Men nu slår er ekonomi igenom, era politiska prioriteringar, och det drabbar människor. Det ser vi framför allt i domarna. Jag är inte orolig över dem som står i kö. Jag är orolig över dem som får ett avslag trots att de har rätt enligt alla regler.

Anförande nr 166

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Jag tycker att du, Leif, ska vara lite försiktig när du pratar ekonomi för de äldre. Under den här mandatperioden har vi tillfört över en halv miljard till äldreomsorgen. När det gäller hemtjänsten har vi ökat ersättningen med 14 procent. Budgeten har hela tiden ökats på för de äldre. Om det är enskilda dagverksamheter som det här ärendet inte berör får naturligtvis varje enskild stadsdelsnämnd se över sin verksamhet. Det ska finnas utifrån de behov som den enskilda stadsdelsnämnden har dagverksamhet, utifrån andelen äldre som efterfrågar dagverksamhet och har behov av det.

Anförande nr 167

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det här ärendet handlar som sagt om ej verkställda beslut, men det finns en rak koppling till förutsättningarna för den här verksamheten och de behov som finns. Under kvällen har vi i flera debatter hört ansvariga borgarråd hänvisa till stadsdelarnas ansvar. Det ansvaret kan de ta om de får förutsättningar att ta det ansvaret. Jag vet att Ewa Samuelsson och flera andra borgerliga företrädare har varit oroade över den mängd av avslag som vi har kunnat följa i domarna, utifrån överklagningar som enskilda personer gör för att de inte får den rätt som de anser sig ha och som också domstolarna säger att de har enligt lagstiftning och Stockholms stads egna riktlinjer när det gäller biståndsbedömningen. Ändå får människor nej. Det är dem vi läser om. Det är ingen påhittad verklighet.

Det handlar någonstans om rutiner. Det börjar vi få koll på. Men det handlar också om ekonomi, och därför sade jag inledningsvis att vi är mycket oroade. Vi ser nu den utveckling som går mot att fler verksamheter läggs ned, dras ned på, får sämre förutsättningar att ge ett bra bemötande, och man har skärpt upp biståndsbedöm-

ningen. Till detta kommer vi självklart att återkomma när det är mer relevant och inte en rapportering av gamla ärenden.

Anförande nr 168

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det kan vara också så, Leif, att en av anledningarna till att det blir domar som faller till de äldres fördel är att vi har ändrat riktlinjerna och gjort dem mer generösa. Alltså har man inte utgått från de mer generösa riktlinjerna och gett de äldre en möjlighet att komma in på de boenden som de har eftersökt. Då får naturligtvis nästa instans uttala sig i den frågan.

Anförande nr 169

L e i f R ö n n g r e n (s): Då faller ansvaret tillbaka på den sittande majoriteten för de förutsättningar den har gett stadsdelarna att ge bifall utifrån de här riktlinjerna som nu är mer generösa. Det handlar om ekonomi, om pengar, om att äldreomsorgen delvis är en budgetregulator ute på stadsdelarna.

Man har avlövad stadsdelarna från det mesta av verksamheterna, och det finns bara ett ställe egentligen att ta pengarna ifrån, och det är äldreverksamheterna ute lokalt. Då gäller det att skärpa upp biståndsbedömningen, och det ser vi nu i verksamhetsplanerna.

Som jag sade återkommer vi till detta. Vi kommer självklart att uppmärksamma detta både i äldrenämnden och här i fullmäktigesalen. Det är en ytterst allvarlig utveckling vi går till mötes, framför allt de äldre går till mötes.

§ 23 Försäljning av fastigheten Svärdfisken 13, Norrmalm, till Fastighetsbolaget Svärdfisken HB

Hemställan från exploateringsnämnden

Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast den 28 februari 2010 (utl. 2010:8)

Anförande nr 170

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet i kommunstyrelsen.

Jag läste finansborgarrådets synpunkter i det här ärendet, och han anför där mycket tydligt att förändringar i stadens markinnehav inte får göras lättvindigt utan måste vara grundligt beredda, sakligt motiverade och ske på marknadsmässiga villkor. Det här är väldigt viktigt i samband med försäljningar.

Ordförande, fullmäktige! Jag vill påstå att den här försäljningen inte är grundligt beredd och inte är sakligt motiverad. Så är det oftast i de ärenden som handlar om markförsäljningar i exploateringsnämnden. Det som kan motivera försäljningen är givetvis det försäljningsbeting som finns på exploateringsnämnden, som är på 500 miljoner. Det säger jag ingenting om. Det har vi haft i olika majoriteter. Det har vi haft, och det har den nuvarande majoriteten.

Faktum är att bara det här ärendet innebär att över hälften av försäljningsbetinget redan har nåtts. Det som är lite svårt för mig att förstå och acceptera är att ärenden i exploateringsnämnden enbart innehåller en begäran från den som vill köpa tomtmarken om att köpa. Och bums, omedelbart skriver man ett ärende enligt en mall där man beviljar ett köpande. Man för inget som helst resonemang om hur strategiskt viktigt det är, vad det innebär för staden, vad det innebär för stockholmarna. Det kanske är då fel hanterat av oss att avstå; vi kanske ska återremittera detta ärende för att få de uppgifter som även finansborgarrådet vill ha. Han vill att det inte ska göras lättvindigt, det måste vara grundligt berett och det ska vara sakligt motiverat.

Det tycker inte jag att det här ärendet är, och det tycker inte mina partikamrater heller.

Anförande nr 171

P e t t e r L i n d f o r s (m): Ordförande, fullmäktige! Då har vi uppe kvällens andra försäljningsärende. Det gäller inte mindre än ett av LO:s största IF Metall, som nu till staden har inkommit med en ansökan om att få köpa loss en centralt belägen fastighet mitt i staden. IF Metall vill för sitt fastighetsbolag Svärdfisken HB friköpa tomträtten Svärdfisken 13 på Olof Palmes gata där bland annat IF Metalls förbunds-kontor inryms. De vill själva äga marken. De ser långsiktigt på sitt engagemang i denna fastighet. Det tycker jag är väldigt intressant.

Efter det att intresseanmälan inkom till exploateringskontoret under förra året har marken grundligt undersökts. Man har värderat den. Exploateringskontorets duktiga tjänstemän med sina expertkunskaper har kommit fram till och beräknat ett friköpspris på drygt 130 miljoner kronor. Det är det som ligger till grund för dagens beslut.

Hur har vi då resonerat i det här ärendet? Vår grundprincip är att stadens markinnehav är viktigt och långsiktigt. Markinnehavet ger dessutom en god och tillförlitlig avkastning på stadens förmögenhet i form av tomträttsavgälder. Förändringar i stadens markinnehav ska mycket riktigt, Mirja, inte göras lättvindigt, utan dessa måste vara grundligt motiverade, de måste vara grundligt beredda och vi måste sakligt se till marknadsmässiga villkor. Enligt den försäljningspolicy som exploateringsnämnden har för mark som är upplåten med tomträtt bör bedömningar av vilken mark som är möjlig att sälja göras mycket noggrant. Det handlar om de ekonomiska utvecklingsmöjligheterna för marken men även om speciella skäl som staden kan ha för att behålla just en viss markbit.

Jag kan konstatera att Olof Palmes gata 9–11, det vill säga Svärdfisken 13, redan är bebyggd och att den enligt detaljplanen inte ger mer än smärre möjligheter att exploateras ytterligare. Därmed är förädlingsvärdet för staden begränsat, och det finns inga sakliga skäl mot att avyttra fastigheten. Alliansen anser därför att IF Metalls och Svärdfisken HB:s ansökan om att friköpa Svärdfisken 13 ska medges.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 172

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Herr ordförande! För mig är det totalt ointressant vad IF Metall vill, faktiskt är det så. Vi företräder stockholmarna och inte IF Metall.

Lättvindigheten för mig består i att det räcker med att komma till kontoret och säga: Jag vill köpa. Då säljer nämnden. Det förs aldrig någonsin något resonemang om hur strategiskt viktigt det är, utan vi säljer rakt av bara för att någon vill, i det här fallet är det IF Metall. Det är inte de som är viktiga i sammanhanget, det är stockholmarna.

Anförande nr 173

P e t t e r L i n d f o r s (m): Ordförande, fullmäktige! Här har Mirja och jag helt olika uppfattningar. Jag vill understryka att samtliga försäljningsärenden som behandlas i exploateringsnämnden självklart har föregåtts av en noggrann analys. Vårt markinnehav i centrala staden är och förblir långsiktigt. Det är en stor del av våra intäkter som utgörs av tomträttsavgälder oavsett vad den socialistiska oppositionen hävdar.

Vi har i och för sig fundamentala skillnader i synen på äganderätt, och det sticker vi inte under stol med. Extra intressant är att en enig förbundsstyrelse i IF Metall, ett av de större LO-förbunden, vill äga sin fastighet. Det är fantastiskt intressant. Man ser långsiktigt på fastigheten. Det är jättefint. Men vi ska ha långsiktiga spelregler, och självklart ska vi pröva vartenda ärende för sig, och det har vi gjort i det här fallet. Efter en noggrann analys har vi kommit fram till att försäljningen till IF Metall sker enligt försäljningspolicyn.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 174

Borgarrådet L i v h (v): Jag håller inte med Petter om att der här marken inte är strategiskt viktig för staden. Den ligger mitt i ett exploateringsområde, ett utveck-

lingsområde. Priset på marken kommer förmodligen att stiga. Det är en bra affär för staden att ha kvar den här marken både av ekonomiska skäl och av strategiska skäl. Det är viktigt att äga mark om vi ska kunna planera stadens framtid.

Jag tycker precis som Mirja, att det inte får vara så att bara någon kommer och säger att man vill köpa, det må vara LO, SAF eller vem som helst, ska vi glatt säga: Visst, köp, var så god, vi säljer. Vi måste tänka efter ordentligt innan vi gör oss av med vår egendom.

Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från s, mp och v.

Anförande nr 175

P e t t e r L i n d f o r s (m): Vi har kanske ännu mer diametralt olika syn på ägande mellan moderater och vänsterpartister, men jag vill påpeka att den här fastigheten, Svärdfisken 13, som ligger på Olof Palmes gata inte är i stadsutvecklingsområde för västra city. Vi har sett att enligt plan finns det begränsade och väldigt små möjligheter att förädla denna fastighet.

Alltså, enligt vår försäljningspolicy finns det därmed inga långsiktiga skäl att fortsatt äga denna fastighet. Vi får dessutom in 130 miljoner i stadens kassakista.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 176

Borgarrådet L i v h (v): Jag förstår inte vad du menar. Menar du att denna fastighet inte ligger i stadens utvecklingsområde? Den ligger mitt i centrum, den ligger i ett område som växer och utvecklas och där, observera, markpriserna stiger. Det finns ingen som helst anledning att sälja den här marken.

§ 27 Motion om individuell mätning av tappvarmvatten (utl. 2009:33)

Anförande nr 177

P e r A n k e r s j ö (c): Herr ordförande! Ibland är det roligt och ibland går det snabbt att behandla motioner, och dessa ska vi kombinera den här gången. Jag ser det här nästan som ett bifall till motionen, och det gör mig förstås väldigt lycklig. Det finns mycket arbete redan igångsatt sedan en lång tid tillbaka när det gäller att förverkliga intentionerna i motionen.

Jag tackar så mycket för svaret.

Anförande nr 178

Borgarrådet L a r s s o n (m): Tack, Per Ankersjö, för den här motionen. Som du säger ser det ut som ett bifall, och det är det nästintill, så nära vi kan komma. Det pågår en rad olika åtgärder. Alla nya fastigheter som byggs i våra bestånd, alla nyproducerade fastigheter ska ha detta. Det är positivt, och vi har pilotprojekt i gång som kommer att innebära sänkningar av energiåtgången.

Det som har varit lite tricket har varit förhandlingen med Hyresgästföreningen för att komma överens om en rimlig hyressättningsmodell, men även där har det löst sig dels genom det pilotprojekt som Familjebostäder har, dels ett pågående projekt Blå jungfrun som kommer att innebära en ytterligare utvärdering framöver.

Jag ser fram emot att vi en dag ska kunna ha en individuell mätning i samtliga fastigheter.

Anförande nr 179

R e b w a r H a s s a n (mp): Herr ordförande! Vi tycker också att det är ett bra förslag, och vi vill visa vårt stöd till motionen. Att minska energianvändningen genom individuell mätning och debitering av varmvatten är viktigt vid nybyggnation. Vi vill installera individuell mätning av varmvatten i dagens befintliga bestånd som byggs om liksom vid nybyggnation.

Miljöpartiet har även andra åtgärder för att minska klimatskador och förbättra effektiviseringen av värmesystemet, solfångare bland annat och bättre isolering. Vi tycker inte att det räcker med bara individuell mätning av varmvatten, vi har en rad andra åtgärder. Vi vill införa detta samtidigt med detta. Vi vill att alla nya hus ska vara lågenergihus som årligen har en max energianvändning på 45 kilowattimmar.

Bifall till motionen.

Anförande nr 180

Borgarrådet L a r s s o n (m): För ordningens skull vill jag säga att den här motionen handlar just om den individuella mätningen, och det är därför som den är kommenterad. Men det är helt riktigt som du säger, att man måste göra betydligt mer inom energieffektivisering. Vi har i staden avsatt mer pengar än någonsin just för energieffektiviseringar, 10 miljarder på fem år är ganska mycket för energieffektiviseringar i bland annat miljonprogramsbestånden. Det är mer än någonsin. Vi kommer att få se resultat av detta.

Vi kommer att göra mer än vad som någonsin har gjorts för att få ned klimatpåverkan inom befintliga bestånd. Det är någonting vi ska vara stolta över.

Anförande nr 181

R e b w a r H a s s a n (mp): Ordförande! Det här handlar bara om nybyggnationer och ombyggnationer. Det handlar inte om befintliga bostäder i staden. Jämför man nybyggnationer och ombyggnationer med befintliga bostäder handlar det om ett fåtal lägenheter med tanke på de tusentals lägenheter som redan finns i Stockholms stad. Vi ska göra det i alla bostäder i Stockholms stad. Det behövs mer pengar. Man ska titta på marknadsvinsterna också inom bostadssektorn. Privata bostadshusägare kommer att vinna på sådana installationer. Det behövs incitament för fastighetsägare och hyresgästerna för att göra detta.

Anförande nr 182

S t e l l a n H a m r i n (v): Vi tycker också att det här är ett bra förslag. Jag tror att man överdriver lite kostnaderna för att göra det. I den bostadsrättsförening där jag bor gjorde vi det här för något år sedan. Jag tror att vi bedömde att vi tjänar in pengarna på bara tre fyra år. Så vi ser gärna att man sprider det här till en mycket stor del av bostadsbeståndet och agerar för att privata fastighetsägare och andra ska införa detta. Det är ett utmärkt sätt att spara energi.

Anförande nr 183

E r i k W a s s é n (fp): Ordförande, fullmäktige! Det här är en alldeles utmärkt motion. Jag vill bara varna för en sak, och det är att man också börjar mäta kallvattenförbrukningen i lägenheter. Dels kostar det att införa en sådan här mätning, dels kan det leda till ökade kostnader för Stockholm Vatten. Vi tar bara 3 procent av det vatten som flödar igenom Mälaren, och det är inte någon större kostnad för samhället att tillhandahålla kallvatten. För varmvatten är en helt annan sak.

Jag ser i handlingarna att AB Svenska Bostäder har förberett för att också individdebitera kallvatten. Det tror jag inte att Stellan Hamrin och Rebwar Hassan egentligen tycker är bra.

Anförande nr 184

S t e l l a n H a m r i n (v): Jag kan inte neka mig nöjet att för en gångs skull tycka precis som Erik Wassén. Vi tror inte att det är någon bra idé att införa mätning av kallvatten.

Anförande nr 185

A n d e r s B r o b e r g (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag kan bara glädja fullmäktige med att just det som Svenska Bostäder håller på med har rönt internationellt intresse. Jag hade själv förmånen att i höstas visa upp det för ett antal utländska gäster som var mycket intresserade.

Det som är intressant och som gör att man kan få ekonomi i detta för till exempel en privat fastighetsägare är att man förutom varmvattenmätning kan lägga in flera tjänster. Man kan ha larm och sådana saker. Det som inneburit kostnader är de terminaler man ska ha. Svenska Bostäder tittar just nu på en mer framkomlig väg, typ iPhone och liknande, det vill säga att ta det direkt så att man, var man än är, ska kunna ha koll på sin egen lägenhet.

Det som är bra och trevligt med detta är att vi vill gå före och visa att man kan göra saker och få internationellt intresse och uppmärksamhet kring det som förhoppningsvis ger flera affärer för staden.

Anförande nr 186

P e r A n k e r s j ö (c): Det är jätteroligt att höra att det är så många som tycker att det här är en bra motion, och det är också roligt att höra att det redan finns en massa arbete som är igångsatt för att göra verklighet av detta.

Det är bara Socialdemokraterna som jag tror är lite skeptiska till motionen. Jag har läst yttrandet och inser att de är väldigt tveksamma till både energivinsterna och vem som ska betala, men det kanske har att göra med nära släktskap till andra organisationer, jag vet inte.

Den som ägnar sig åt att läsa kommunfullmäktigeprotokoll om 50 år kanske tycker att det är märkligt att jag inte röstar på Miljöpartiets förslag när de säger att det är bifall till min motion. Då kan jag tala om att de använder min motion som en språngbräda, och sedan lägger de till halva sin miljöbudget på det. Vissa saker där är bra men inte alla, så det är därför jag tänker rösta på kommunstyrelsens förslag.

§ 29 Motion om Stenhagens idrottsplats i Akalla (utl. 2009:110)

Anförande nr 187

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från Socialdemokraterna och Miljöpartiet i kommunstyrelsen och därmed bifall till motionen.

Det känns lite futtigt efter dessa miljonaffärer att börja titta på en idrottsplats som finns längst ut i Akalla, så långt norrut man kan komma i Stockholms stad, men den idrottsplatsen behöver en rejäl upprustning. Jag har beskrivit i motionen historien bakom Stenhagens idrottsplats om att man vid försäljningen av Kista IP lovade fullständig kompensation för allt som förlorades. Vi har fått ishall, vi har ett badhus och många fotbollsplan men fortfarande fattas för fullödigt utövande av friidrotten möjlighet att göra det i stadsdelen. Det innebär att vi vill ha en friidrottsplats där man kan ha en fullvärdig löparbana på 400 meter.

Det här kan låta som en futtig fråga, men det är en viktig fråga för barn, ungdomar och vuxna och en fråga som drivits av det som lite skämtsamt har kallats för Kistapartiet i en enig stadsdelsnämnd.

Under den förra mandatperioden beslutade idrottsnämnden dock att anlägga konstgräs på idrottsplatsen. Men de pengarna flyttades i budgeten till Grimsta när det gick bra för Brommapojkarna. Det är synd givetvis att Akalla fick stå tillbaka. Idrottsplatsen ser lika trist ut som förut.

Det här gjordes i samarbete i idrottsnämnden, ingen reserverade sig, men lokalt tycker vi att detta inte var ett bra beslut.

Borgarrådet påpekar att barn och ungdomar kan utöva friidrott på Spånga IP. Det har många politiker gjort före Madeleine Sjöstedt, det kan sägas. Men när det gäller skolorna framför allt i Akalla har de haft samarbete med Stockholms idrottsförbund och arbete kring att motivera barn och ungdomar att utöva friidrott. Det gör givetvis att skolorna sagt att det inte är görligt att åka till Spånga IP från Akalla på skoltid. Det kommer att ta värdefulla lektionstimmar i anspråk. Spånga IP duger inte med tanke på det arbete vi gjort i stadsdelen.

Det som också måste påpekas är att det pågår flera exploateringsprojekt i stadsdelen. I Kista kommer det att byggas 3 000 bostäder i det som kallas Kistagårdsprojektet. Det är inte ensamma människor som kommer att flytta dit, utan det är barnfamiljer som behöver idrottsplats. Det ökar naturligtvis trycket på de befintliga idrottsplatserna.

Ordförande, fullmäktige! Visst vore det bra om vi kunde bifalla motionen om att rusta upp Stenhagens idrottsplats. Det har funnits många planer för denna idrottsplats – storslagna arenaplaner, mindre arenaplaner. Låt oss äntligen fatta beslut om att göra detta till en friidrottsplats. Jag tror inte att det är för mycket begärt. Gör som stadsdelsnämnden i Rinkeby-Kista enigt har sagt.

Anförande nr 188

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Mirja har rätt i den delen att idrott är en viktig del i många delar av staden och att man gott kan göra fler insatser i Järvaområdet när det gäller detta. Därför har det varit prioriterat att hålla på med idrott i det här området. Man har gjort nya konstgräsplaner och nya naturgräsplaner, och man har upprustat Akalla gårds bollplan där Akropol spelar. Det pågår en diskussion inom Järvalyftet med aktuella idrottsföreningar i området om vad man kan göra ytterligare. Det är väl ett rimligt sätt att gå till väga.

Jag förstår inte riktigt varför Mirja inte övertygas, liksom för åtta nio år sedan när det här var uppe, av argumentet att det inte går in rundbanor kring Stenhagens idrottsplats. Det får inte plats. Det finns kraftledningarna ovanför. Jag kan inte riktigt begripa varför man inte vill förstå och lyssna på det argumentet. Det är ganska enkelt: Det får inte plats helt enkelt. Kan man inte titta på ett nytt ställe, eller tänka på något annat sätt? Men just på Stenhagen får inte en sådan rundbana plats.

Jag tar intryck av vad förvaltningen säger. Jag har ingen anledning att betvivla att det inte är så. Frågan har diskuterats förut i kommunfullmäktige, och man har kommit fram till samma sak.

Anförande nr 189

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Bollplan i all ära, visst är det bra, men det är så att inte alla ungar sparkar boll. Det finns andra idrotter som barn och ungdomar vill utöva. Fotboll är inte det som kommer att göra alla människor lyckliga.

Jag är väldigt envis. Jag anser att den utredning som gjordes under förra perioden inte vara fullödlig när det gäller Stenhagens idrottsplats. Jag rekommenderar att du åker dit och tittar. Det finns plats för en friidrottsplats där. Med lite vilja går det. Jag vågar påstå att den utredning som förvaltningen gjorde under förra mandatperioden inte var fullödlig.

Anförande nr 190

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Liksom min företrädare socialdemokraten Py Börjeson gör jag bedömningen att jag inte kan göra annat än lita på min förvaltnings uppmätning av området. De konstaterar att det inte finns plats för en rundbana.

Att jag själv skulle åka dit, stega runt och göra bedömningen att det visst går är något som jag inte kommer att göra. Även om jag gjorde det skulle jag inte tro på vad jag kom fram till, för jag har ingen som helst möjlighet att bedöma det.

§ 30 Motion om hedrande av Povel Ramel med ett minnesmärke (utl. 2009:111)

Anförande nr 191

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag vill tacka för svaret på min motion om Povel Ramel. Det är inte alldeles avvisande, som annars brukar vara fallet med alla våra förslag. Men det har dubbla budskap, och sedan har det här blivit en ännu mer spännande historia.

I svaret sägs att Povel Ramel var en unik underhållare och borde kunna hedras av staden. Men så säger man att traditionen med minnesmärken och monument måste hanteras med stor varsamhet för att inte urholkas. Det är självklart. Det brukar man inte anförda när det gäller politiker och statsmän, med tonvikt på män, men oftast när det gäller konstnärligt verksamma personer. Jag vågar faktiskt tro att Povel Ramel har en mycket bredare folklig förankring än många av de män som har fått ge namn åt gator och monument.

Jag föreslog ett konstverk eller något lekfullt inslag i stadsmiljön, och jag tycker att miljön kring Brunkebergstorg skulle må väldigt bra av det. Det är i trakterna av hans gamla teater, och man håller på med en omformning av torget.

I det svar som skrivits på den här motionen i maj sträcker man sig till att ge kulturförvaltningen i uppdrag att kanske sätta upp en litterär skylt eller dylikt. Det är både snällt och fantasilöst. Det tyckte både jag och andra kommentatorer, men det är i alla fall en liten öppning.

Men en månad senare lämnade Kristina Alvendal och Abit Dundar en skrivelse till stadsbyggnadsnämnden om att namnge platsen framför det nya kongresshotellet Stockholm Waterfront efter Povel Ramel. Visst kan han vara värd en hel plats, men jag kan inte tänka mig något mindre passande för den här folkkäre artisten än platsen framför den här svarta kolossen som ska bli ett kongresshotell. Inom parentes: Kanske Povel Ramels svärfar Ragnar Östberg inte heller skulle ha uppskattat att få sitt stadshus dolt av den här okänsliga lådan. Frågan är om den uppstudsiga artisten Povel Ramel skulle vilja hedras med det. Jag tycker att man ska kommunicera med någonting i hans anda.

Därför blev jag väldigt glad när jag läste namnberedningens utlåtande över förslaget som skrevs den 11 januari. De tycker inte alls att det passar bra att döpa platsen efter Povel Ramel, utan de tycker att man ska ta en del av Brunkebergstorg intill tidigare Idéonteatern. Det ska avgränsas och ges namnet Povel Ramels plats. Den kan lätt förses med ett lämpligt minnesmärke av något slag. Det finns planer, skriver man, att göra Brunkebergstorg mer attraktivt genom upprustning och nya verksamheter och att det vore jättebra med ett namn där. De föreslår att namnet framför kongresshotellet Waterfront ska heta Kongressplan, som redan är godkänt.

Kära fullmäktige! Jag yrkar bifall till min motion och hoppas att staden tänker lyssna på sin egen namnberednings goda förslag, att namnge en plats i närheten av Brunkebergstorg Povel Ramels plats och att förse den med ett lekfullt monument i Povel Ramels anda.

Anförande nr 192

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är förstås väldigt bra att vi nu kan se till att det blir en plats och ett minnesmärke till minne av Povel Ramel. Jag noterar bara att Ann Mari Engel tycker att det är viktigare att hon själv får rätt än att man förutsättningslöst tittar närmare på vilka platser som kan passa. Jag tycker att Kongressplan är ett osedvanligt opassande namn, och jag kan inte förstå hur den här församlingen har kunnat säga ja till det. Jag tycker att det hör hemma i Östberlin. Det hade varit mycket bättre med Povel Ramels plats. Jag kommer att lyssna på namnberedningen, och Ann Mari Engel kommer säkert att bli besannad. Fröjden dig i stället för att vara sur!

Anförande nr 193

A n n M a r i E n g e l (v): Jag vet inte riktigt hur Madeleine definierar sur. Jag tyckte att jag sade att jag var väldigt glad över att Madeleines anspråkslösa förslag att kanske sätta upp en namnskylt har blivit överkört av andra borgarråd här i staden och att namnberedningen i sin tur har konstaterat att just det som var mitt ursprungliga förslag är det allra lämpligaste. Jag vet inte vilka namn som finns i Östberlin, men jag tror i alla fall inte att de passar Povel Ramel. Jag har inte hävdad att det ska heta Kongressplan, men jag tycker att just den platsen inte var särskilt lämplig att namnge efter honom. Därför är jag jätteglad över att namnberedningen har gjort den här bedömningen, och jag hoppas att vi kan se fram emot att få inviga Povel Ramels plats på Brunkebergstorg.

Anförande nr 194

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag förstår att det är svårt för Ann Mari Engel. På vilket sätt anser du att jag är överkörd när vi säger att vi både ska ha en skylt och en plats? Kan du berätta det? Det vore jätteintressant att veta. Eftersom du nu är så glad så kan du väl berätta det.

Anförande nr 195

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Det är en gammal tradition som vi har tagit upp igen att namnge platser efter betydelsefulla stockholmare. Jag måste erkänna att jag inte hade läst ditt förslag när vi lade fram förslaget om en ny plats. Just Kongressplan var extremt opassande som en ny adress för den här spännande platsen i Stockholms city. Därför har vi lagt fram ett förslag till namnberedningen om att man ska titta närmare på en namnsättning efter Povel Ramel.

Det är precis som du säger att ett ärende är på väg upp i stadsbyggnadsnämnden. Jag kommer nog inte kunna glädja Ann Mari Engel om hon tycker att platsen vid Brunkebergstorg vore en bra plats eftersom vi påbörjar ett förändringsarbete av Brunkebergstorg. Och det vore väl tråkigt att namnge en plats efter en känd och förtjänstfull stockholmare och sedan gräva upp hela platsen. Vi kommer nog att be namnberedningen att tänka om i det här fallet, men Povel Ramel kommer självfallet att få en plats i staden namngiven efter sig. Det ska dessutom vara en plats som hans familj tycker är en bra plats. Skrivelsen har naturligtvis förankrats med familjen som tyckte att Kongressplan i stället kunde heta Povel Ramels plats.

Anförande nr 196

A n n M a r i E n g e l (v): Jag uppfattar Kristina Alvendal så att hon inte kommer att lyssna på sin egen expertgrupp, namnberedningen, utan att hon vill driva

igenom det här eftersom det var hennes förslag. Det tycker jag i så fall är sorgligt. Jag tycker också att man kunde ha något mer fantasifullt än Kongressplan, men det var inte detta det handlade om, utan det var Brunkebergstorg. Namnberedningen, som är expertorganet, säger att just därför att man ska omdana Brunkebergstorg passar det väldigt bra att ha en plats där.

Framtiden får väl utvisa vad som händer här, men det är onekligen så, Madeleine, att du skriver i svaret på min motion att du tycker att man ska vara väldigt försiktigt med sådana här hedranden och att man kanske kunde tänka sig en litterär skylt. Det var det jag tyckte var lite snålt, även om du tyckte att var en viktig artist. Därför tyckte jag att det var roligt att det kom förslag som var lite mer omfattande. Vi får väl se var det hamnar, men jag hoppas att stadsbyggnadsborgarrådet tar hänsyn till sina egna experter i den här frågan. Det blir spännande att se hur detta kommer att utvecklas.

Anförande nr 197

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Visst har vi en namnberedning som gör ett alldeles utmärkt jobb, men det verkar som om namnberedningen inte känner till att platsen man föreslår kommer att försvinna i framtiden. Jag tycker att det är ett dåligt förslag, och vi ska återremittera det ärendet på torsdag.

Anförande nr 198

A n n M a r i E n g e l (v): Man lär sig mer och mer här i kväll. Nu kommer Brunkebergstorg att försvinna. Det ska bli väldigt spännande att se vad som händer med detta. Fortsättning lär följa i detta ärende.

Anförande nr 199

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag hade inte alls tänkt gå upp i den här debatten, men jag kunde inte låta bli när jag hörde stadsbyggnadsborgarrådet återigen påstå att den nya kongressens plats ska ha en koppling till Povel Ramel. Povel Ramel är en högaktad svensk artist som många av oss känner för. Det kan ju vara så att man ogillar namnet Kongressplan och kopplar det till Östberlin, kommunism och så vidare. Jag undrar bara vad den amerikanska kongressen säger om det. Nog om det. Man kan mycket väl hitta ett annat namn än Kongressplan.

Det kommer att bli en stor internationell kongressanläggning som kommer att sätta Stockholm på kartan. Jag har väldigt svårt att föreställa mig de hitresande som tar en taxi från Arlanda, eller för den delen från Stockholms Central när man kommer med snabbtåget från Arlanda därför att man inte riktigt hittar, och vill åka till Povel Ramels plats, som man faktiskt inte har en aning om vem det är. Vi här i Sverige är mycket väl förtrogna med Povel Ramel, men internationellt finns det ingen som helst koppling. Snälla Kristina Alvendal, tänk om och tänk på Stockholms utveckling och framtid!

Anförande nr 200

Borgarrådet A l v e n d a l (m): Ingenting är bestämt i den här frågan, men det där var ett exceptionellt dåligt argument. Menar du fullt allvar att vi inte ska uppkalla några platser efter personer därför att utländska turister och besökare inte kan uttala dem?

Anförande nr 201

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag menar bara att vi ska ha bra namn på platser i Stockholm och inte dåliga namn. Jag tycker att Povel Ramel förtjänar en mycket bättre plats än så. Han förtjänar att få sitt namn uttalat på ett bra sätt. Jag tycker inte att det är ett bra namn på platsen utanför den nya kongressanläggningen.

§ 31 Motion om åtgärdsplan för att genomföra Funktionshinderombudsmannens förslag på strategiskt viktiga förbättringsåtgärder inför 2010 (utl. 2009:77)

Anförande nr 202

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Den här motionen skrevs för ett tag sedan, och behandlingen har inte varit så blixtsnabb. Syftet var att på ett konstruktivt sätt skynda på tillgänglighetsarbetet i staden. Bland annat har handikapporganisationerna påpekat att det går sakta, och man är mycket otillfredsställd med hur arbetet går till.

I ärende efter ärende visar det sig att handikappråden inte får uttala sig eller att de får ärendena så sent att de inte hinner komma in med synpunkter. Ett exempel var nu i december då kommunstyrelsens handikappråd gjorde följande uttalande när det gällde en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad om hälso- och sjukvårdsansvaret för äldre och personer med funktionsnedsättning. Man säger så här: Handikapprådet är starkt kritiskt mot att handikapprörelsens synpunkter efterfrågas först i ett sent skede. Någon samverkan med handikapprörelsen har inte skett vare sig från landstingets eller från kommunens sida under beredningen av det här ärendet. Vi avstår från att yttra oss eftersom vi bedömer att det inte finns realistiska möjligheter att få synpunkter beaktade.

Jag tycker att det här är en väldigt allvarlig kritik från kommunstyrelsens handikappråd som vi måste ta på allvar. Handikapprådet kräver att det ska finnas en central funktion i staden som har koll på vad som händer i de här frågorna. Nu finns det ingen som har koll. Det händer lite här och lite där. En del förvaltningar gör bra saker och en del gör mindre bra saker. Om man jämför med den konkurrensutsättnings- och avknoppningspolicy som kommunen har haft kan man se att där inrättas kansli och planer och det följs upp till varje pris. Man kan jämföra det med arbetet med tillgänglighetsfrågorna och se att det finns en stor skillnad.

Ordförande, fullmäktige! Vi måste ha den här centrala funktionen, och vi måste lyfta upp det här arbetet. Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets, Socialdemokraternas och Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 203

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Vi tycker att det här en bra motion. Tillgänglighetsarbetet i kommunen behöver förbättras ordentligt. Funktionshinderombudsmannen har ganska klara idéer om hur man skulle kunna göra det här och har gett signaler till oss politiker i olika sammanhang. Man har föreslagit hur vi skulle kunna göra. En sak är att man konkretiserar det handikappolitiska programmet och lägger in delmål för hur man ska förbättra tillgängligheten i staden.

Vi väckte en motion om detta för ett halvår sedan. Den kommer snart upp i kommunfullmäktige. Det är en motion av Ylva Wahlström, Kerstin Wickman, Paul Lappalainen, Mats Lindqvist och mig där vi föreslår att man dessutom ger ett uppdrag till alla nämnder att se över tillgängligheten i alla lokaler och verksamheter. Vi tycker dessutom att man ska placera det här strategiskt viktiga arbetet med tillgängligheten direkt under kommunstyrelsen för att få ett samlat grepp.

Vi tycker alltså att den här motionen är bra. Den har tillstyrkts av kommunstyrelsens handikappråd för knappt två år sedan. Vad som behövs, förutom att man fattar vissa beslut för att snabba på det här arbetet, är att det tillförs mer resurser.

Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Anförande nr 204

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande! Den här motionen väckte vi 2007, och man kan säga att tiden tyvärr går snabbare än vad åtgärderna trillar ut. Vi har tyvärr inte världens mest tillgängliga stad. Man jobbar kanske åt det hållet, men det går ack så långsamt under den här mandatperioden. Att skära ned 4,5 miljoner på ledsagarservicen ökar inte direkt tillgängligheten för de funktionshindrade.

Man hade kanske kunnat arbeta lite mer strukturerat och lagt in delmål för att utvärdera hur det går med byggnader, gatumiljö, bostäder, jobb och hela kittet. Det handikappolitiska programmet har inte lyfts in i nämnder och styrelser på det sätt som vi hade önskat. Det går i otakt. Man har inte tagit hänsyn till det i budgetarbetet på det sätt som man skulle ha kunnat göra. Det här blir inte bra.

Vi kan titta på kön till olika typer av boende för funktionshindrade. Den är oerhört lång. Det har den varit länge. Det finns väldigt många unga vuxna funktionshindrade, och även vuxna, som har fastnat hemma hos sina föräldrar beroende på att det fattas alternativ. Det här är ett jätteproblem. Det kanske man hade kunnat komma till rätta med om man hade matchat behoven med bostäderna och lite annat smått och gott.

Vi ska ju bli en stad byggd på mångfald som inkluderar. Ska man inkludera krävs det också att man har jobbmöjligheter för funktionshindrade, och så är det inte i dag. Vi är dåliga på det. Många funktionshindrade upplever att de står väldigt långt bort från arbetsmarknaden. Du och jag träffade ju handikapprådet i december förra året, Ulf KristerSSon. Då påtalade man det problemet att jobbtorgen inte är anpassade till den här gruppen på något sätt. Det drabbar väldigt många unga funktionshindrade. Det är någonting som man borde ha lyft in och jobbat med. Det handlar också om tillgänglighet. Det handlar inte bara om den fysiska tillgängligheten utan också om den mentala för att kunna ge unga funktionshindrade något slags hopp och en känsla av vara en del i samhället. Det borde ha kunnat göras mer.

När det gäller hur man ska kunna få snurr på jobb för att göra den här staden mer tillgänglig och öka den mentala tillgängligheten kanske den här sidan kan titta lite på Vänsterpartiets förslag på sociala kooperativ. Det slår vi ett slag för. Det handlar framför allt om att lyfta in brukarna i diskussionen. Det har ni varit otroligt dåliga på.

Bifall till reservationen från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet!

Anförande nr 205

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Med respekt för den rätt fundamentala insikten att hur mycket vi än gör i de här frågorna kommer vi alltid att på goda grunder tycka att det finns mycket kvar att göra, med respekt för den reservationen tycker jag att det görs rätt mycket kvalificerat arbete. De senaste tio årens rätt intensiva arbete har varit mycket meningsfullt. Mer kan alltid göras. Ännu mer pengar kan alltid satsas.

Man kan diskutera prioriteringarna och vilka som har varit de första och viktigaste insatserna. Jag tycker ändå att mycket har gjorts, alldeles oavsett vilken majoritet som har stått på tribunen i den här salen.

Om det däremot slarvas med remisser och sådant är det inte okej. Jag tycker att vi stöter på det ibland, och inte bara när det gäller handikappråden. Jag har hört samma sak från integrationsberedningen. Alla tänker inte alltid på att det faktiskt finns formella organ som ska titta på ärenden av relevans. Där har vi nog många skäl att vara självkritiska och bli bättre på det.

Efter samtal med egen nämnds handikappråd och i kontakt med andra nämnders är det ändå min bild att det är bra samtal som äger rum. Det är meningsfulla samtal. Vi tar synpunkter på stort allvar. Det gäller till exempel så sent som i december i arbetsmarknadsfrågorna, som Karin nämnde.

Det ligger i sakens natur att sätter man ett mål som är ambitiöst, närmast högtflygande, är det på gott och ont närmast omöjligt att säga om vi har nått det eller inte. Sannolikt kan ingen hävda att vi är världens mest tillgängliga stad. Sannolikt är vår stad tillgängligare än ganska många städer. Det har varit i stort sett omöjligt att definiera exakt vad detta är. Det är ett gott tecken på att vi måste fortsätta, och planerna fortsätter också om än inte i just den definierade tioårscykel som vi hade från 1999 och framåt.

Jag delar helt uppfattningen att det finns ett par frågor som är större i dag än jag tror vi definierade dem som för ett antal år sedan. Arbetsmarknadsfrågorna är en sådan. Det sker intressanta projekt, både formaliserade i stadens egen regi och helt fristående projekt som syftar till att fler människor med funktionshinder ska in på den reguljära arbetsmarknaden och att fler företag ska ta sitt ansvar. Det är min bestämda bild att väldigt många företag tar ett ganska stort ansvar när sedan tidigare anställda medarbetare drabbas av förvärvade funktionshinder. Men det återstår mycket mer att göra för de människor som ännu inte har kommit in på arbetsmarknaden.

Slutligen tycker jag att det är viktigt att påpeka att handikapprörelsens egna indikatorer systematiskt har skickats ut till nämnder och förvaltningar för att man ska förstå också hur handikapprörelsen själv mäter och värderar olika framsteg. Jag är den första att säga att mycket mer kan göras i dag, och det kunde ha gjorts mer för tio år sedan också, men jag tycker inte att det finns fog för att säga någon här inne inte tar frågorna på stort allvar.

Anförande nr 206

K a r i n R å g s j ö (v): Kommunstyrelsens handikappråd säger så här i sin avslutning: Det övergripande ansvaret för handikappolitiken i Stockholm, som sägs åligga socialtjänst- och arbetsmarknadsroteln, märker vi inte något av. Vår förhoppning står nu till att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning ska göras känd i staden och bli utgångspunkten för det nya handikappolitiska program som ska utarbetas 2010. Först då kan Stockholm bli den stad för alla som våra politiker säger sig ha som mål. Handikapprörelsens kunskaper och erfarenheter behövs om det målet ska nås.

Det är en tydlig signal till er att eftersöka den kunskapen och de erfarenheterna hos handikapprörelsen. Bygg ut kontakten med brukarna!

§ 33 Motion om ansökan att bli Fair Trade City (utl. 2008:184)

Anförande nr 207

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Ordförande, fullmäktige! Äntligen kommer denna viktiga motion upp. Vi ska börja med en film som tar en minut. Till dem som sitter och lyssnar vid radion eller lyssnar på mig på något annat sätt utan att se detta vill jag säga att den finns Fair Trade Citys hemsida.

Jag tror att många av er har sett den där lilla filmsnutten på tv om inte annat. Det är detta den här motionen handlar. Det är med beklagan jag noterar den okunnighet som alliansen här i Stockholm visar då det gäller Fair Trade City och vad det står för. Det hade varit bra om stadsledningskontoret hade skickat ut motionen på remiss. Då hade man kanske lärt sig något. Nu har man svarat helt uppåt väggarna på motionen. Det är beklagligt och tråkigt att det inte finns större intresse från alliansens sida att ta reda på fakta och ställa upp för solidaritet och en bättre miljö i och utanför Sverige.

Fair Trade City står för att vi ska vara uppmärksamma på att vi inte köper in varor från producenter som utnyttjar människor eller förstör naturen. Kommunen ska tillsammans med företagarna engagera sig i etisk konsumtion. Det innebär bland annat att sprida information om att undvika varor som framtagits av barnarbetare eller människor som arbetar under slavliknande förhållanden, är underbetalda eller är förbjudna att ansluta sig till fackliga organisationer.

De städer som ansluter sig till det här tänkesättet kan ansöka om att få ingå i kretsen av Fair Trade Cities och få ett hedersmärke som visar att man arbetar för detta. I dag är ett trettiotal städer i Sverige anslutna, och många är borgerliga kommuner, samt hundratals städer i den övriga västvärlden. Det är alltså en världsomfattande rörelse som står upp för att vi i det rika väst inte ska utnyttja människor eller suga ut naturens resurser i andra delar av världen för vår egen vinnings skull. Det är alltså en starkt solidarisk rörelse. I dag är det faktiskt en konkurrensfördel att ha rättvisemärkning på dörren till sin restaurang eller affär. Då vet vi alla att där kan vi handla med gott samvete.

Det rör sig om ganska få varor. Det är ett tjugotal än så länge. Det är choklad, kaffe, te, bananer, vindruvor, rosor, bomull och några till. Jag tror att de allra flesta människor i vårt land och i vår stad är goda, medkännande människor som tänker på att både vara miljövänliga och inte medvetet utnyttja mindre lyckligt lottade människor både här hemma och i andra delar av världen.

Vi politiska partier till vänster i den här salen, som har en humanistisk och demokratisk syn, vill därför att vi i Stockholms stad ansluter oss till Fair Trade City. Det vill inte den borgerliga alliansen på den högra sidan av den här salen. Det är verkligen beklagligt. Det är, som jag sade tidigare, ett trettiotal städer i Sverige, även borgerliga, som är Fair Trade Cities i dag. Att Stockholm, landets huvudstad, också ska vara det tycker vi socialdemokrater är en självklarhet. Som socialdemokrat tycker jag att det är mer än angeläget att stödja demokrati och rättvisa i världen på olika sätt. Det här är ett sätt.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 208

Daniel Valiollahi (m): Ordförande! Den här filmen visar precis vad det handlar om, men kanske inte på det sätt som motionären menade. Efter att ha läst igenom motionen och kraven som Fair Trade City har kan jag konstatera två saker. Den första är att staden i stort sett uppfyller alla krav. Vi har butikerna, vi har produkterna och vi har konsumenter som köper dem. Det vi inte har är den pr-grupp som ska göra reklam för detta. Nu tog du din chans här i fullmäktigesalen att göra reklam för Fair Trade City, så vi kan nog bocka av den delen också. Om det är ändamålet som är det viktiga eller bara det här certifikatet som är det viktiga framgick inte av ditt anförande. Stockholmarna är duktiga på att handla de här varorna. Stockholms affärer säljer de här produkterna.

Dessutom finns det ett juridiskt problem. Fair Trade säger att för vara en Fair Trade City och ha ett gott samvete kan man egentligen bara köpa deras produkter. De godkänner bara dessa certifikat, vilket gör att det helt plötsligt blir lite problematiskt ur ett juridiskt perspektiv. Vi har EG-rätten, lagen om offentlig upphandling, Konkurrensverket och flera tunga remissinstanser som inte tycker att detta är rätt sätt.

Lagen om offentlig upphandling är en viktig lag. Den är till för att små och medelstora företag ska få vara med vid upphandling av tjänster. Den är till för att alla ska behandlas lika och få lika villkor. Den är till för att vi här inne inte ska anställa eller köpa tjänster av kompisar eller släktingar.

Stockholmarna är duktiga på att handla miljövänligt och rättvist. Vi har väldigt uppmärksamma konsumenter. Vi har väldigt många konsumenter som utnyttjar sin konsumentmakt.

Det här verkar mer eller mindre bli ett jippo för att politiker ska kunna tysta sitt samvete och säga att vi är en Fair Trade City. Därför tycker jag att vi ska bifall kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 209

Eva-Louise Erlandsson Slorach (s): Återigen visar ni bara den djupa okunskap som finns när det gäller Fair Trade City, Daniel. Det står ingenting i Fair Trade Citys reglemente om att man bara måste köpa kaffe därifrån. Det är nämligen bara ett tjugotal olika varor som det rör sig om. Det finns kaffe från hela världen.

Man ska, tillsammans med företagen i Stockholm, arbeta för att man ska inköpa sådana här varor. Det är alltså en ideologiskt grundat. Försök inte plocka fram några juridiska argument! Det finns 800 städer i världen som är anslutna till Fair Trade City. Säg i stället som det är, nämligen att du inte är intresserad! Du och ditt parti är inte intresserade av solidariskt arbete i världen. Det vet vi mycket väl. Skyll inte på några löjliga juridiska problem! Det är helt fel.

Anförande nr 210

Daniel Valiollahi (m): Det där förklarar varför ditt parti beter sig det gör när det kommer till olika lagstiftningar. Du har rätt. Det här är ideologi. Jag tror på att frihandel löser problem. Jag tror att frihandel och en värld utan tullar ser till att folk kan ta sig från fattigdom till rikedom. Hur mycket tjänar en kaffeodlare i Kenya?

Han tjänar ungefär 2 500 kronor per år. Vet du vad det kostar att få det här certifikatet? Jo, det kostar 20 000 kronor per år. Då kan du berätta för mig hur Stockholms stad hjälper den bonde i Kenya som vill sälja sitt kaffe till svenska konsumenter. Hur hjälper vi honom? Vi hjälper honom inte genom att kräva det här certifikatet.

Uppdrag granskning gjorde ett program om detta. Där visade man att det inte skilde någonting mellan den kaffeodlare som sålde Fair Tradekaffe och den som sålde vanligt kaffe. I slutändan fick den bonden inga pengar. Det hjälpte ingenting. Du kan ju berätta för mig hur de ska ha råd med det här certifikatet för 20 000 kronor och årsavgiften på 12 000 kronor och kunna betala för de här inspektionerna. Berätta för mig hur detta hjälper dem!

Anförande nr 211

S t e l l a n H a m r i n (v): Jag kan inte annat än hålla med Eva-Louise om att det här tyder på en ganska djup okunnighet. Det är inte så att man inte kan ställa villkor när man upphandlar. Det enda man inte kan göra är att hävda att vi ska bara ska handla upp Fair Trades produkter. Det får man inte göra, men det kräver inte heller motionen. Det står ingenstans att man ska göra det. Däremot har man full frihet att ställa de krav som Fair Trade City förespråkar om man tycker att de är bra och vettiga utan att för den skulle nämna Fair Trade Citys namn.

Den här diskussionen har förts i snart tio år, tror jag, efter det att EU införde de första reglerna. Det är fullständigt klart inom alla EU:s länder att man kan göra på det här viset. Det är lite förvånande att ni går ut och säger att det här strider mot EU:s regelverk, för det gör det inte alls.

Men det är väl som Eva-Louise säger, att ni inte vill. Då är det ju ett bra argument att gömma sig bakom. I sak har ni faktiskt fel.

Anförande nr 212

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Jag hämtar min okunskap från Fair Trades hemsida, och där står det att de enda certifikat som de godkänner och som uppfyller deras kriterier är deras egna. De säger inte att man antingen kan handla deras produkter eller några med andra märkningar. De säger att man kan handla deras produkter, för de är det enda de kan garantera. Det är i sak också ett brott mot lagen om offentlig upphandling. Vi kan inte ställa krav i upphandlingar av saker som vi själva inte kan kontrollera eller som är av relevans. Det borde ni veta.

Anförande nr 213

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Nu blev det väl ändå lite krångligt, Daniel. Att det står på deras hemsida att de produkter som de märker med sin etikett måste uppfylla vissa krav är inte samma sak som att staden bara får köpa in dem. Det är klart att de får ställa krav för sin egen märkning.

Jag skulle vilja ställa en fråga. Hur tycker du att du hjälper de fattiga kaffeodlarna i Afrika? Jag tycker inte att jag hörde någon bra förklaring på det. Du säger att du har sett i *Uppdrag granskning* att det i något fall är något problem med detta. Vad tänker du göra i den här saken? Vi kanske ska ha en större debatt om frihandel.

Allt fler människor i dag, inte minst i Stockholm, är väldigt uppmärksamma på vad de handlar, hur det produceras och under vilka villkor det sker. De är väldigt angelägna om att inte bidra till att i onödan förstöra ännu mer av jordens resurser och suga ut fattiga människor. Jag tror att väldigt många stockholmare skulle uppskatta om Stockholm blev en Fair Trade City. Det är självklart att en stad som Stockholm ska kunna bejaka det här.

Jag förstår inte heller vad Daniel menar när han säger att vi redan uppfyller alla krav men vi får inte ställa några krav. Det verkar inte riktigt gå ihop.

Den huvudsakliga invändningen från majoriteten är inte att ni inte tycker att det är intressant eller viktigt – det är ju så det är – utan ni säger att det finns juridiska hinder. Då undrar jag hur det andra trettioåret stöder i Sverige och hundratalet stöder runt om i världen har kunnat ansluta sig till Fair Trade City utan att juristerna har protesterat, utan att EU har invänt eller utan att det har stridit mot några konkurrensregler.

Det kanske är så att majoriteten skulle företa en lite studieresa till Borås till exempel. Där är man väldigt stolt över att vara en Fair Trade City. De har inte stött på några juridiska problem.

Ni skriver att ni är upprörda över att vi antyder att ni har lägre ambitionsnivåer avseende miljökrav och mänskliga rättigheter. Jag vill säga att vi inte alls antyder det, utan vi säger det rent ut. Det är klart att ni har lägre ambitionsnivå när ni inte kan ansluta till en sådan självklar sak som Fair Trade City. Vi kan väl ta en debatt om vad det egentligen handlar om där ni förklarar hur alla de här andra städerna lyckas klara detta juridiskt och varför inte just Stockholm skulle göra det.

Bifall till reservationen!

Anförande nr 214

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Vad gör jag? Det är kul att du ställer den frågan. Jag ser mig själv som en väldigt upplyst konsument. Jag ser mig själv som en sådan som läser tidningen. Jag har koll på vilka företag som inte har sjyst policy. Jag är väldigt aktiv på olika Internetforum. Jag kollar vad som skrivs om företag när jag ska köpa en dator eller en ny bil, nu köper jag ingen bil, eller om jag skulle byta elbolag. Jag har stenkoll på vad de produkter jag konsumerar och köper kommer ifrån och vad de står för. Jag är väldigt bra på att informera min omgivning om det här. Det är vad jag, Daniel Valiollahi, gör för att ha ett gott samvete.

De kriterier som jag sade att vi uppfyllde är kriterier på antal butiker per hundratusen invånare som ska sälja de här produkterna och hur många produkter som ska säljas. Antalet Stockholmsföretag som säljer detta är tillräckligt många, och det beror inte på att vi har fattat beslut här i salen och det är inte för att vi har en pr-grupp som ska lobba för det här, utan det är för att de själva har valt det och för att stockholmarna själva vill köpa de här produkterna.

Anförande nr 215

A n n M a r i E n g e l (v): Det är jättebra att du vet vad du köper för dator och bil. Nu frågade jag vad du ansåg dig göra för de fattiga kaffeodlarna i Afrika. När du

köper ett kaffe vet du väldigt lite om under vilka villkor det produceras. Om du köper ett rättvisemärkt kaffe, som jag gör till exempel, vet man i alla fall att man har en viss garanti för att kaffeodlaren får en rimlig betalning. Det är tillåtet med facklig anslutning, och det förekommer inte utsugning. Sedan får han säkert inte så mycket betalt som han borde ha. Det var inte riktigt det du svarade på.

Det är intressant att du själv säger att stockholmarna gärna vill köpa rättvisemärkt. Då finns det väl desto större skäl att staden ansluter sig till sina invånare och gör det här. Det är inte ett jippo, utan det är en markering av att man tycker att de här frågorna är viktiga. Det skulle vara positivt för Stockholm som stad. Men eftersom ni inte tycker att de är viktiga är det klart att ni inte vill göra den markeringen. Det har vi förstått vid det här laget.

Anförande nr 216

S t e f a n N i l s s o n (mp): Som har nämnts här av motionären finns det många borgerliga kommuner som också har infört det här. Jag antar, Daniel, att du på fullt allvar menar att de har missförstått det här. De förstår inte att det här är både olagligt och olämpligt.

Jag tycker att det är väldigt tråkigt att ni avvisar det här på strikt formella grunder som inte har någon grund. Ni tycker att det här är onödigt. Det behövs inte. Okej, man kan respektera det, men det här är fullt lagligt. Kan någon på den borgerliga sidan nämna något enda fall av domstolsprövning eller överklagande som har lett någonstans? Om det finns 30 svenska kommuner och inga rättsfall, tycker jag att det är uppenbart för alla som följer den här debatten att det inte håller.

Rättvisemärkning är en självklarhet för väldigt många stockholmare, också för många av era egna väljare. Man försöker tillämpa det i sitt dagliga liv. Man vill att Stockholms stad ska ta ett litet steg för att göra miljön och livet för några människor i vissa delar av världen lite bättre.

Jag beklagar detta och yrkar bifall det gemensamma förslag från Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Anförande nr 217

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Daniel frågade hur bonden skulle kunna klara den där avgiften för att vara med i Fair Trade. Meningen är att bonden ska tjäna pengar, Daniel. Du ska betala det rätta priset för de varor han producerar. Han ska alltså ha råd med det. Han ska ha råd att skicka sina barn till skolan. Han ska ha råd att försörja sin familj. Är det så märkligt? Är det en sådan otänkbar tanke att människor i tredje världen ska kunna försörja sig genom att vi betalar rätt pris för den vara vi köper? Skäms, Daniel!

Om vi köper varor i alla affärer, som Daniel säger, är det väl bara att ansluta sig till Fair Trade City. Då är det inga problem.

Anförande nr 218

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Under 90- och 00-talet såg världen en ekonomisk utveckling som vi aldrig har sett någonsin förut. Ekonomin i de fattiga länderna utvecklades på ett sätt som var helt makalöst. Vi kunde inte förstå det. Demokratien

utvecklades på samma sätt. Det var det system som Daniel pratar om här som gjorde att de fattiga i de fattigaste länderna kunde häva sig ur fattigdomen under 90-talet. Det var när de genomreglerade systemen föll som de kunde bli rikare. Det är just av det skälet som vi ska rösta nej till det förslag som ni kommer med i dag. Det är ett nytt system för att föra in fattiga bönder och fattiga människor i genomreglerade system som de inte råder över. Daniel har precis förklarat varför. Det kostar pengar att gå med, och det har inte de fattigaste råd med över huvud taget. Frihandel är ett oslagbart system. Jag vill betacka mig för att Eva-Louise säger att vi inte är humanister och demokrater därför att vi inte tycker att man ska vara med. Det är just för att vi är humanister och demokrater som vi tycker att frihandeln fungerar, och verkligheten har visat att vi har rätt.

Anförande nr 219

Eva-Louise Erlandsson Slorach (s): Jag trodde faktiskt mer om dig, Madeleine Sjöstedt. Du är lika okunnig. Du vet inte vad Fair Trade City handlar om. Du vet inte att det finns fattiga människor i världen. Du vet inte att vi i västvärlden inte betalar rätt pris för de varor som kommer från tredje världen. Du vet inte det. Om du är politiker måste du kunna det. Du måste veta att det finns en solidarisk rörelse i världen som heter Fair Trade City och att den går ut på att vi här i den rika västvärlden betalar rätt pris för rätt varor. Gå in på Fair Trade Citys hemsida! Där får du en helt annan bild av verkligheten än den du presenterade alldeles nyss.

Anförande nr 220

Daniel Valiollahi (m): Jag vet inte om jag ska vända mig till den här delen gruppen, för den andra delen verkar inte lyssna. Jag kan stå här och säga att jag inte skäms ett dugg – absolut inte. Om det är någon som borde skämmas här inne är det du själv. Du har fortfarande inte svarat på hur de ska betala för det här certifikatet. Varför vill du stänga ute den person som inte har 20 000 kronor för att köpa det här certifikatet? Berätta det! Det har du inte gjort. Frihandel är det bästa sättet att hjälpa fattiga att bli rika. Frihandel är det bästa sättet för konsumenterna att straffa dåliga producenter. Det är frihandeln som har fått de fattiga delarna att resa, och det kommer även att vara så i framtiden.

Vi behöver inte göra några stora saker för detta. Det räcker med att gå till McDonalds, Seven Eleven eller Pressbyrån för att få rättvisemärkt kaffe. Stockholmsföretagen är grymma på det här. Stockholmskonsumenterna är grymma på det här. Vi handlar rättvist, vi tänker rättvist och företagarna säljer de här produkterna. Det vi pratar om är vad staden ska göra. Vad ska staden göra med sitt varumärke? Vilken annan lobbgrupp ska vi gå med i? Ska vi starta en styrgrupp för Motormännen, som vill öka trafiken i staden, också? Nej, det ska vi inte. Stockholmarna har koll på det här. De har gjort det bra. De får avgöra vilka produkter de vill köpa.

Jag tycker att du ska sluta att be folk att skämmas för att de har andra politiska åsikter. Jag tycker att det tyder på att du har ganska dåliga argument om du sjunker till en sådan nivå.

Anförande nr 221

Stefan Nilsson (mp): Man baxnar när man hör den här debatten. Nu har flera borgerliga företrädare i princip sagt att om man är för Fair Trade City är man

emot frihandel. Det är helt otroligt. Jag tror inte att det sitter någon här inne som är emot frihandel. Allvarligt talat tror jag inte det. Anser du, Daniel, att om man är för Fair Trade City är man emot frihandel. Har de borgerliga kommuner som har antagit här också tagit ställning mot frihandel?

Anförande nr 222

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Jag kan tyvärr inte svara på vad andra borgerliga kommuner tycker. Frihandel bygger på att vi har en värld utan tullar och gränser. Vi handlar där vi tycker det är lämpligast. Vi följer våra moraliska och personliga uppfattningar och handlar varor av vilka vi vill. Om du vill handla Fair Trademärkt choklad eller kaffe får du jättegärna göra det, men det finns flera andra vettiga märken som också garanterar sjysta arbetsvillkor, och de måste också få konkurrera på samma villkor.

Du vill certifiera staden med ett certifikat som har som krav att ett visst antal butiker ska sälja de här produkterna, att ett visst antal av de här produkterna ska finnas och att vi ska ha en grupp som ska göra reklam för det här. Det viktiga i detta är ju att det finns butiker som säljer och att det finns produkter, och det uppfyller vi redan. Det har vi gjort utan att bli en Fair Trade City. Det har vi gjort för att stockholmarna har velat det och för att Stockholmsföretagarna har velat sälja det.

Anförande nr 223

E v a - L o u i s e E r l a n d s s o n S l o r a c h (s): Daniel säger att vi tänker rättvist här i Stockholm. Det gör vi, och det är därför som vi tycker att det är så konstigt att Stockholm inte kan ställa sig bakom den här tanken också. Stockholmarna vill ju tydligen väldigt gärna vara med i Fair Trade City. Jag tror att de flesta människor här i Stockholm inte vill köpa varor som barnarbetare har producerat eller från bönder som inte har råd att försörja sina familjer. Jag tror inte att människor vill köpa dessa varor bara för att de är billigare.

Att då gå med i Fair Trade City visar att staden stöder alla företag som vill leva under dessa premisser, som vill betala rätt pris för varan och inte köpa in varor som barnarbetare har gjort. Det är därför som städer går med i Fair Trade City. De går med för att visa att man stöder dessa företagare. Man ska arbeta tillsammans med företagarna här. Det är inte bara Stockholm som ska utveckla detta.

Anförande nr 224

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Ordförande! De senaste fyra åren har jag träffat väldigt många stockholmare. Jag har träffat väldigt många företagare. I olika arbetssituationer har jag träffat betydligt fler väljare än jag någonsin kunnat drömma om. Det har aldrig hänt att en väljare har hört av sig eller kommit fram till mig och sagt att de tycker att Stockholm ska bli en Fair Trade City. Stockholmarna har aldrig sagt det till mig.

Tillsammans med vänner, bekanta och väljare har jag däremot kunnat diskutera det märke som säljer en viss produkt. Det kan vara H&M som har osjysta villkor i en stad. Det kan vara McDonalds som har en tråkig leksak från någon stad. Det kan vara en stad som vill köpa gatsten från ett visst bruk. Det har visat sig ha mycket större påverkan på mina vänner och mina väljare. De har bojkottat, valt andra företag och

gjort aktiva val. Det har de inte gjort för att vi är en Fair Trade City, utan det har de gjort därför att de själva tycker att det är viktigt.

Anförande nr 225

A n n M a r i E n g e l (v): Den här diskussionen kan ju bli intressant. Jag blev lite förbluffad över att höra både Daniel och Madeleine prisa tillståndet i världen och säga hur bra alla fattiga människor har fått och att frihandeln har inneburit att alla har rest sig. Vet ni hur många människor i världen som tjänar under en dollar om dagen, som ju är FN:s gräns för fattigdom? Vet ni hur den ekonomiska krisen har slagit ut miljoner människor? Det är bara att läsa analyserna av hur många fler som har blivit så mycket fattigare på grund av den ekonomiska kris som har åstadkommit av oss i väst.

Det här är naturligtvis oerhörda problem, och de löses varken med eller utan frihandel höll jag på att säga. Det beror på vems villkor man har frihandel på. Det är inte lösningen på de här problemen. Man måste arbeta på väldigt många sätt, bland annat genom hjälp till självhjälp. Vi kan inte sitta här och säga att nu håller ekonomin i världen på att lösa detta. Det går ju faktiskt åt fel håll. Det blir fler och fler fattiga människor.

Fair Trade City eller andra sådana rörelser löser inte de här problemen, men det är litet steg i rätt riktning. Det är ett symboliskt steg för en stad som Stockholm, för det visar att vi faktiskt bryr oss om hur de människor har det som tillverkar de produkter som vi skaffar. Vi handlar där vi tycker att det är lämpligast, säger Daniel. Ja, men till vilket pris? Det är ju det Fair Trade City handlar om. Alla vet ju att rättvisemärkt kaffe är dyrare än det billigaste reakaffet på Ica. Varför är det så? Jo, därför att man betalar bättre för det. Man betalar mer till dem som producerar det. Man betalar inte lika mycket som man betalar dem som arbetar här, men det är litet steg i rätt riktning. Det är sorgligt att ni inte bryr er om att medverka till att ta ett sådant steg.

Jag måste säga att jag tycker att det nästan är under er värdighet att säga att det inte finns några väljare som har krävt att Stockholm ska bli Fair Trade City. Nej, det är självklart att det inte är någonting som är väldigt väl känt, men det är därför det ska bli väl känt. Det är därför Stockholm ska ansluta sig och bidra till att det blir känt att det finns en sådan rörelse och ett sådant märke och att vi här i staden tycker att det är bra. Det tycker inte ni. Det är bättre att ni säger det än att ni låtsas att folk löser detta själva. Det gör de inte. Det finns otroligt många problem att lösa, och vi löser dem inte med detta, men vi kan ta ett litet steg. Det är därför det är så sorgligt att ni inte ens vill göra det.

Anförande nr 226

J o n a s N i l s s o n (m): Det finns miljontals människor som är fattiga, svälter och har dålig utbildning, men det är inte som du säger Ann Mari. Det har aldrig någonsin varit så få fattiga och så få människor som svälter som i dag, även om det fortfarande är många miljoner som gör det. Jag tycker att det är lite synd att man sprider sådana fördomar.

Det var likadant i en tidigare debatt när man trodde att privata skogsägare hugger ned sina skogar. Bengt Kriström och Sören Wibe visade redan på 80-talet i Långtidsutredningen att vi har en positiv skogstillväxt när det gäller privata skogsegendomar i

Sverige och Europa men en negativ skogstillväxt i statligt och offentligt ägda skogar i Sverige.

Det är likadant här, att marknadsekonomi tar ansvar på längre sikt, medan politik har ett kortare perspektiv, ibland bara mandatperioder. Jag tycker att det är synd att ni sprider fördomar på det här sättet.

Anförande nr 227

A n n M a r i E n g e l (v): Jag lämnar skogen därhän. Det är fascinerande att det är en fördom att det finns fattiga människor i världen. Jag har nyligen läst den biståndsproposition som regeringen har skrivit. Där har jag läst hur otroligt mycket antalet fattiga i världen ökade under förra året på grund av finanskrisen, som är orsakad av oss. Det är faktiskt så att fattigdomen i världen har ökat väldigt mycket, och du tror att det ska lösas genom marknadsekonomi. Nu senaste sade du ju att marknadsekonomi kommer att lösa detta på lång sikt. Jag tror tyvärr att du kommer att bli besviken om du tror att det är en lösning på fattiga människors problem. Det krävs en rad åtgärder. Om du nu är så glad att det finns så få fattiga hoppas jag att du sover jättegott om natten.

Anförande nr 228

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Att antalet fattiga ökade under förra året bröt den otroligt positiva trend som har varit under många år. Inte minst har Hans Rosling kunnat visa hur utvecklingen har gått i de allra fattigaste länderna.

När det gäller Fair Trade City är det intressant att man just ska peka ut den gruppen fattiga som har haft råd att certifiera sig i förhållande till alla andra fattiga som inte ens kommer med på banan därför att de inte har råd att certifiera sig. Det är detta det handlar om. Vi måste stödja alla fattiga generellt sett och se till att vi köper deras produkter. Att det nu finns affärer runt om i Stockholm som väljer att sälja just dessa rättvisemärkta produkter är jättebra. Det kan vi stödja var och en när vi går och handlar. Men vi måste se till helheten fattiga människor ute i världen och inte peka ut dem som kanske, på det här sättet, ändå är på väg att få det lite bättre.

Anförande nr 229

A n n M a r i E n g e l (v): Det är ett välkänt debattknep att om man vill hjälpa någon säger man: Vad hjälper det? Det finns väldigt många andra fattiga.

Det är klart att vi inte kan hjälpa alla fattiga i världen genom att bli Fair Trade City, men det är väl bättre än att inte hjälpa någon. Det är ju er modell för det här. Du säger att vi ska hjälpa alla fattiga i världen. Hur gör Stockholms stad det genom sin inköspolicy? Det är ju det vi diskuterar nu. Om vi genom vår inköspolicy och genom att bli en Fair Trade City kan hjälpa några av de fattigaste odlarna till ett bättre liv är väl det bra. Om det sedan finns många andra som vi inte hjälpa är det beklagligt, men jag kan inte se du har en enda lösning på det annat än att sitta ned och göra ingenting. Det förefaller inte mig vara det bästa.

Anförande nr 230

S t e f a n N i l s s o n (mp): Det låter här i debatten från några borgerliga debattörer som om marknadsekonomi innebär att alla konsument köper det som är billigast. Om de vill betala lite mer är det inte marknadsekonomi. Det finns ett ord,

konsumentmakt. Det finns individuella konsumenter, till exempel alla vi som sitter här. Det finns företag och det finns offentliga organisationer. Alla dessa kan använda sin konsumentmakt om de vill bidra till att världen blir lite bättre för dem som lever i fattiga länder och producerar under svåra förhållanden. Det vad det här förslaget handlar om. Stockholm, precis som stockholmare, kan använda sin konsumentmakt till att köpa varor som bidrar till en bättre miljö och bättre levnadsförhållanden.

Stockholm kan alltså på ett väldigt enkelt sätt bidra till lite bättre levnadsvillkor för några tusen människor. Det är inte så många människor, men det är gott så. För att använda marknadsspråk kan man säga att Stockholm är en spelare på marknaden, och självfallet ska vi använda den konsumentmakten till att göra världen lite bättre.

Anförande nr 231

Ylva Wahlström (mp): Herr ordförande och fullmäktige! Ni borgerliga som pratar om frihandel borde känna till att en etisk hållning ger goodwill. Det här är ett sätt för staden att ha en etisk policy. Det motsäger inte att vi har frihandel och tror på det. Vi kan ändå ha etiska spelregler och välja etiskt.

Talet om att tredje världen har utvecklats så mycket stämmer delvis, men klyftorna har blivit ännu större. Många blir rikare, men andra blir allt fattigare. Detta är ett sätt för oss här i den rika västvärlden att vara med och bidra. Jag tycker att det är sorgligt att det inte kan vara en enad stad som gör det.

Bifall till motionen!

Anförande nr 232

Daniel Valiollahi (m): Ordförande! Nu har vi hört här att finanskrisen har dragit över världen som ett istäcke. Ja, det är finanskris. Folk har blivit lite fattigare. Berätta då för mig hur de då ska ha råd att betala det här certifikatet. Hur ska den här bonden ha råd att betala 20 000 första året och sedan 12 000 per år för att få ha det här certifikatet? Kom ihåg att Fair Trade inte godkänner konkurrenternas märkning. De tycker inte att de uppfyller de här kraven. Ingen har svarat på hur de ska ha råd att betala det här. Man väljer inte bara att handla dessa produkter, utan per automatik väljer man att inte handla de andras produkter, och de kan ha precis lika sjysta villkor, men i stället för att betala för certifikat valde de kanske att lägga pengarna på att skicka sina barn till en skola. Berätta för mig varför vi ska stänga dem ute!

Anförande nr 233

Ylva Wahlström (mp): Även om vi väljer att bli en Fair Trade City kommer det att säljas annat kaffe och andra bananer i den här staden. Andra kommer att handla sådana varor. Det blir inte så våldsamt stor skillnad, men vi har en etisk hållning. Jag tycker att man ska värdesätta det och inte förakta det.

Anförande nr 234

Borgarrådet Sjöstedt (fp): Det finns alldeles för många fattiga människor i världen, men vi kan glädja oss åt att under den senaste 20 åren har antalet fattiga sjunkit dramatiskt. Det är hundratals miljoner människor som inte längre lever på under en dollar om dagen. Den utvecklingen har möjliggjorts av ett frihandelssystem som infördes framför allt i slutet på 90-talet. Det måste vi dra någon slutsats av. Den

slutsatsen måste vara att det är bra att människor gör ett eget val och att människor konsumerar efter vad de själva tycker är etiskt och vettigt. Vi ska inte reglera systemen mer. Det är dumt att säga att det bara blir värre i världen, för det är faktiskt inte sant. Det har hänt väldigt positiva saker, och vi borde dra lärdom av det och inte av de system som inte har fungerat. Det är det jag har försökt att säga hela tiden.

Anförande nr 235

Y l v a W a h l s t r ö m (mp): Jag sade inte att det har blivit sämre i världen. Jag sade att klyftorna har ökat. Det finns människor i tredje världen som lever på vår standard. För ett år sedan var jag i Etiopien. Där finns det gatubarn och tiggare, så visst finns det fattigdom. Det här handlar om ett etiskt val som vi gör, men som ni avstår från att göra det.

Anförande nr 236

S t e l l a n H a m r i n (v): Jag tycker att det här är en av de mer märkliga debatter som vi har haft på ganska länge. Vi har diskuterat fattigdomen och kan konstatera att man på den borgerliga kanten tycker att det är fel att betala mer. Betalar vi mindre för produkten får de fattiga det bättre. Det är väldigt märkligt.

Sedan skulle de inte ha råd med certifikaten, men Fair Tradeorganisationen och de här producenterna finns ju faktiskt. De blir jättemånga fler varje dag. Det blir de därför att vi betalar ett högre pris och därmed ger dem möjlighet att fixa det här systemet. Det är väl inte så himla konstigt?

Sedan tycks ni tro att vi har frihandel här i världen. Det har vi faktiskt inte. Till att börja med är det så att för att "frihandel" ska fungera ska vi ha informerade konsumenter. Fair Tradesystemet är ett sätt att informera konsumenter. Det är väl bra?

Vi har en stark restriktion av handeln i världen, och den ökar snabbt för varje dag som går. EU förbjöd alldeles nyligen handel med sälprodukter. På rent politisk nivå, mot de nordiska ländernas vilja, förbjöd EU all handel med sälprodukter. Vi har inget val. Vi ska inte få köpa sälprodukter från inuiter på Grönland därför att EU har förbjudit det.

Vi har Cites. Det är en organisation där den svenska regeringen arbetar oerhört aktivt för att förbjuda ett stort antal produkter inom världshandeln. Det handlar om elfenben, valkött, mahogny, ål, hajar och flera olika kommersiella fiskarter. De förbjuds därför att frihandelssystemet inte fungerar utan leder till att de här djurarterna och växterna blir utrotade. Därför begränsar vi frihandeln, och det förs ingen som helst ideologisk diskussion om det. Det är en stor enighet om det i Sverige och i EU.

Inom WTO har man importförbud från ett stort antal länder, dels av politiska skäl därför att de länderna inte uppfyller en del krav vi ställer, dels när det gäller vissa produkter som diamanter eftersom man vet att de hanteras väldigt mycket av kriminella organisationer. Det finns en rad sådana här politiska, kommersiella, biologiska och ekologiska skäl som gör att vi har en starkt beskuren frihandel. Det är inte så att vi antingen har frihandel eller reglerad handel. Vi lever alla i ett system

med starkt reglerad handel. Låt oss inte låtsas om något annat. Det är bara löjligt. Även den borgerliga regeringen vill begränsa handeln ännu mer.

Den lilla frågan det handlar om är: Ska vi ta in Fair Tradesystemet i detta ovanpå allt annat vi har eller ska vi inte göra det? Det är över huvud taget ingen principfråga. Det är en mycket praktisk fråga för att fattiga människor i utvecklingsländerna ska få det bättre enligt ett system som accepteras av det nuvarande frihandelssystemet. Låt oss göra det!

Anförande nr 237

D a n i e l V a l i o l l a h i (m): Ordförande! Låt mig börja med att säga att jag tycker att EU bör vara en frihandelsorganisation. EU bör handla mer med fattiga länder och inte ha tullar. Det är min privata åsikt, och jag jobbar stenhårt för att påverka politiker både i Europaparlamentet och i partiet att tycka likadant. Det tror jag de flesta tycker också.

Konsumenter får ju betala om mycket de vill för de produkter de vill köpa. Det är frihandel. Om en person vill köpa någonting och är villig att betala för det och någon är villig att sälja det är det frihandel. Det är det vi säger. Fair Trade är ju en garant för att handlaren får mer pengar, men *Uppdrag granskning* har ju visat att så inte alltid är fallet. 80 procent av pengarna lämnar ju knappt landet. Den enda som vi vet är garanterad pengar är den här organisationen.

Anförande nr 238

S t e l l a n H a m r i n (v): Jag kan tala om att när det gäller frihandel för du en politik som står i strid med den svenska regeringens. Den agerar kraftfullt och mycket bra på en rad områden för att begränsa den fria handeln. Det stöder vi i Vänsterpartiet helhjärtat.

Jag kan inte se vad problemet skulle vara med att vi upplyser folk om att Fair Tradesystemet finns och att vi klargör att de här möjligheterna existerar. Det handlar om att vi skapar en organisation i Stockholms stad som gör att den här upplysningen kan bedrivas mycket mer effekt. Då kan de fria kunderna på den fria marknaden göra ett fritt och oberoende val. Det är väl jättebra.

§ 34 Motion om ungdomsparlamentets motion angående trafikpolitik (utl. 2008:186)

Anförande nr 239

J a n V a l e s k o g (s): Den här motionen är formellt inlämnad av Abdo Goriya och behandlar ungdomsparlamentets motion angående ett antal trafikpolitiska frågor. Det är synd att majoriteten säger att man inte vill yttra sig om de här punkterna just därför att de kommer från ungdomsparlamentet. Jag tycker att det är lite märkligt att man har den invändningen. Om man ska vara riktigt formell är det Abdo Goriya som har lämnat in den och rakt igenom citerar ungdomsparlamentets synsätt i ett antal frågor. Det hade varit intressant att få höra hur majoriteten ser på det här olika förslagen om Citybanan, att gymnasieelever ska få SL-kort, plankning, vandalisering och lite annat. Det hade varit sjyst och snyggt om man hade kunnat ge sin syn på de här många förslagen som kommer från ungdomsparlamentet via Abdo Goriya. Jag tycker att det är beklagligt att ni har hanterat den här motionen på det här sättet.

Jag yrkar bifall det socialdemokratiska och vänsterpartistiska förslaget.

Anförande nr 240

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att delar av den här motionen är viktiga. Det är glädjande att se att ungdomsparlamentet är på bettet och engagerar sig i samhällsdebatten och även i den kommunala debatten. Det är bra att ungdomar engagerar sig, och det ska vi uppmuntra. Miljöpartiet har sedan länge tillbaka tyckt att man ska ha rösträtt från 16 års ålder för att ungdomar ska få mer att säga till om.

Rent allmänt tycker vi att ungdomar bör få mer inflytande på alla möjliga nivåer. När det gäller de saker som ungdomarna här kräver måste det hamna i rätt instans. Kommunfullmäktige har inte ansvar för flera av de saker som förs fram av ungdomsparlamentet i den här motionen.

Först har vi Citybanan. Den är okej. Den är på gång, så den behöver vi inte diskutera mer.

Sedan kräver de att man ska ta hårda tag mot vandalisering. Det tycker jag är riktigt. Det är väldigt tråkigt att det är så mycket vandalisering i den här staden om man jämför med en del andra städer i Europa. Där är det inte alls så kraftfullt. Det måste sättas in både förebyggande åtgärder och en bättre övervakning. Det måste bli möjligt att lagföra sådana personer som klottrar i tunnelbanan.

Parlamentet vill också att man ska ta hårda tag mot plankning. Där har Miljöpartiet en lite annorlunda syn. I landstinget har vi hårt drivit kravet på så kallad öppen spärrlinje, det vill säga att man inte har alla dessa spärrar, apparater och folk som står och vaktar överallt. Man går rakt in, men man måste ha betalt för sig innan man passerar en viss linje. Sedan gör man som de gör i Hamburg, Wien och många andra städer. Jag har själv besökt München och Hamburg. Plötsligt tar de en chock med massor av folk som kontrollerar allas biljetter på en tunnelbanestation eller på ett tunnelbanetåg. I Hamburg har man visat att man totalt sett tjänar mer pengar på detta sätt. Det är en klar vinst för oss skattebetalare att ha en sådan här öppen spärrlinje.

Sedan kräver ungdomsparlamentet att det ska vara bättre med näringslivets annonser i tunnelbanan. Jag ställer mig tveksam till att öka på annonserandet ännu mer. Egentligen skulle vi ha mer konst och kultur i tunnelbanan.

Anförande nr 241

B i r g i t t a W a h l m a n (m): Jag vill ta upp en principiell fråga. Vi i Hässelby–Vällingby stadsdelsnämnd fick en av ungdomsparlamentets motioner på remiss av Abdo. Det var dock inte den här. När vi fick den såg vi att Socialdemokraterna hade satt sin roslogga på ungdomarnas papper. Det kändes väldigt beklämmande. Det tyckte till och med våra lokala socialdemokrater, så vi skrev det i vårt yttrande. Det känns lite grann som om man kidnappar ungdomarna när man gör deras motion till sin. Nu vet jag att Abdo är en reko kille som inte vill något illa. Det handlar inte om det. Men någonstans känner jag att ungdomarna måste få föra sin egen talan. Är de tillfrågade om de vill ställa upp på socialdemokratisk partipolitik? Jag tycker att detta känns märkligt. Jag tycker att det är bra att vi inte har uttalat oss i den här frågan.

Anförande nr 242

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Det verkar föreligga något slags missuppfattning i den här frågan. Det är flera som har hänvisat till att det är ungdomsparlamentet som tycker så här, men om man läser den motion som Socialdemokraterna har lämnat in står det ordagrant: Vad gäller ungdomsparlamentets trafikmotion vet vi att den inte antogs av majoriteten av ungdomsparlamentet. Vi väljer dock att lämna in den ändå då vi vet hur mycket arbete det ligger bakom motionen och det därför är viktigt att den även behandlas.

Trots att man vet att ungdomsparlamentet inte står bakom den och trots att man vet att den rör frågor som inte hanteras i den här församlingen eller i det här huset försöker man av populistiska skäl kidnappa ett antal förslag för att väcka en motion i Stockholms kommunfullmäktige. Jag tycker att det är ganska anmärkningsvärt.

Dessutom skulle det vara lite intressant att veta vad motionärerna anser om följande: Vårt förslag är att man bör reformera den kommunala skatteutjämning så att Stockholm, som är vårt lands tillväxtmotor, bör få en mindre skatteutjämningsbörda än de resterande kommunerna. Om man skulle sänka Stockholms skatteutjämning med ca 20 procent skulle dessa pengar kunna läggas på att förbättra brister i den kommunala infrastrukturen, till exempel lokaltrafiken. Detta kommer att kunna finansiera både bygget av Citybanan och över tid också andra brister inom Stockholms lokaltrafik.

Har Socialdemokraterna ändrat sin uppfattning i de här frågorna så radikalt att ni lämnar in en motion och stöder de här frågorna? Det vore faktiskt rätt intressant att höra. Jag tror inte att ni har gjort det. Jag tror att ni har gjort detta av rent populism, och jag tycker att det är sorgligt att stadens olika förvaltningar ska behöva hantera en motion som inte ens ungdomsparlamentet står bakom.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 243

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Jag hade absolut inte för avsikt att delta i den här debatten, men Birgitta lyfte upp en fråga som jag tycker är mycket märklig. Jag

har till och med frågat Berit Kruse som satt som vice ordförande i Hässelby–Vällingby. Hon känner absolut inte till detta, och jag känner inte heller till det du tar upp. Vårt ställningstagande i sakfrågan har varit just det ungdomsparlamentet har lyft upp, och jag utgår ifrån att det är det som vi debatterar här och nu. I övrigt kommer jag att ta kontakt med våra representanter i stadsdelen Hässelby–Vällingby och se om man har gjort på det sätt som du har beskrivit. Vår avsikt är ingen annan än att ta en debatt om sakfrågorna, det vill säga de frågor som lyfts upp av ungdomsparlamentet.

Anförande nr 244

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Problemet är att ungdomsparlamentet inte tycker så här. Jag tycker att det är ett lite märkligt agerande från er sida.

Anförande nr 245

A b d o G o r i y a (s): Jag tror att ungdomsparlamentet har lyft upp många frågor som är mycket intressanta för mig och dig att ställning till. I det här fallet har vi yrkat bifall till de punkter som vi tycker att vi har ansvar för och kan ta ställning till. Det är inte mer än så. En hel del av de frågeställningar som de lyfter upp och de förslag som de lämnar är mycket intressanta.